

DOLENJSKI LIST

OD 1. DO 14. DECEMBRA 1965:

977 novih naročnikov

Z velikim veseljem vam sporočamo gornjo novico: v dobrih 14 dneh smo predvsem po zaslugi zares poštvalnih pismonoš in uprav vseh področnih pošt ter nekaterih šol dosegli prve uspehe v letošnji akciji za razširitev DOLENJSKEGA LISTA! Malo manj kot tisoč novih naročnikov — to nam potrjuje, kako priljubljen je naš pokrajinski tednik v vseh 9 občinah!

Naj takoj povemo: od 1. avgusta do konca oktobra letos smo izgubili približno 3800 starih naročnikov zaradi podražitve lista. Zdaj, ko je zanesljivo, da se naročnina za leto 1966 ne bo nič podražila, bi radi vse te nekdanje naročnike in bralce znova zbrali v naših vrstah. Povabili smo jih, da se na tednik spet naročijo. Več kot polovica izmed 977 doslej zbranih naročnikov se zdaj prvič naroča na naš tednik, pismonoše pa bodo tudi današnjo številko »Dolenjca« raznesli po vseh tistih domovih in posameznikom, ki našega tednika še ne dobivajo na svoj naslov. Če ste med njimi tudi vi, cenjeni bralec, vas vabimo, da si naročite DOLENJSKI LIST na svoj naslov!

Po 14 dneh akcije je stanje po občinah takole (šteti so vsi novi — in obnovljeni — naročniki, ki so jih pridobili pismonoše, šole ali ki so se naročili sami z dopisnico naši upravi):

BREŽICE:	162
CRNOMELJ:	39
KOČEVJE:	40
KRSKO:	275
METLIKA:	41
NOVO MESTO:	174
RIBNICA:	16
SEVNICA:	131
TREBNJE:	59
Razne pošte:	36
Inozemstvo:	4

Ker bomo v kratkem začeli objavljati v našem listu nov roman, nov podlistek, novo slikanico in ker pripravljamo več zanimivih novosti, vabimo vse, ki tednika še nimajo, da si ga takoj naročijo! Do konca decembra bomo list vsem novim naročnikom pošiljali brezplačno! Zato se odločite tudi vi in recite:

TUDI V NASO HISO — DOLENJSKI LIST!

Kolpa podrla most in odnesla sod vina

V zadnjih dveh, treh tednih je Kolpa večkrat prestopila bregove. Najbolj je menda narasla 29. novembra, ko je podrla viseči most pri Slavskem lazju. Ljudje so ocenili, da je bila visoka kake 3 m nad normalo, take višine pa ni dosegla že od leta 1927. Gostilničarju Bukovcu je takrat odnesla narasla Kolpa z dvorišča sod vina. Gostilničar je sod dobil naslednji dan le 400 m nižje, ker ga je voda odločila.

Kadar Kolpa prestopi bregove (samo pretekli teden jih je trikrat), imajo težave tudi prebivalci slovenskega Kužlja. Kolpa namreč takrat preplavi kakih 30 metrov zemljišča pred mostom na hrvaški strani. Če voda ne preplavi ceste preveč, potem znosijo domačini (v ribiških skornjih) na hrbitih solarje čez vodo domov ali pa do avtobusa, kjer jih pelje v Solo. Tako prenesejo, kadar je treba, okoli 20 otrok, včasih tudi kakšno žensko, zgodi se pa, da jih »zajaha« včasih celo »oblaste«, se pravi uslužbenec krajevnega urada.

Prj zadnjih poplavih so morali ponekod ljudje ponoči reševati živino iz hlevov, da jim jo ne bi naraščajoča Kolpa utopila. Voda je takrat odnašala tudi hlode, deske in sploh ves les, ki ga je dosegla.

Prj zadnjih poplavih so morali ponekod ljudje ponoči reševati živino iz hlevov, da jim jo ne bi naraščajoča Kolpa utopila. Voda je takrat odnašala tudi hlode, deske in sploh ves les, ki ga je dosegla.

Prj zadnjih poplavih so morali ponekod ljudje ponoči reševati živino iz hlevov, da jim jo ne bi naraščajoča Kolpa utopila. Voda je takrat odnašala tudi hlode, deske in sploh ves les, ki ga je dosegla.

Vreme

od 16. do 26. decembra
Nastop dolge periode mraza. Snežne padavine pričakujemo med 17. in 20. decembrom, 23. in od 25. decembra dalje.
Dr. V. M.

»Razstavljeni dokumenti in tudi vsi eksponati v tem muzeju nedvomno pričajo o nepretrgani rasti delavskega in naprednega gibanja v tem delu Sloventije. Moč tega gibanja je pokazala svoje rezultate 1941. leta v tem kraju in po vsej Sloveniji. Organizatorjem tega muzeja čestitam, da so obiskovalcem z razstavo tako uspešno prikazali rezultate in uspehe osvobodilne borbe.«

Gornje besede je zapisal v knjigo obiskovalcev v novem oddelku NOB Dolenjskega muzeja podpredsednik republike tovariš Aleksandar Ranković letos 29. oktobra ob novomeškem občinskem prazniku. (Foto: M. Moškon) — Več o Dolenjskem muzeju, njegovih zbirkah ter o Dolenjski galeriji in njenih razstavah berite v sestavku, ki ga začnemo objavljati danes na 5. strani našega lista!

BELOKRANJCI, POSAVCI IN DOLENJCI

KJE BOMO LETOS SILVESTROVALI?

Silvestrova noč se hitro bliža in malo je taktih, ki jo bodo prespali doma. Nekateri so si že zagotovili stol in mizo v svojem starem lokalu, drugi se še niso odločili, tretji pa v tej prednovoletni furi niti nimajo časa povprašati kako in kaj. O pripravah na silvestrovanje v nekaterih najbolj znanih gostiščih na našem področju poročamo za tiste, ki še ne vedo kam bi šli:

Hotel »BELA KRAJINA«, Metlika (telefon 77-123): obvezen novoletni menu, 1 liter domačega vina, orkester iz Karlovca — cena za osebo 5500 dinarjev;

UBOJ V ROSALNICAH

9. decembra se je na svojem domu v Rosalnicah pri Metliki 19-letni Jože Starc prepiral s svojim 17-letnim nečakom Mirkom Zgoncem. Med preprirom je Starc pograbil na kuhinjski mizi ležeč nož in nečaka zabodel v levo stran prsi. Napadeni se je z zadnjimi močmi zavlekel do sosedu, kjer se je zgrudil. Skušali so mu nuditi zdravstveno pomoč, a je že med prevozom v metliški zdravstveni dom podlegel globoki rani. Millčniki so Jožeta Starca pripravili.

Posvet 10 občin

V petek, 10. decembra, je bil v Novem mestu področni posvet predsednikov občinskih sindikalnih svetov in predsednikov sindikalnih odborov za družbene službe iz občin Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Sevnica, Trebnje, Brežice, Novo mesto, Krško, Metlika in Crnomelj. Razgovor je tekel o predosnutku zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje, o uresničevanju stanovanjske reforme, o akcijskih programih delovnih organizacij v zadevi izpopolnjevanja sistema delitve osebnih dohodkov, o povečevanju produktivnosti dela in o uresničevanju reforme.

in divjačina, cene za rezervacijo še niso določili;

Planinski dom MIRNA GORA nad Semičem (telefon 76-185 — 12 a): novoletni menu 3200 dinarjev, s prenočiščem 3800 dinarjev;

Planinski dom »LISCA« nad Sevnico: menu 1200 do

(Nadaljevanje na 3. str.)

STENSKI KOLEDAR ZA 1966

bomo priložili vsem starim in novim naročnikom v novoletno številko DOLENJSKEGA LISTA. Tudi zato si naročite naš časnik, saj boste koledar potrebovali vse leto!

Vodi pošta Leskovec!

Danes vas še posebej obveščamo, da se je na DOLENJSKI LIST v zadnjih 14 dneh naročilo 977 novih naročnikov. — Kdo jih je pridobil? Največ pismonoše iz skoraj vseh pošt v 9 občinah, nekaj tudi šolska vodstva, precej pa je tudi bivših naročnikov, katere smo s posebnim pismom povabili, da naj si domači pokrajinski tednik spet naročijo. »Zares nam je dolgčas brez njega — hvala vam, da ste nam pisali in veselimo smo, da »Dolenjc« ne bo dražji!« — tako nam pišejo mnogi in verjemite nam, da jih s posebnim veseljem spet vpišemo med naše redne naročnike.

V prvih dveh tednih so se nekatere pošte še posebno izkazale, tako n. pr. LESKOVEC pri Krškem, kjer so zbrali 91 novih naročnikov, Krško — 87 naročnikov, Senovo — 32, Koprivnica — 24, Raka 21, Sevnica — 28, Boštanj — 23, Tržišče — 14, Za-

bukovje — 16, Brežice 25, Bizeljsko — 47 (pošta in šola), Metlika — 25, Gradec — 15, Novo mesto — 52, Škocjan — 49, Mirna — 17, Sentrupert — 15, Kočevje — 14, Stara cerkev — 11, Sodražica — 6 in še mnoge druge pošte. — Ponovno prosimo vodstva vseh pošt in vse pismonoše, da bi zbrali kar največ novih (in obnovljenih) naročnikov že ta mesec, da bodo ljudje čimprej začeli dobivati novice iz znanih krajev.

Vse pismonoše in uprave pošt tudi prosimo, da pišejo imena novih naročnikov s tiskanimi črkami in s svojim razločnim podpisom, da ne bi prišlo do neželjenih zamenjav.

Gostje iz Postojne v Novem mestu

V četrtek, 9. decembra, je obiskala Novo mesto skupina predstavnikov občine Postojna. To je bil prvi obisk predstavnikov postojnske občine v Novem mestu. V razgovorih na Obs Novo mesto so razpravljali največ o medobčinskih inšpekcijskih službah, hkrati pa so izmenjali stališča o raznih stvareh in se pogovorili o sorodnih zadevah.

Popusti na železnici za Novo leto

Za novoletne praznike bo skupnost jugoslovanskih železnic odobrila za potovanja že običajne olajšave. Cena vikendskih vozovnic bo nižja od redne cene za 30 odstotkov. Za novo leto bodo lahko potniki, kot poročila beograjska Borba, izkoristili te vozovnice 24 ur pred prazniki in po njih.

Vse druge olajšave v prometu bodo v prihodnje dajala železniško transportna podjetja sama za svoja območja. Količine bodo, bo odvisno od komercialne politike posameznih podjetij.

Kočevsko in ribniško ZROP za dan JLA

V počastitev Dneva armade in 20-letnice osvoboditve pripravljajo občinski odbor ZROP iz Kočevja več prireditel in srečanj. Tako bodo organizirali 18. decembra popoldne sprejem borcev, podoficerjev, oficirjev in gostov, zvečer pa akademijo, na kateri bodo nastopili člani garnizona iz Ribnice in dijaki iz Kočevja.

19. decembra bo v Kočevju več tekmovanj med rezervnimi in aktivnimi oficirji JLA iz Kočevja in Ribnice.

Senovčanke niso zadovoljne s preskrbo

Senovčanke že dalj časa ne godujejo nad slabo preskrbo z gospodinjstvi potrebščinami. Pravijo, da že dalj časa ni dobiti pralnega praška, razen tega tudi nekaterih drugih stvari ni v prodaji. Menijo, da bi moralo podjetje je Preskrba organizirati hitrejšo dobavo blaga, kadar ga zmanjka.

R. K.

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA je glavna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije.

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA varuje neodvisnost, ustavni red ter nedotakljivost in neokrnjenost ozemlja Socialistične federativne republike Jugoslavije.

(Iz Ustave SFRJ)

Socialistična zveza — posebna oblika samoupravljanja

Najbolj množična organizacija pri nas je prav gotovo Socialistična zveza. V njej je v celih državah vključeno blizu 6.600.000 vseh nad 18 let starih občanov, v Sloveniji pa šteje Socialistična zveza nad 700.000 članov, kar pomeni, da sta v njej vključeni dve tretjini vseh odraslih prebivalcev naše republike. Menda ni pri nas kraja, kjer se ne bi občani zbirali na sestankih, posvetih in javnih tribunah Socialistične zveze, na njih obravnavali najrazličnejše zadeve in tako povezani v to najbolj množično organizacijo sodelovali pri urejanju številnih življenjskih potreb.

Posebno po V. kongresu SZDL Jugoslavije, ki je bil 1960. leta v Beogradu, so občani preko Socialistične zveze vplivali na urejanje vsega, kar lahko bogati ali pa siromaši življenje ljudi. Če je bilo treba v kraju urediti krajevne poti, urediti odnose do šole, ozaljšati podobo kraja, organizirati proslavo, rešiti kakšne težke socialne primere, so se običajno na vabilo Socialistične zveze sestali občani in pomenili, kaj bi bilo treba storiti. Socialistična zveza je bila navadno pobudnik za delovne akcije, zlasti tam, kjer še ni zažvela krajevna skupnost. Občani so se skoraj povsod že kar navadili, da o vseh zadevah, ki jih žulijo, spregovore na sestankih ali posvetih Socialistične zveze.

Po V. kongresu SZDL Jugoslavije so v prenekanem kraju ustanovili sekcije, na katerih so se dogovarjali ne le o tistem, kar je ljudem vsak dan potrebno pač pa tudi o vsem, kar zanima ljudi. Zadnja leta je teh sekcij vse manj. V številnih krajih pa so se občani navadili, da najštevilnejše pridejo na različne javne tribune Socialistične zveze, na katerih lahko povedo svoje mnenje in tudi sprej-

mejo stališča, kaj bi morali storiti, da bi zadevo, o kateri so razpravljali, lahko čim koristneje uredili. Skoraj povsod pravijo, da so javne tribune Socialistične zveze prav zaradi tega bolj obiskane kot zbori volivcev ali katerakoli druga oblika shajanja občanov.

Na zadnjem kongresu sprejeti statut Socialistične zveze določa, da je to posebna oblika samoupravljanja. Neposredno po kongresu so se v prenekanteri organizaciji SZDL spraševali, kako naj bo Socialistična zveza posebna oblika samoupravljanja, ko vendar nima kaj odločati. Navzlic takim pomislekom pa se je Socialistična zveza vse bolj razvijala v tribuno občanov, obravnavala je najrazličnejše zadeve od šolstva do dela v zdravstvenih zavodih, od urejanja različnih krajevnih zadev do poslovanja delovnih organizacij. Resda člani, zbrani na sestankih, posvetih ali javnih tribunah Socialistične zveze niso sprejemali sklepov, vendar pa so s svojimi stališči vplivali, da so drugi samoupravni organi, kot so občinske skupščine, delavski sveti, krajevne skupnosti, zbori volivcev in drugi, sprejemali sklepe, s katerimi so urejali tiste zadeve, o katerih so razpravljali člani Socialistične zveze.

»O tem bomo spregovorili na Socialistični zvezi, na javni tribuni bomo govorili o tem problemu,« so občani dostikrat sklenili, če kje kaj ni bilo prav in je bilo treba z ostro, kritično besedo povedati in vplivati, da bi se stvari drugače sukale. Na rešetih javne kritike so tako v Socialistični zvezi povezani občani pretresli marsikatero zadevo in vplivali, da so bile prenekanterim napakam spodrezane korenine.

Zadnje dni se s te strani svetovnega časopisja vedno bolj umikajo poročila z vietnamskih bojišč, celo drugi krog volitev francoskega predsednika se umika na dno prvih strani. Pozornost svetovne javnosti se čedalje bolj obrača h krizi vietnamske krize. Nastopil je trenutek odločitve o vietnamskem zapletu: bodo ZDA to vojno še bolj stopnjevale ali se odpirajo možnosti za pogajanja.

Po vrnitvi ameriškega ministra McNamare iz Saigona, kjer se je na široko posvetoval z vojaškimi poveljniki in kjer si je sam tudi ogledal bojišča, je Johnson sklical na svojem teksaškem ranču posvetovanje vojaških strokovnjakov in političnih svetovalcev, na katerem so podrobno preučili »vse vidike vietnamske krize«. Zvedelo se je, da so vojaški poveljniki zahtevali, naj bi ameriško vojsko v Južnem Vietnamu povečali od sedanjih 200 na 400 tisoč mož in tudi na pol milijona vojakov, kar bi bilo toliko, kolikor jih je bilo na Koreji. Sam Johnson pa je že izjavil, da bo poslal v Južni Vietnam toliko vojakov »kolikor bo potrebno, ne glede na število«, kar bi pomenilo, da bi bile lahko tudi te številke premajhne.

No, strokovnjaki že zdaj opozarjajo, da je število vendarle omejeno, ker južnovietnamska pristanišča ne morejo redno preskrbovati tistih sil, ki so že zdaj v Vietnamu, da je saigonsko pristanišče zatrpalo z vojaškim materialom, ki ga ne utegnejo sproti spraviti na fronto, sama fronta pa že zdaj jadika, da dobiva premalo streliva in da preskrba čet ni več redna. Sicer pa za še večje angažiranje ZDA v vietnamski vojni samo izkrcavanje

materiala nemara res ni problem, saj lahko v kratkem času zgrade pomožna pristanišča ali pa uporabijo »invazijski« način izkrcavanja, pri katerem pristanišča sploh ne potrebujejo.

Zdaj se bo vrnil v Washington še senator Mansfield, ki je obiskal nekaj južnoazijskih držav ter se pogovarjal o vietnamskem problemu. Komentatorji že na široko razglabljajo o tej platji vietnamske krize

Zaplet ali razplet vietnamske krize

ter predvidevajo, da bi utegnile ZDA vojno razširiti še na Laos in Kambodžo, češ da preko njihovih ozemelj korakajo severnovietnamski vojaki na pomoč partizanom v Južnem Vietnamu. Kamboški princ Sihanuk s skrbjo opozarja na čedalje pogostejše bombardiranje kamboških vasi, nič novega pa tudi ni, da ameriška letala že dlje časa bombardirajo laoska ozemlja.

Hkrati pa so čedalje močnejši glasovi, da je treba vietnamski problem rešiti na miren način s pogajanjem in se celo britanska vlada, ki je doslej brez pridržkov zagovarjala ameriško politiko v Vietnamu, pridružila tistim, ki priporočajo pogajanja na osnovi ženevskih sporazumov. Osvobodilna

fronta Južnega Vietnama je predlagala, naj bi na bojiščih za 12 ur ustavili boje, da bi vojaki na obeh straneh lahko praznovali, obenem pa je severnovietnamski predsednik Ho Si Minh v več intervjujih zahodnim novinarjem ponovil pripravljenost severnega Vietnama na pogajanja na osnovi znanih štirih točk.

Johnson naj bi torej zdaj odločil: naj pošlje v Vietnam še več vojske ali pa naj ustavi bombardiranje Severnega Vietnama za daljši čas — predvidevajo, da bi to moralo trajati vsaj en mesec — in tako pokazati svojo dobro voljo.

Seveda je zelo težko ugibati, za kaj se bo odločil ameriški predsednik, čeprav ni kaj prida znamenj, da bi se rad pogajal. Dosti več jih je, da je zaverovan v vojaško zmago. Ne da bi se prepustili ugiibanjem, vendar lahko zapišemo, da je vietnamska kriza pravzaprav kriza ameriške politike v celoti, in to vse od druge svetovne vojne naprej, ko so ZDA edine imele atomsko bombo, kakor je zapisal komentator v »Delu«. Vietnamska kriza bi bila kmalu urejena, če bi se ZDA odrekle politiki vmešavanja v notranje zadeve drugih dežel, pa naj bo v Vietnamu, v dominikanski republikli ali kje drugod po svetu, če bi naposled spoznale, da je varnost ZDA kot vsega človeštva najboljše zajamčena z miroljubno koeksistenco in da ob sodobni vojni tehniki že zdavnaj ne velja več latinski prevogar, ki pravi: si vis pacem, para bellum — če hočeš mir, snuj vojno — kajti mir je nedeljiv in edina njegova alternativa je — uničenje človeštva. Teh »čec« pa je nemara preveč, da bi jih mogel Johnson na mah spoznati.

Zaupanje občanov, da bodo samoupravno v Socialistični zvezi uspešno uredili prenekantero perečo življenjsko zadevo, je bilo navadno opravičeno. To pa je bila tudi spodbuda, da se je Socialistična zveza neprestano razvijala kot posebna oblika samoupravljanja. Pri tem ji ni bilo v napoto, ker na sestankih in javnih tribunah ni mogoče sprejemati obveznih sklepov, ki bi jih morali drugi samoupravni organi izvajati. Če sama stališča v Socialistični zvezi zbranih občanov so bila navadno učinkovito napotila, da so jih pri urejanju perečih zadev navadno upoštevali vsi tisti, ki so lahko vplivali na njihovo reševanje.

VI. kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije bo aprila prihodnjega leta med drugim tudi napravil obračun, kako se je Socialistična zveza med obema kongresoma razvijala kot posebna ob-

lika samoupravljanja. Seveda pa bo tudi sprejel stališča, da bi v bodoče občani v njej imeli še učinkovitejše sredstvo za samoupravno urejanje svoje vsakdanjega življenja. Dosedanja pot, uspehi in slabosti to tudi terjajo.

Namesto novoletnih čestitk — denar Rdečemu križu!

Kolektiv Dolenjskega lista je na zadnji seji svojega sveta sklenil, da letos ne bo tiskal in razpošiljal posebnih novoletnih čestitk svojim sodelavcem, dopisnikom, naročnikom oglasov, skupščinam in vodstvom drugih delovnih organizacij. Tiskarni in pošti

bo s tem prihranil precej denarja, namesto izdatkov, ki dosegajo v te namene v državi vsako leto več milijard dinarjev, pa bo podaril občinskiemu odboru Rdečega križa v Novem mestu 50.000 dinarjev za socialno ogrožene otroke.

■ **OBISKI PRI JOHNSONU** — V Washingtonu se mudi pakistanski predsednik Ajub Kan ter se pogovarja o pakistansko-ameriških odnosih. Lahke naloge nima, saj gre za to, ali bo Pakistan sprejel ameriško »zavezo« ter dobil še nekoč objubljeno gospodarsko pomoč ali si bo ohranil svobodo akcije. V Washingtonu mu vsakakor najbolj zamirijo, ker je navezal stike z LR Kitajsko. Prvega februarja pa bo prišel v Washington še indijski premier Sastri, torej že po napovedanem sestanku z Ajubom Kanom v Taškentu, ki bo 4. januarja.

■ **INCIDENTI NA INDIJSKO-KITAJSKI MEJI** — Zadnje dni je bilo več incidentov na indijsko-kitajski meji. Kitajski vojaki so vdrli na indijsko ozemlje ter se vkopali in nič ne kaže, da se mislijo kaj kmalu umakniti, kar povzroča hude skrbi Indiji, ki sicer ne pričakuje, da bo Kitajska napadla Indijo s kakšnimi večjimi silami, pripravljani pa so na vse, kakor je rekel indijski obrambni minister Cavan. V Indiji si te incidente razlagajo tako, da hoče LR Kitajska z njimi vzbuditi nemir tik pred sestankom v Taškentu.

■ **KP SUDANA PREPOVEDANA** — Sudanski parlament je izglasoval najprej spremembo ustave, potem pa še zakon, s katerim je prepovedana v Sudanu vsaka brezverska stranka, med njimi seveda tudi komunistična partija.

■ **STAVKA V TRZASKI LADJEDELNICI** — Te dni so delavci trzaskih ladjedelnic stavkali v protest proti nameni vlade, da bi ladjedelnic zaprl. Občinski odbor pa je postal vladni spomenico, v kateri nasteva probleme trzaskega gospodarstva, med njimi onemogla posebej na to, da je treba ladjedelnic v Trstu obdržati in pa še modernizirati trzasko pristanišče.

■ **DOZDEVNA OPOROKA** — V Zahodni Nemčiji so te dni dvignili velik hrup zaradi dozdevne oporoke, ki naj bi jo zapustil podpredsednik Nemške demokratične republike Apel, preden je napravil samomor. Zahodnoberlinski župan Brandt je namreč izjavil, da ima v rokah to »oporoko«, ki da mu jo je prinesel poseben sel in da jo bo skvalus objavil. Dostoj je še niso objavili, pač pa je iz onoroke najprej nastalo pismo, potem pa le nekakšni zapiski, ki da jih imajo v Zahodnem Berlinu. Vzhodnonemško časopisje le vse take trditve odločno zanika ter pravi, da hočelo v Zahodni Nemčiji povzročiti s takim pisanjem le razdor med NDR in Sovjetsko zvezo. Apel je bil namreč tudi načelnik vzhodnonemške planke komisije in naj bi v tej »oporoki« navajal, kako Sovjetska zveza izkoristi Nemško demokratično republiko.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ **435 MILIJARD ZA NOVE ELEKTRARNE**. Na seji zveznega gospodarskega zbora so obširno govorili o perečem pomanjkanju električne energije in o načrtih za povečanje energetskega zmogljivosti v naslednjih letih. Med drugim so ugotovili, da bodo leta 1970 znašale potrebe po električni energiji 31 milijard kWh, če hočemo, da se bo gospodarstvo skladno razvijalo in da bomo dosegali želene proizvodne rezultate. To se pravi, da bo treba graditi nove in nove elektrarne. Za ta namen bo treba zagotoviti 435 milijard dinarjev.

■ **GO SZDL SLOVENIJE O FINANCIRANJU IZOBRAŽEVANJA**. Na nedavni seji izvršnega odbora GO SZDL Slovenije so obširno razpravljali o nekaterih idejni političnih vprašanih financiranja vzgojne in izobraževalne dejavnosti. Izvršni odbor je podprl osnovno usmerjenost osnutka splošnega zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje, ki je te dni v javni razpravi. Stališča o tem bodo te dni objavljena v dnevnem tisku.

■ **BRUŽBENA DIFERENCIACIJA V SLOVENIJI**. V Ljubljani je bil simpozij o družbeni diferenciaciji v Sloveniji, ki je bil povezan z ustanovno skupščino novega društva sociologov Slovenije. Na simpoziju so govorili o problemu diferenciacije kot odsevu večjega bogastva in napredka družbe tako s teoretičnimi kakor tudi s praktičnimi vidiki. V razpravi na ustanovni skupščini društva sociologov so govorili o pomenu sociologije in njeni vlogi v družbenem dogajanju, predvsem pri modernizaciji oblik demokratičnega udejstvovanja delovnih ljudi.

■ **ZVISANA OSNOVA ZA DAVEK NA OSEBNI DOHODEK**. Zvezni izvršni svet je sprejel predlog zveznega sekretariata za finance o spremembi zakona o zveznem prispevku iz osebnega dohodka državljanov. Po tem predlogu se poveča osnova za plačevanje davka na osebni dohodek državljanov od 1,2 milijona din v lanskem letu na 2 milijona din v tem letu.

■ **K-15 NE BO VEČ**. Po daljših razpravah so dokončno ukinili K-15, ki je omogočal popust v potniškem prometu. Prenehal je veljati tudi odlok o določenem številu dru-

VEČ ELEKTRIČNE ENERGIJE

gih popusov na železnici. Delovne organizacije bodo poslej samostojno razpolagale s sredstvi, ki so jih morale doslej obvezno vplačevati v zvezni sklad za pokrivanje stroškov znižanih voznin na železnici.

■ **ATOMSKE CENTRALE TUDI PRI NAS?** Naša industrija se po informacijah iz Beograda vključuje v priprave za graditev atomskih central. V tej fazi se te priprave omejujejo na proučevanje problemov v zvezi s projektiranjem in konstruiranjem nekaterih priprav ter izdelovanjem kotlov za reaktorje.

POPIS Z ZAMUDO

V vseh dolenskih občinah so prejšnji teden začeli popisovati in točkovati stanovanjske hiše, stanovanja in poslovne prostore v družbeni lasti, ki jih lastniki oddajajo v najem. V obeh belokranjskih občinah in v občini Trebnje, kjer nimajo velikega stanovanjskega fonda, bodo to delo opravili predvidoma že do konca tega tedna. Težje bo v novomeški občini, kjer je treba popisati in točkovati okoli 2.500 stanovanj in 300 lokalov.

V vseh občinah poudarjajo, da so s tem delom najmanj za dva meseca v zaostanku, ker so republiški predpisi, ki bi morali iziti že v septembru, izšli šele pred kratkim. Zato marsikje obilnega dela ne bodo zmogli do novega leta, ko bo treba preiti na nove odnose v stanovanjskem gospodarstvu. Tako v novomeški občini računajo, da bodo v tem kratkem času lahko zajeli le kake tri četrtine stanovanj in lokalov, ostalo pa šele po novem letu. Prav tako vedo povedati, da je v sedanjih republiških navodilih še kup nejasnosti, predvsem tehničnega značaja, s katerimi se srečujejo popisovalci pri konkretnem delu.

Okoli stanovanjske reforme pa je tudi sicer še precej nejasnosti. Nikjer še nimajo dokončnega izračuna o vred-

nosti točke, ki bo osnova za določitev novih stanarin. Prav tako so povsod še živahne razprave o ustanavljanju bodočih stanovanjskih podjetij. V belokranjskih občinah Ortomelj in Metlika dosedanje razprave kažejo, da ne bodo ustanovljali posebnih podjetij za stanovanjsko gospodarstvo, pač pa bodo to delo poverili kar komunalnemu podjetju, ki v obeh občinah že obstaja. V občini Trebnje ta stališča še niso povsem izoblikovana, verjetno pa se bodo tudi tu odločili za komunalno podjetje.

V novomeški občini pa kaže, da bodo mimo stanovanjskega podjetja, ki bo nastalo z združitvijo zavoda za izgradnjo in urejanje naselij in zavoda za upravljanje z družbenimi nepremičninami, ustanovili pri nekaterih večjih podjetjih, kot na primer v gradbenem podjetju PIONIR, še lastne enote za gospodarjenje s stanovanji.

Ob pripravah za izvajanje stanovanjske reforme pa je slišati tudi za nekatere negativne pojave. Tako so nekatera podjetja pred revalorizacijo začela lastna stanovanja prodajati zasebnikom pod zelo ugodnimi pogoji, medtem ko večina hišnih svetov, zlasti v novih stanovanjskih hišah, troši družbena sredstva za razna manjša popravila, za nabavo dvotarifnih električnih števec in ponekod celo za hladilnike in pralne stroje, čemur družbena sredstva hišnih svetov prav gotovo niso namenjena.

V Kočevju bo ocenjenih 1.896 stanovanj

Revalorizacija (ocena prave vrednosti) in inventarizacija (popis) stanovanj in stanovanjskih zgradb poteka v občini Kočevje zadovoljivo. Do 25. decembra, ko bo predvidoma to delo končano, bo ocenjenih in popisanih 409 zgradb in 1896 stanovanj. 41 stanovanj, ki so bila zgrajena po letu 1960, bodo tudi ponovno točkovali.

Vesela gora bo turistična postojanka

Tako so sklenili v Sentrupertu, kjer so 5. decembra ustanovili turistično društvo. Društvo, ki mu predseduje dr. Jaklič, tajniške posle pa opravlja Kurent, bo na Veseli gori sčasoma uredilo dom. Program, sprejet na ustanovnem zboru društva, pa govori predvsem o privabljanju turistov v res lepe šentruperske predele.

Strokovnjaki naj odkrivajo rezerve

Ce kdo lahko odkrije notranje rezerve v delovni organizaciji, so to predvsem strokovnjaki.

Na Dolenskem je tehnična inteligenca organizirana v društva inženirjev in tehnikov, ki imajo svoje sekcije: strojno, gozdarsko, elektro, kmetijsko in še druge. Na dnevnih redih vseh društvenih sestankov bi morali obravnavati proizvodne probleme delovnih kolektivov, posameznih panog in občin. A včasih nalete take razprave na nerazumevanje! Očitajo, da so strokovne razprave društva inženirjev in tehnikov le strokovne in da se ne bi smeli vmešavati v delo in pristojnost samoupravnih organov in strokovnih kolektivov delovnih organizacij.

Vemo pa, da člani društva v posameznih sekcijah lahko izdelajo najtemeljitejšo strokovno analizo iz dela na svojem področju. Prav takih elaboratov in analiz pa delovnim organizacijam primanjkuje, kar je posebno očitno v novih pogojih gospodarjenja.

Ko se v kolektivih lotevajo iskanja notranjih rezerv,

sklenejo na sestankih, da bodo izboljšali organizacijo dela, poskrbeli za boljši izkoristek surovin, da bodo izboljšali tehnološke postopke itd., vendar so vse to le načelne ugotovitve, brez vsake strokovne podlage.

Nedvomno je, da lahko strokovnjaki pri tem mnogo pomagajo, pa ne samo DIT, temveč tudi ekonomisti in drugi. Dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da delovni kolektivi kot tudi

občinske skupščine posvečajo premalo pozornosti društvu inženirjev in tehnikov. Po drugi strani pa ni malo primerov, ko pod krinko »prakse« in »politične zavesti« zavračajo iniciativo strokovnjakov. To je tudi vplivalo, da društva inženirjev in tehnikov v zadnjem času niso odigrala svoje vloge.

Kar smo doslej zamudili, lahko še nadoknadimo!

JOZE SKOP

RAZPISNE KOMISIJE

v delovnih organizacijah, ki razpisujejo mesta direktorjev in drugih vodilnih uslužbencev prosimo, da naročajo take razpise tudi v DOLENJSKEM LISTU. — Temeljni zakon o volitvah dovoljuje razpis delovnih mest za direktorje v dnevnem časopisu oz. tudi v drugih javnih sredstvih informacij.

Ker so dohodki od oglasov in uradnih objav zelo pomemben vir sredstev za redno izhajanje domačega pokrajinskega glasila SZDL, naprošamo vse razpisne komisije na našem področju, da upoštevajo pri naročanju takih oglasov tudi DOLENJSKI LIST, ki je najbolj množično sredstvo informacij na področju naših 9 občin.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

S 1. januarjem nove železniške tarife

Zaradi različnih razmer poslovanja bo s 1. januarjem prihodnjega leta raven cen na železnici v posameznih re. publikah različna. Na območju skupnosti železniških podjetij Ljubljana, za katero je odobrena cena za prevoz blaga v višini 15.999 dinarjev za netotonski kilometer, se bo raven tarif povečala povprečno za 11,7 odstotka. Dejanska cena za posamezni prevoz bo odvisna od proge, na kateri se bo blago prevajalo.

Za potniški promet je odobrena raven cen v višini 8.225 dinarjev za potniški kilometer, všteti s stranskimi pristojbinami. Tarife za ta promet ostanejo v Sloveniji za povprečno razdaljo potovanja na isti ravni. Razlike bodo le pri potovanjih na daljše razdalje. S 1. januarjem bi naj tudi ne bilo več popustov razen za otroke do 10 let (50 odstotkov) ter dijake in študente (25 odstotkov).

Razpisna komisija za imenovanje upravnika

FOTO-KINO PODJETJA V METLIKI

razpisuje
prosto honorarno delovno mesto
UPRAVNIKA
Foto-kino podjetja v Metliki

Pogoji: Praksa in sposobnost za vodstvo podjetja. — Ponudbe sprejema uprava podjetja do 30. decembra 1965.

Komisija za prodajo osnovnih sredstev pri podjetju

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO, Gubčeva 15

razpisuje
JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- električni računski stroj »NISA«
- moško dvokolo znamke »ROG«
- motorno žago tipa »STIHL-CONTRA«
- 4 motorne žage tipa »JO-BU«
- motorno žago tipa »PARTNER R 12«

Javna licitacija bo na upravi podjetja 18. decembra 1965 s pričetkom ob 7. uri za družbeni sektor, od 8. ure dalje za vse druge kupce.

GOZDNO GOSPODARSTVO, NOVO MESTO

Kmetijsko gozdarsko posestvo KOČEVJE

proda po sklepu DS dne 17. decembra 1965 ob 8. uri na JAVNI DRAŽBI pri upravni zgradbi podjetja

- avtomobil FIAT 1100 kombi
  - avtomobil GAZ, terensko vozilo
  - avtomobil OPEL RECORD, letnik 1957
- Vsa vozila so v voznem stanju.

Nasteta vozila prodamo najboljšemu ponudniku. — Vozila prodamo predvsem podjetjem, če teh ni ob napovedanem času, pa bomo prodali vozila eno uro kasneje tudi drugim interesentom.

Interesenti morajo položiti 10% kavcije od višine izklicne cene, o kateri bodo seznanjeni pred licitacijo.

KJE BOMO LETOS SILVESTROVALI?

(Nadaljevanje s 1. str.)

1500 din, s prenočiščem 1600 do 2300 din. — že vse zasedeno!)

Hotel »SREMIC«, Krško (tel. 71-005): rezervacija, novoletni menu, aperitiv in buteljka vina, glasba v prostorih restavracije — cena za osebo 3000 dinarjev;

Zdravilišče Čateške Toplice pri Brežicah (tel. 72-010): rezervacija novoletni menu, buteljka vina, 2 orkestra s pevci — cena za osebo 5000 do 7000 dinarjev (velika dvorana je že zasedena!);

Restavracija »POD GORJANCI«, Kostanjevica na Krki (tel. 24): plesni orkester in tamburaški zbor s pevci, cena menuja 4000 din;

Zdravilišče SMARJESKE TOPLICE (tel. Smarjeta 1): plesni orkester iz Ljubljane, rezervacija in novoletni menu 5000 din;

Hotel »GRAD« Otočec (tel. 21-512): rezervacija in silvestrova večerja, 2 orkestra, poje Barbara Jarc — cena za osebo 8000 din (mize so že oddane, prostih le še nekaj mest!);

Zdravilišče DOLENJSKE TOPLICE (tel. 1): obvezni novoletni menu in rezervacija 5000 din (5500 v veliki dvorani), igrala bosta orkester milice iz Ljubljane in domača godba, program: spuščanje prašička, zlat prstan v krotih, kopanje v zaprtem bazenu;

Hotel »PUGLED«, Kočevje (88-286): rezervacija, novoletni menu, buteljka vina, glasba v restavraciji in v baru, cena za osebo 3900 din;

Kavarna »ZVEZDA«, Kočevje: rezervacija, večerja in pišča, orkester, cena za osebo 2000 din;

Restavracija »RIBNIČAN«, Ribnica (88-082): rezervacija in novoletni menu, orkester — cena za osebo 3000 din;

Hotel »METROPOL«, Novo

mesto (21-447): glasba v restavraciji in kavarni, cene za rezervacijo še ne vedo;

Hotel »KANDIJA«, Novo mesto (21-410): rezervacija in menu, glasba v salonu, cena za osebo 3000 din (v vel. salonu 3200 din);

Restavracija »BREG«, Novo mesto (21-269): cene za rezervacijo in menu še niso določili, odprto bodo imeli do 3. ure zjutraj;

Ribja restavracija, Novo mesto (21-594): cene za rezervacijo še niso določili, jedila po naročilu, igral bo orkester;

Kavarna »CENTER« Novo mesto (21-554): v spodnjem lokalno bo rezervacija 800 din

za osebo, orkester s pevko, žrebanje nagrad, jedila in pišča po naročilu, v zgornji lokal bo vstop prost;

Dom JLA, Novo mesto (21-455): za ceno rezervacije se bodo odločili po 22. decembru; če ne bodo vsi prostori zasedeni s člani doma in z rezervnimi oficirji, bodo prodajali rezervacije tudi civilnim osebam.

Izbire dovolj, časa tudi še, za denar pa že vsak sam ve! Nekaj dobre volje bo menda treba prinesiti tudi s seboj, saj z redkimi izjemami skoraj nikjer niso pripravili zabavnega programa... Nič strahu, polno bo (vsaj za enkrat) še vedno!

Odloči naj skrb za zarovanca!

Posvetovanje predstavnikov občinskih skupščin, zdravstvene službe, zavodov za zaposlovanje in drugih družbenih služb z območja Spodnjega Posavja in Dolenske o vključitvi v celjsko oz. novomeško rizično skupnost socialnega zavarovanja — Pogajanja o tem pomembnem vprašanju se nadaljujejo

V Dolenskih Toplicah je bilo v sredo, 8. decembra, posvetovanje o bodoči organizaciji službe socialnega zavarovanja, zdravstvene službe, zavodov za zaposlovanje in drugih služb na območju Dolenske in Spodnjega Posavja. Na posvetovanju, ki so se ga razen predsednikov občinskih skupščin in predstavnikov družbeno političnih orga-

nizacij ter socialnega zavarovanja vseh dolenskih in posavskih občin udeležili še številni predstavniki republike in

Na sejmu v Novem mestu

13. decembra so pripeljali živinorejci na novomeško sejmišče 899 pujskov. Razen 29 so bili vsi prodani! Za manjše so zahtevali od 8500 do 13.000 din, za večje pa od 13.500 do 29.000 dinarjev. Zaradi velikega povpraševanja je bila cena malce višja kot pretekli teden.

poslanci tega območja, so obravnavali predvsem bodočo organizacijo socialnega zavarovanja. Pri tem je šlo predvsem zato, ali naj se posavske občine Brežice, Krško in Sevnica vključijo v širšo rizično skupnost socialnega zavarovanja v Celju ali Novem mestu. Razprave okoli tega še teko. Prav bo, če bodo pred dokončno odločitvijo temeljito proučili vse momente, ki lahko vplivajo na odločitev, PRI CEMER MORA BITI GLAVNO VODILO SKRIB ZA ZAVAROVANCA, KI SOCIALNO ZAVAROVANJE TUDI PLACUJE.

820 prašičkov na brežiškem sejmu

Na redni tedenski prašičji sejem v Brežicah so kmotovali 11. decembra pripeljali 820 pujskov. Po 700 do 750 din kg je bilo prodanih 770 manjših prašičkov, po 450 do 480 din pa je šlo v promet 10 večjih pujsov.

KLOPOTEC

ŽIČNICA LJUBLJANA —
OBRAT RIBNICA

sprejme

VEČ KVALIFICIRANIH
KLJUČAVNIČARJEV

POVSOD: SVOJI MED SVOJIMI

Bratstvo in enotnost sta plod bolečin in trpljenja. Plod dolgih maršev in nešteti bojov. Nihče ni takrat vpraševal ali si Slovenec ali Makedonec ali Srb, vsi smo le vedeli: boriti se je treba.

Dekleta so nosila hrano na položaje. Pela so in se šibila pod težo jerbasov in skled, krogle pa so žvižgale okoli njih.

Devet sinov ji je popadalo. V treh letih boja so dali svoja življenja. Pa je mati pogledala najmlajšega, ki je edini še bil doma. Še 15 jih ni imel, rosen fante. Njene oči so bile izjokane od mnogih solza za devetimi sinovi. Gledala je najmlajšega in z uvelimi rokami ga je rahlo, ljubeče odrinila od sebe: »Hodi sin-ko! Domovina kliče!« Odšel je in postal partizan, borec med borci. Kdo ve, če se je vrnil? Bratstvo in enotnost sta plod bolečin. Borci so skovali bratstvo in enotnost v bojih, dekleta ko so nosila hrano na položaje s pesmijo in z nasmehom na ustih in matere, ki so pošiljale svoje sinove v boj.

Fantje iz vse Jugoslavije, ki hodijo služiti vojsko v vse kraje Jugoslavije, nadaljujejo bratstvo in enotnost. Spoznavaajo kraje in ljudi in se tam, kamor jih zanese vojaška suknja, počutijo kot doma. Kot svoji med svojimi so povsod!

»Mladi smo in zlahka se sporazumemo«

— Sodelujemo! Mi smo mladi, zato se najlaže sporazumemo z mladino! Tako pripoveduje vodnik Fihred Kobašič iz Banja Luke.

— Dobri znanci smo z mladino iz NOVOTEKSA, pa tudi v sodelovanju z mladino ekonomske srednje šole in gimnazije v Novem mestu smo imeli precej uspeha. Obojestransko pripravljenost je, koristi pa imamo od tega ml in mladina na terenu. Na skupnih sestankih s predstavniki SZDL in ZMS iz Novega mesta smo se pogovorili o tem. Skozi vse leto smo se med seboj obiskovali. Letošnji praznik JLA bo lepa manifestacija sodelovanja mladine v vojski in mladine na terenu!

Birčna vas, Mirna peč, Škocjan, Žužemberk...

— Leto dni sem že v novomeškem garnizonu in ves ta čas tesno sodelujemo z okoliško mladino. Obiskovali smo mladino in prebivalce v mnogih krajih. Bili smo v Birčni vasi, v Škocjanu, v Mirni peči, v Žužemberku, v več delovnih kolektivih v Novem mestu in še marsikje. Tamkajšnja mladina je za takšna srečanja pripravila del programa, mi pa smo sodelovali bodisi s svojim glasbenim ansamblom, bodisi s folklorno skupino ali z zabavnim delom programa. Mladi smo, zato imamo radi smeh in šalo! Takšna je pripoved Predraga Glodžariča iz Beograda.

— Naš prvi nastop je bilo predvajanje filma »Nikolletina Bursać«. Kar petkrat smo ga vrteli. V maju letos smo pripravili skupaj z novomeško mladino večer Lorcine poezije, na katerem je sodelovala tudi igralka Sava Sever iz Ljubljane; po prireditvi je bil razgovor s španski mi borci. V juniju je bil večer slovenske poezije, na katerem so sodelovali Severin Šali, zbor »Dušana Jereba« ter mladina iz gimnazije in NOVOTEKSA. Skupaj z mladino NOVOTEKSA smo za 4. julij pripravili recital na Loki. Povsod, kamor smo šli, smo spoznavali nove ljudi in navezovali nova prijateljstva in poznanstva.

Fantje iz vseh delov Jugoslavije, ki hodijo služiti vojsko v vse kraje Jugoslavije, nadaljujejo bratstvo in enotnost. Spoznavaajo kraje in ljudi in se tam, kamor jih

zanese vojaška suknja, počutijo kakor doma. Naj si bo to v Novem mestu, v Mirni peči, v Škocjanu, v Žužemberku ali v Birčni vasi, povsod so kot svoji med svojimi, povsod kot doma.

Oče je padel na sremski fronti

— Štiri leta sem bil star, ko sem izgubil očeta. 1944 je padel na sremski fronti kot poročnik NOV. Spominjam se ga zelo nejasno, kot skozi meglo. Takšni so spomini Stjepana Glavaša iz Brinovcev pri Mostarju v Hercegovini.

Nasmejani pričakujejo mladi vojaki svoj največji praznik, ki je hkrati praznik vsega ljudstva - dan JLA

— Čeprav sem med zadnjo vojno komajda dobro shodil, se še spominjam stalnega beganja. Mama se je z menoj in mojim dve leti mlajšim bratcem stalno umikala iz Hercegovine v Slavonijo in nazaj. Nekoč smo bili 12 dni na begu. Bratca je nosila v naročju, jaz pa sem, oprt na njeno roko, kobilal za njo. Po vojni sem končal osnovno šolo, gimnazijo in filozofsko fakulteto. Zdaj služim tu, v novomeškem garnizonu vojaški rok. Z JLA me veže več kot samo dolžnost, skorajda krvno vez čutim z armado, saj je moj oče padel v NOV kot oficir!

Mladi, vedri in nasmejani fantje: Stjepan Glavaš iz Brinovcev pri Mostarju v Hercegovini, vodnik Fihred Kobašič iz Banje Luke, Predrag Glodžarič iz Beograda, Miodrag Perajčić iz Niša, Vecko Grujevski iz Sopotnice pri Bitoli v Makedoniji in Ahmed Mulič iz Suljevice pri Prištini na Kosmetu, služijo vojaški rok ali pa so na dolžnosti v novomeškem garnizonu JLA. »Kot svoji med svojimi se počutimo in ni nam sile!« tako so povedali v en glas (Foto: Miloš Jakopec)

Mladi vedo, kaj je Sutjeska

— Sedanja generacija, ki služi vojaški rok, se ne spominja zadnje vojne. Rojeni so bili med njo ali po njej. Jaz sem letnik 1939. Oče je bil v ujetništvu. To so besede Miodraga Perajčića iz Niša.

— Bil sem otrok, ne spominjam se vsega, toda gladi ne bom pozabil nikdar! 18 let po bitki sem leta 1961 pri Sutjeski sodeloval v spominskem pohodu planincev

so pripomogle k zmagi, naštevava posebne epizode in podrobnosti.

Od kod si - to sploh ni važno!

Nit pogovora spet naveže Stjepan: — Z vseh vetrov smo se zbrali v tem garnizonu. Nekateri za leto, drugi spet za osemnajst mesecev. Vprašanja: »Od kod si?« sploh ne poznamo! Tako ne vprašujemo! Zakaj le, to sploh ni važno! Tu smo, da se učimo braniti domovino, da spoznavamo preteklost in da gradimo prihodnost!

Res je, tovariš Stjepan. Od kod si, to sploh ni važno! Kaj je domovina? To so zemlja in ljudje. Zemlja in

ljudje, ki ustvarjajo. Tudi vojaki so med njimi. Ne učijo se osvajanja, učijo se tega, kako je treba ljubiti ljudi in domovino in oboje braniti. Na zgodovini se učijo, na spominih, ki so po dveh desetletjih nemalokrat kot še nezaceljene rane. Mladi so in vojaki so. Veselje, smeh in radost so jim lastne kot vsem mladim ljudem. Takšni so mladi vojaki ljudske armade:

Ljubijo ljudi in branili bodo domovino: ljudi, zemljo, domove in svoje, če bo treba!

Proslava dneva JLA na Senovem

Organizacija ZROP prireja 21. decembra na Senovem proslavo dneva JLA. Zaradi pomanjkanja sredstev bo proslava bolj skromna, kljub temu pa so se odločili, oddolžiti se prazniku Ljudske armade. Razen slavnostnega govora bo v programu nastopil mladinski pevski zbor, izvrstile se bodo recitacije, harmonikarji bodo zaigrali nekaj melodij, podelili pa bodo tudi diplome najboljšim strelcem z zračno puško. Proslava bo 21. decembra ob 17. uri v kino dvorani. Vabljeni!

Čestitka za 22. december

Lojze Vrtačič iz Prapreč pri Trebnjem, zdaj pri vojaki v Banja Luki, čestitata za 22. december, dan JLA, vsem pripadnikom jugoslovanske vojske. Ob tej priložnosti pozdravljata domače, znance in prijatelje.

Vojaki iz Mostarja

pošiljajo vsem domačim lepe pozdrave, fantom, ki služijo vojaški rok, pa voščijo za praznik JLA - 22. december. Franc Jerele, Pero Jerele, Jože Duša, vsi iz okolice Škocjana.

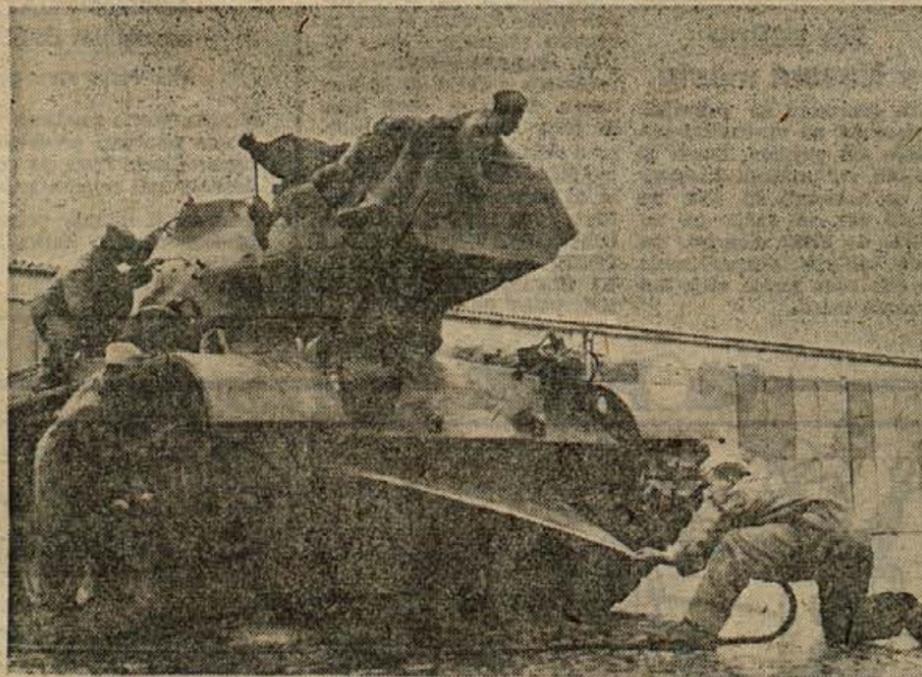
Dve vaji ZROP v Kočevju

Napad na kolono na pohodu je organizirala 9. decembra organizacija ZROP za mesto Kočevje. Rezervni oficirji so za vajo napadli kolono redne vojske iz ribniškega garnizona, ki je bila na pohodu. Isti večer je imela vajo tudi organizacija ZROP iz Ljvolda, ki je v vlogi diverzantske grupe za vajo napadla bojne položaje redne vojske in skušala ujeti »sovražnikove« oficirje in vojake.

ČRNOMELJ ZA DAN JLA

V počastitev 22. decembra, praznika JLA, pripravljajo v Črnomlju več slovesnosti. 21. decembra bo garnizon obiskala šolska mladina. Zvečer bo v Domu ljudske prosvete svečana akademija, zatem pa tovariški večer.

Mimo tega bo 21. in 22. decembra obiskala vse osemletke v občini skupina jugoslovanskih književnikov. Na sam praznični dan, 22. decembra, bodo v garnizonu priredili sprejem za predstavnike pionirske in mladinske organizacije šol ter javne in politične delavce.

Tankisti okrog svojega stroja

Prireditve za dan JLA

Odprta

● bo v omarici na stavbi Medobčinske zavarovalnice na Glavnem trgu v Novem mestu razstava fotografij z motivi iz življenja in dela vojakov JLA

20. decembra

● bo sprejem predstavnikov oblasti in družbenih organizacij v komandi garnizona Novo mesto

● popoldne bodo v kinu JLA za prebivalstvo ob 15., 17. in 19. uri brezplačne predstave filma »Nikolletina Bursać«

21. decembra

● bo sprejem pionirjev in mladincev iz šol, podjetij in zavodov, hkrati pa bodo podelili nagrade za najboljše napisane naloge o JLA

● ob 19. uri bo v domu Ljudske prosvete svečana akademija v počastitev dneva JLA

22. decembra

● so na programu športna srečanja:

● šahovski turnir na 20 deskah med predstavniki garnizona in ZB ter ZROP

● strelsko tekmovanje z zračno puško med predstavniki garnizona in ZB ter ZROP.

Novomeščane vabimo, naj si ogledajo vse prireditve v počastitev praznika ljudske armade!

SPREHOD SKOZI ZBIRKE DOLENJSKEGA MUZEJA

Sredi starega dela Novega mesta, ob strmi Muzejski ulici, ki se vzpenja od Glavnega trga h kapiteljski cerkvi, so z poslopju nekdanje Križatiije urejene zbirke Dolenjskega muzeja. Na prijazni vzpetini, z lepim razgledom po mestu in okolici, hrani ta stavba v svojih prostorih predmete človekove ustvarjalnosti in umetniškega hotenja od pra-

mo fragmentarno ohranjenih fresk, daje slutiti, kako botato so bili poslikani nekateri dolenski gradovi. Tu prizor mučenja sv. Boštjana s Turjaka, tam lovska scena iz mokronoškega gradu, poleg nje svetopisemska zgodba o Juditi in Holofernu iz Starega gradu in grozljivi bajeslovni zmaj ter opica z mladim iz gradu v Soteski. Kar majhna galerija srednjeveških fresk Poleg fresk je v veži razstavljenih še nekaj kamnitih spomenikov: posvetilni napis, nagrobniški tri dva zelo lepa monumentalna grba iz Soteske.

Arheološka zbirka

V dveh, žal premajhnih prostorih v pritličju je razstavljena arheološka zbirka. Dolenjska, arheološko najbogatejša slovenska pokrajina, obljubljenega dežela starinokopov v preteklosti. Desetletja so številni kopači ropali dediščino davnih Ilirov, Kelto in Rimljanov in njihove izkopanine so pred prvo svetovno vojno polnile zbirke evropskih in celo ameriških muzejev. Prva soba je posvečena prazgodovini Dolenjske, ki je

Piše: TONE KNEZ

v času starejše železne dobe (halštatu) pred 2500 leti dosegla svoj največji kulturni vzpon, ki jo v tistem času uvršča med vodilne pokrajine v Evropi. To je čas, ko je v naših krajih prebivalo številno in bojevito ljudstvo Ilirov, marljivih živinorejcev in poljedelcev, poleg tega pa so bili tudi izvrstni poznavalci in obdelovalci kovin. Središča ilirske omike na Slovenskem so bila večji del na Dolenjskem: na Magdalenski gori, v Stični, v Novem mestu, na Vinjem vrhu in drugod.

Povrnimo se k naši zbirki in si oglejmo, kaj lahko vidimo. Gradivo je razvrščeno v časovnem zaporedju in prikazuje predmete od časov mlajše kamene dobe (neolita), preko pronaste dobe, obdobja kulture žarnih grobišč, starejše in mlajše železne dobe, vse do prihoda Rimljanov v naše kraje. Zaradi majhnega prostora, slabe razsvetljave in že zastarelih razstavni omar izkopanine pridejo do polne veljave, če

prav bosta tako poznavalec, kot tudi arheološko nezobrazen obiskovalec lahko odkrila na policah marsikatero lepo in dragoceno najdbo. Kovinski predmeti iz bronca in železa so gotovo najbolj zanimivi, saj so po svojih oblikah silno pestri in nekateri med njimi tehnično dovršeno izdelani, pa najsi bodo to igle, zaponke ali pa sekire. Prav lično so izdelani okrasni ilirskih žena in bojne opreme njihovih mož. Osrednje mesto v zbirki zavzema znameniti prsni bronasti oklep ilirskega kneza iz Novega mesta. Izkopan je bil leta 1939 v halštatski gomili ob današnji Kristanovi cesti, za las je ušel uničenju vojne vihere in sedaj je razstavljen v muzeju kot najdragocenejši eksponat arheološke zbirke. Poleg njega je razstavljena še lepo ohranjena bronasta čelada iz Valične vasi, kakršne so nosili Iliri v boju v zadnjih stoletjih pred našim štetjem.

Tu so še izredno lepe ogrlice iz jantarjevih jagod in barvanega stekla, ki so nekoč krasile vratove premožnih ilirskih žena in še danes bi jih marsikatero deklet z veseljem obesilo okrog vratu.

Zelo velike, črne lončene žare, izkopane pred leti na Mestnih njivah v Novem mestu, pa nam razkrivajo posebnost običajne ljudstva, ki je pred skoraj 3000 leti polagalo pepel svojih pokojnih v te žare. Vsi ti predmeti pričajo o visoki civilizaciji, o mojstrskih oblikovalcih kovine in lončarjih ter o izbranem okusu ilirskih veljakov pred dva in pol tisoč leti. Dolgi, skrbno skovani, dvorezni meči iz Mokronoga in Družinske vasi pa nam priključijo v spomin vdor vojaško-trgovskega ljudstva Kelto na Dolenjsko v 3. stol. pred našim štetjem, ki gospodarji na naši zemlji vse do prihoda Rimljanov v naše kraje.

Oklep rimskega legionarja v sosednji sobi nas opozori na rimsko okupacijo naših krajev pred dvatisoč leti. Na vitrinah je razstavljeno: raznovrstna in zelo kvalitetna rimska lončevina, steklene posode, rimski denar, bronast in srebrni nakit, poljedelsko orodje, ki se le malo razlikuje od današnjega, napisni kamni, vse to priča o živahnem prometu in o visoki civilizaciji v antiki na Dolenjskem. Vse te najdbe izvirajo večinoma iz grobov, ki so bili izkopani na Dolenjskem.

Nastajajo prva načrtno grajena mesta, pravo urbanistično planiranje z vso potrebno komunalno ureditvijo, kot smo to vajeni danes. Eno takih mest z lastnim, 8 km dolgim vodovodom izpod Gorjancev in hišami s centralnim ogrevanjem je bilo mesto Neviodunum v današnji vasi Drnovo pri Krškem. To mesto je imelo tudi veliki pristanišče ob Savi in prav zaradi ugodnih cestnih zvez ter rečnega prometa je postalo bogato trgovsko mesto, hkrati pa tudi upravno središče vse Dolenjske. Tako je Dolenjska v rimskem času zaradi velike cesarske ceste postala važna tranzitna pokrajina. Največ najdb iz rimskega časa je iz Trebnjega, iz Novega mesta, iz okolice Bele cerkve in iz Drnovega. Se zadnji pogled na ljubek bronasti kipec lepe boginje Venere in poslovimo se od Rimljanov in njihovih ostalin.

Pojdimo v prvo nadstropje. Na stopnišču visijo bakrorezi dolenskih gradov iz Valvasorjeve Topografije, kakršne je videl in upodobil ta neutrudni raziskovalec zgodovine kranjske dežele in širom znani učenjak pred 300 leti. Na koncu stopnišča visi velika fotografija kamnitega

sežnosti terja dobre prometne zveze za hitro obveščanje, za pravočasno obrambo meja in za zadušitev uporov in nemirov v provincah. Pregleden zemljevid nam pove, da sta nekdanja rimska cesta, zgrajena v prvem stoletju po n. št. in današnja avtomobilska cesta na Dolenjskem, zgrajeni skoraj po natančno isti trasi. Še danes se čudimo, kako mojstrsko so znali Rimljani izpeljati to cesto. Še stoletja po razpadu njihove države so Rimljani še vedno sloveli kot vzorniki vsem graditeljem cest.

Po tej cesti so rimski trgovci prevažali svoje blago od Ogleja in Trsta preko Ljubljane, Trebnjega in Drnovega v Sisak in še dalje, korakali so legionarji na vzhod braniti ogroženo državno mejo in jahali so brzi sli, ki so nosili cesarska povelja

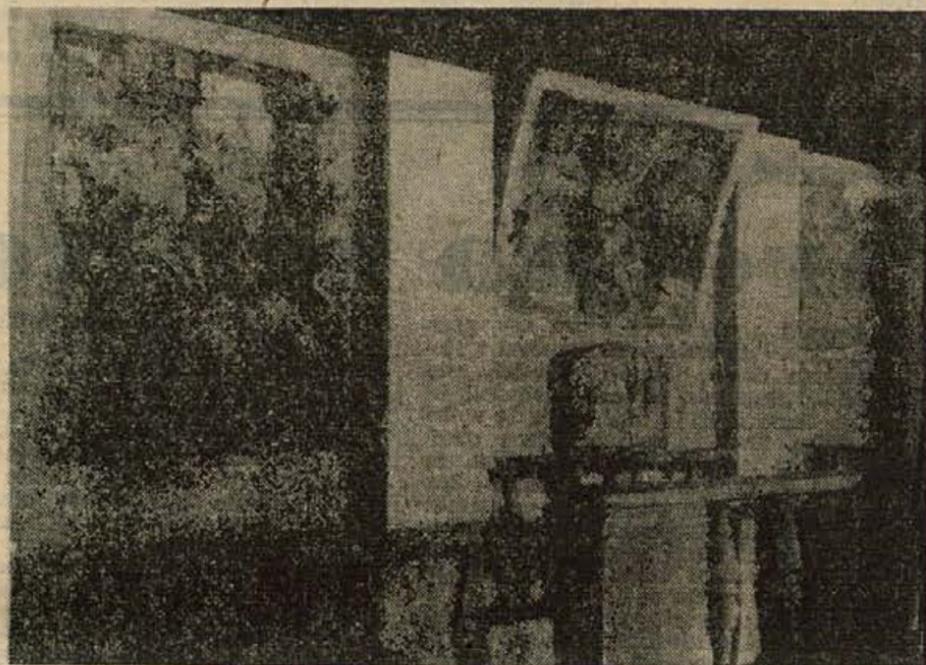
nagrobnička barona Ivana Lenkovića lastnika gradu Otočec in poveljnika Vojne krajine v 16. stoletju, ki je pokopan v frančiškanski cerkvi v Novem mestu.

Kulturno zgodovinska zbirka

Prva soba kulturno-zgodovinske zbirke, že kar majhna dvorana z lepim hrastovim stropom in tremi starinskimi lestenci, nam predstavi zgodovino Novega mesta. V ličnih vitrinah so razgrnjeni pisani dokumenti, kaligrafsko izpisani na pergamentnih listih in opremljeni z velikimi visečimi voščeni pečati. Vsaka teh listin je majhen kamenček v pisnem mozaiku šeststoletne zgodovine Novega mesta. V posebni vitrini je razstavljeno pisano in tiskano gradi-

18. stoletja, mestne zastave, več umetniških slik Novega mesta iz 19. in 20. stoletja in portret prof. Ivana Vrhovca, pisca prve novomeške zgodovine. Stevilni tiskani dokumenti po letu 1848 pa pričajo o bogatem in razgibanem društvenem in družabnem življenju v Novem mestu v drugi polovici 19. stoletja. Tako so na razmeroma majhnem prostoru razstavljeni najvažnejši dokumenti iz zgodovine mesta.

Korak naprej in sredi sobe smo, v kateri je razstavljeno orožje in nekaj grajskega pohištva, s težkimi, rezljanimi omarami in bahatimi skrinjami. Tu so razstavljene meči in sablje vseh vrst: od velikih in težkih dvoročnih mečov, do tankih in gizdalinskega floreta, dolge koničaste hebebarde, stariške puške in pištole raz-

Veža v muzeju z vzdanimi originalnimi freskami in raznimi kamnitimi spomeniki

ter na preprežnih postajah pri Stični, v Trebnjem, pri Beli cerkvi in v Drnovem menjavali upehane konje. V vitrinah je razstavljeno: raznovrstna in zelo kvalitetna rimska lončevina, steklene posode, rimski denar, bronast in srebrni nakit, poljedelsko orodje, ki se le malo razlikuje od današnjega, napisni kamni, vse to priča o živahnem prometu in o visoki civilizaciji v antiki na Dolenjskem. Vse te najdbe izvirajo večinoma iz grobov, ki so bili izkopani na Dolenjskem.

Nastajajo prva načrtno grajena mesta, pravo urbanistično planiranje z vso potrebno komunalno ureditvijo, kot smo to vajeni danes. Eno takih mest z lastnim, 8 km dolgim vodovodom izpod Gorjancev in hišami s centralnim ogrevanjem je bilo mesto Neviodunum v današnji vasi Drnovo pri Krškem. To mesto je imelo tudi veliki pristanišče ob Savi in prav zaradi ugodnih cestnih zvez ter rečnega prometa je postalo bogato trgovsko mesto, hkrati pa tudi upravno središče vse Dolenjske. Tako je Dolenjska v rimskem času zaradi velike cesarske ceste postala važna tranzitna pokrajina. Največ najdb iz rimskega časa je iz Trebnjega, iz Novega mesta, iz okolice Bele cerkve in iz Drnovega. Se zadnji pogled na ljubek bronasti kipec lepe boginje Venere in poslovimo se od Rimljanov in njihovih ostalin.

Pojdimo v prvo nadstropje. Na stopnišču visijo bakrorezi dolenskih gradov iz Valvasorjeve Topografije, kakršne je videl in upodobil ta neutrudni raziskovalec zgodovine kranjske dežele in širom znani učenjak pred 300 leti. Na koncu stopnišča visi velika fotografija kamnitega

vo, ki so ga izdali pred stoletji, ko so Novomeščani slavili petstoletni jubilej mesta. Zanimiva primerjava, kako so pred stoletji in kako smo letos počastili mestni jubilej!

Na steni je v fotografiji je razgrnjen prepis listine, pod njo pa še slovenski prevod. Vse to še dopolnjujejo različni pečati Novega mesta, ki imajo vsi v sredini upodobljen novomeški grb: vojvoda Rudolf IV. sedi na prestolu in v rokah drži vladarske insignije. Vse to dopolnjuje še nekaj starinskega pohištva, skrinjica novomeškega čevljarskega ceha iz

nih sistemov ter razne orientalne orožje kot jatagani, hardžarji, bodala in bojni kiji — buzdovani. V kotu še srednjeveški bojni oklep vojakov-plačancev, oklep za konjsko glavo, kar pravcata majhna orožarna. Vse to nam priključje v spomin nemirne čase kmečkih puntov, turške vpadne na Slovensko in nenehne boje v Vojni krajini, v katerih je prav Dolenjska hudo trpela. Baročno razgiban prizor silne bitke kršćanske vojske s Turki in portreta dveh fevdalcev v bojni opremi dopolnjujeta to zbirko orožja.

(Nadaljevanje prihodnjico)

PISMA UREDNIŠTVU

Ni reda na avtobusni postaji

Iz Loke pri Zidanem mostu imamo z Novim mestom kaj slabe avtobusne zveze. Če potujemo z vlakom, pridemo v Sevnico ob 4.52, od tu pa le 7 minut prej odpelje vlak proti Trebnjemu. Boljša je zveza od Sevnice z avtobusom podjetja Gorjanci, ki odpelje ob 5.30.

Doslej je avtobus odhajal izpred sevniske železniške postaje. Pred 14 dnevi pa je nenadoma spremenil postajališče in odhaja s križišča pred domom Partizana. Te spremembe niso nikjer objavili in tako se je pred dnevi zgodilo nekaj potnikom, da so zaman čakali avtobusa pri postaji, misleč da ima zamudo, v resnici pa je avtobus odpeljal izpred doma Partizana.

Menim, da tako poslovanje ni pravilno! Razen tega so potniki prikrajšani tudi za ča-

kalnico. Prej so lahko avtobus čakali na toplem, pod streho v železniški čakalnici, zdaj pa morajo stati na prostem.

STANKO SKOCIR
Loka pri Zid. mostu

Bil sem kot doma!

Tovariš urednik!

V drugi polovici novembra sem se zdravil na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice. Ker doslej nisem imel opravka z bolnišnico, sem bil prijetno presenečen nad skrbjo, ki jo do bolnikov kažejo zdravniki in strežno osebje. Lahko trdim, da sem se počutil kot doma.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so me zdravili, predvsem pa dr. Saviju. Kolektivu kirurškega oddelka želim še mnogo uspehov in da bi še nadalje kazali toliko razumevanja do svojih bolnikov!

LEOPOLD PRIJATELJ,
Gomila, p. Sentjanž

Pečat novomeškega muzejskega društva. V sredini so upodobljene arkade in stari vodnjak na Glavnem trgu kot simbol starega mesta.

zgodovine pa do včerajšnjega dne. Komaj dobrih dvanajst let je minilo, odkar je muzej odprl svoja vrata prvim obiskovalcem na občinski praznik leta 1953. Dvanajst let ni dolga doba v življenju nekega muzeja, vendar so se v teh dvanajstih letih v muzeju zvrstile številne razstave in toliko je bilo pridobljenega, prenovljenega in razstavljenega, da so desetletja obiskovalcev v minulih letih zadovoljni zapuščali muzejske prostore. Težko je v muzeju, ki je kompleksnega tipa, pokazati vse tisto kar muzej hrani in kar bi muzejski delavci želeli razstaviti, kajti še vedno so razstavni prostori muzeja premajhni.

Ustanovitev muzeja

Ideja o ustanovitvi muzeja v Novem mestu ni nova. Prva pobuda za ustanovitev muzejske zbirke je bila izrečena že leta 1865 ob proslavah petstoletnice Novega mesta, toda do uresničitve te zamisli v času avstro-ogrške monarhije ni prišlo. Šele po prvi svetovni vojni je misel o ustanovitvi mestnega ali celo pokrajinskega muzeja spet močneje zaživela. Prof. Alojz Turk je s prizadevanjem zbiranjem muzejskega gradiva položil prve temelje bodočega muzeja. Leta 1939 je bilo ustanovljeno Muzejsko društvo v Novem mestu, ki naj bi vodilo priprave za ustanovitev muzeja. Vojna in okupacija pa sta to delo preprečila, pri bombardiranju Novega mesta pa so bili mnogi, že zbrani muzejski predmeti uničeni in poškodovani.

Zavzetosti prof. Janka Jarca gre zahvala, da je bil leta 1950 z odlokom ustanovljen Dolenjski muzej, kot tip kompleksnega muzeja za področje osrednje Dolenjske. Za muzejsko poslopje mu je bila dodeljena stavba, zgrajena v 16. stoletju, ki je prešla leta 1564 v last nemškega viteškega reda, kar nam pove spominska plošča z grbom nad vhodnimi vrati v stavbo. Poslopje je bilo med zadnjo vojno zaradi bombardiranja močno poškodovano, zato je bilo v letih 1952 in 1953 po načrtih ing. arch. Marjana Mušiča v skladu z načeli spomeniškega varstva obnovljeno. Tako je bila po skoraj sto letih uresničena ideja o ustanovitvi muzeja v Novem mestu.

Vstopimo in se razglejmo po njegovih zbirkah! Siroka veža v pritličju z opečnim tlakom in lesenim stropom nas prepriča, da smo vstopili v srednjeveško fevdalno hišo. Na stenah so vzdane originalne freske z dolenskih gradov, ki so bili med zadnjo vojno večji del uničeni. Ta majhen del rešenih, sa-

Kip sv. Jere (sv. Jedert) z Gorjancev v zbirki Dolenjskega muzeja

UTRINKI

Zgodaj naj se vadi, kdor hoče mojster biti (Schiller)
Pametno govoriti je pogosto težko, pametno molčati je še težje (Bodensedt).
Molk naj vlada okoli tebe, če želiš poslušati petje svoje duše (Graf)
Kdor druge žali, sebe ne štiti (Leonardo da Vinci)
Pametnega človeka ne moreš užaliti (Seneca)
Tudi v joku je slast (Ovid)
Kakor gledaš na svet, tak si (Becker)
V vseh stvareh je treba misliti na konec (La Fontaine)
Dolgočasnost je najtežji greh pouka (Herbart)
Zenske solze so kot molčeči govorniki (Beaumont)
Castne besede malo stanejo (Herder)
Pošten človek nikdar ne dela skrivaj in se ne sramuje tistega, kar dela (Settembrini)
Nesreča vzgaja inteligenco (Hugo)
Strast po oblasti je najstarejša vseh boleznih človeškega duha (Voltaire)

V kavarni smo se pogovarjali, kako različne birokratske napake in njim slične spretnosti otežkočajo in kvarijo življenje, še več: ustvarjajo stanja, ko človek počasi pozabi na moralo in zaleze v nespodobne reči.
Zraven nas je za mizico sedel starejši gospod s potrtim, podolgovatim obrazom. Mešal je z žličko čaj, strmel skozi okno in človek bi mislil, da ga naš pogovor sploh ne zanima. Toda na vsem lepem je vstal, prišel k nam in rekel:
»Oprostite, gospodje, da motim, toda jaz težko soglašam s tem, o čemer razpravljate. Osebnost sem proti vašim nazorom in rad bi vam povedal neki primer iz življenja.«
Ne da bi počakal na privolitve, je začel kar stoji:
»Pred vojno sem bil lastnik znane varšavske krznarije. Nekega dne je prišla k meni lepa, elegantna ženska. Poklicala me je v stran in z malce drhtečim glasom rekla, da bi rada krznen plašč, toda mož noče slišati o tem strošku, ljubimec (zdej je povsesila oči in začela mencati rokavico) pa je siromašen. Zato se ji zdi povsem pravičeno, da bi mož in ljubimec

plačala plašč vsak pol. Ljubimec mi bo prinesel svoj delež, potem bo pa ona prišla s svojim možem, ki za skrivni sporazum ne bo vedel. Ob tako izjemni priložnosti, kot je krznen plašč za polovično ceno, bo brez pomišljanja odprl denarnico.
»Veste, gospodje, jaz sem pobožen, hodim stalno v cer-

me ne kaznuje, ker pomagam v sramotni stvari in podpiram prešustvo.
Moja molitev ni bila uslišana. Kazen me je hitro doletela, kot sem si lahko obetal. Prihodnji dan je že prišla nezvestnica z možem. Dolgo je izbirala med dvema popolnoma enakima plaščema. Nazadnje se je odločila,

»Vidite, gospodje, tedaj sem izgubil veliko denarja, in tudi svojo poštenost. Zdej pa vas vprašam: ali bi se danes lahko zgodilo kaj podobnega? Ne! Noben poslovodja ne bi mogel vzeti in shraniti denar od ljubimca, ne da bi mu plašč takoj dal. In ne bi mogel prodati plašča za polovično ceno, ker

Stanislaw Dygót: Birokracija jamči zakonsko zvestobo

me in imam visoko mnenje o svetosti in skrivnosti zakona. Tresoč se od razburjenja, sem v prvem trenutku hotel vreči razvratnico iz trgovine in ji pokazati ves svoj prezir, jo opozoriti, da jo bo neogibno doletela božja kazn. In kaj se je v resnici zgodilo? Trgovsko koristoljubje je premagalo mojo krščansko bogabojeznost. Privolil sem v to sramotno pogodbo in obljubil ženski popolno tajnost. Vso noč nisem spal. Jokal sem in prosil boga, naj

mož je plačal in oba sta odšla na moč zadovoljna. Smilil se mi je naivni rogonosec. Ko sem to premišljal, se je mož nenadoma vrnil in me z veselim obrazom poklical v kot.
»Rad bi kupil še drugi plašč,« je rekel. »Samo lepo prosim, da tega ne poveste moji ženi! Saj razumete, kaj ne? ...«
Pomežiknil mi je in naštel denar. Seveda le polovico prave vrednosti.

ima predpisan cenik. Kajti nastal bi zlodjev dirndaj in vse delavce v krznariji bi zapri. Morda bi celo kdo ...
Da, gospodje — birokracija jamči zakonsko zvestobo. Zato sem, kot pobožen katoličan, za birokracijo!
Vrnil se je k svoji mizici, potem pa odšel iz kavarne. Mi smo nekaj časa namrščno molčali.
»Hm, birokracija jamči zakonsko zvestobo,« je nazadnje rekel eden in vzdihnil.

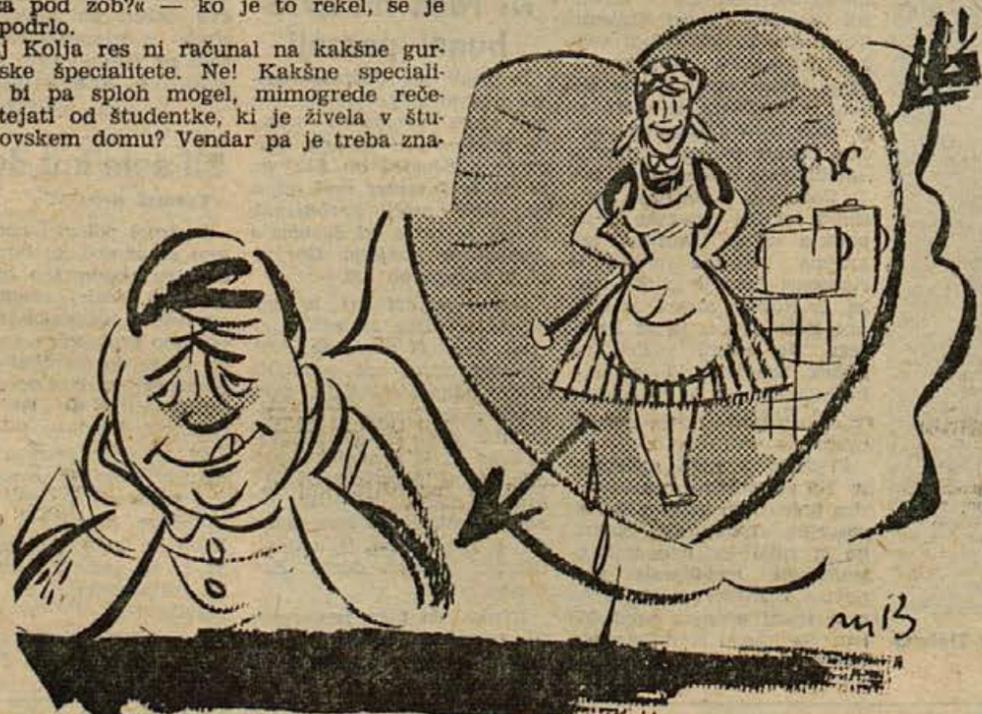
Leonid Lenč: Srečna ženitev

V primeri z marsikom izmed nas, grešnikov, Kolja Prihožaninov ni stanoval v študentovskem domu, temveč v lastni, zelo lepi sobi. Razen sobe in vseh udobnosti, ki jih daje stanovanje, je imel Kolja še vplivnega strica, visokega funkcionarja v ministristvu. Zato je Kolja upravičeno sodil, da mu mora sovpadanje takih okoliščin, kot sta soba s centralno kurjavo in ministrski stric z zvezami, zagotoviti dobro prihodnost, udobno službico in stolček v kakem višjem moskovskem uradu. Razen tega je Kolja koval še načrte za ženitev.
No, o kakšni nevesti je sanjaril naš Kolja? O lepoticah z modrimi očmi? Ne! Zunanost bodoče izvoljenke Koljevega srca ni bila v ospredju njegovih sanj. Seveda bi ne bilo napak, če bi nevesta vrhu vsega bila še čedna, toda lepega obraza ne moreš dati na krožnik. Važno je bilo nekaj drugega: da bo njegova bodoča v skadu z udobno sobo, z vplivnim stricem in tudi z mirno, donosno službico v kakem solidnem moskovskem vladnem uradu, kot je Kolja govoril sam. Najvažnejše pa je, da bo znala dobro kuhati.
Da, Kolja Prihožaninov je rad dobro jedel, in te svoje skromne strasti niti ni skrival. Njegova rajna stara mati je bila izreden mojster kuharstva in velikokrat smo slišali, kako je Kolja vzdihovaje govoril o rajnici:
»Ah, babica, ljuba babica! Če bi vi, otroci, vedeli, kakšne riževe in jajčne jedi je znala pripraviti, kako čudovito je spekla teletino ...«
In oči so se mu napolnile s solzami.
Kolja je dvoril mnogim študentkam, toda tmei je smolo, da mu je zmeraj spodletelo. Skraja je šlo kot po maslu: dekleta so bila še kar mičnih postav, tudi življenje so solidno jemale. Toda ko je Kolja stopil malce v vsakdanjost pa rekel: »Oprostite, Marusja (ali Lena, Katja, Zoja, Galja), nekolikant sem lačen. Je morebiti kaj takega za pod zob?« — ko je to rekel, se je vse podrla.
Saj Kolja res ni računal na kakšne gurmanske specialitete. Ne! Kakšne specialitete bi pa sploh mogel, mimogrede reče, tejeti od študentke, ki je živela v študentovskem domu? Vendar pa je treba zna-

ti sprazniti tudi najnavadnejši košček mesa.
Marusja (Lena, Katja, Zoja, Gaja) je vzela zavitek že zmlatega mesa, odpeljala Koljo v študentovsko menzo, malomarno vrgla meso v ponev pa začela z otročjimi dekliskimi zgodbami zabavati svojega gosta. Polpete, na katere nihče ni pazil, so se smodile, napolnjevale kuhinjo z dimom, obenem z njimi pa se je smodila tudi Koljeva fantazija. Z dekletom ne bo nič — še navadnih polpet ne zna speči!
Slednjič pa je Kolja vendarle srečal idealno »princeso iz sanj«. Skupaj z vsem inštitutom smo šli v Altaj, pomagat pospravljati letino. Fantje smo spali v veliki sušilnici za seno, skupaj z lastovkami, ki so nas vsako jutro budile z brezskrbnim cvrkanjem, dekleta pa v poljskih furgonih za traktoriste. Jedilnico smo sami postavili. Kuhale so naše kolegice. Med njimi je bila največji kuharski talent Nina Kunicina z geološke fakultete, pristrčno in veselo dekle, kot lastovka v naši lopki, ki so nam voščile »dobro jutro«, komaj se je čudovito altajsko sonce pokazalo na obzorju.
Kolja je začel jesti po dve porciji vsega, kar je skuhala črnooka, od sonca porjavela Ninočka. Zvečer, ko smo pred dekliskimi furgoni prirejali ples, je plesal samo z njo.
Nekoč smo opazili, da je čorba preklemano slana. In eden je pripomnil:
»Tovariši, naša kuharica je zaljubljena!«
Kolja je poblisnil z očmi in mu odbrusil:
»Neumnost! Čorba je čudovita. Ravno prav slana!«
Naslednji dan smo zvedeli, da je Kolja zaprosil, naj ga dajo v kuhinjo, da bo pomagal kuharicam. No, zdej nam je bilo vse jasno.
Vrnil smo se v Moskvo in čez nekaj časa zvedeli, da se bo Kolja oženil z Ninočko Kunicino. Nihče ni bil presenečen. Sploh nam je bila Koljeva ženitev deveta skrb.

Končali smo bili študije, dobijali razporede in odhajali. Kolja je ostal v prestolnici, kot smo pričakovali, kajti stric je izpolnil obljubo.
Jaz sem dobil službo v Sibiriji. Odpotoval sem v Krasnojarsk in obiskal Moskvo šele čez dve leti. Brskajoč po stari beležnici, sem našel številko Koljevega telefona in ga poklical. Oglasil se je Kolja sam.
»Jutri pridi na kosilo, stari prijatelj!« me je povabil s solidnim basom. »Pogovarjala se bova o inštitutu, prijateljih, o vsem močnem, zdej pa oprosti mudi se mi na stanek.«
Kupil sem steklenico konjaka, nekaj cvetov mimoze in naslednji dan, bil je neki praznik, sem potrkal na vrata Koljevega stanovanja. Nihče se ni oglasil. Potrkal sem močneje in od nekod iz daljave zaslišal Koljev glas:
»Pojdi po hodniku, potem pa na desno. Sem v kuhinji ...«
Šel sem po hodniku, zavil na desno, odprl kuhinjska vrata in zagledal Kolja. V predpasniku, z napatimi čuti kot lisica na begu je stal pred štedilnikom in nekaj čmaril. Prizor me je res presenetil.
»Kje pa je Nina?« sem ga vprašal, ko sva se poljubila.
»Spet v ekspediciji,« je mrko odgovoril. »Pojdi v sobo. Vsak čas bo pečeno pa bova jedla.«
Juha je bila strahotna, meso prežgano in čisto brez okusa. Lotil sem se konzerv. Kolja je popil kozarec konjaka.
»Moram ti priznati, stari prijatelj, da sem ga grozno polomil,« je rekel in me žalostno pogledal. »Nina je kar naprej v ekspedicijah. Se slišati noče, da bi pustila službo.«
»Pa saj je vendar bila tako ... kako bi rekel — gospodinjska. Tako rada je kuhala ...«
»Kadar ji to omenim, naravnost pobesni, vse meče po tleh. Pravi, da je bilo tisto takrat splošna potreba. Zdej pa je ona predvsem geolog, šele potem gospodinja.«
Nalil si je nov kozarec konjaka in oči so se mu skalile od solz.
»Kolja,« sem rekel in komaj krotil smeh, ki res ni bil na mestu, »zakaj se pa ne ločiš? Če si se zmotil — naj gre zdej k vragu! Boš že našel drugo.«
»Kako? Ko pa imam to hudičevko tako rad!« je zastokal Kolja. »Kaj mi ostane — poživžgal se bom na vse pa še sam odšel na vzhod. Bolje, da je ekspedicija polna ... Sem že čisto s tira ... Celo apetita nimam več ...«
Trčila sva in izpila kozareček na Ninočino zdravje ...

DANIELLE VERNON

MALA IGRA Z LJUBEZNIJO

Začelo se je s tem, da je tega dne izredno razpoložen prišel domov. To je opazila celo Marija in ga je vprašala: »Menda ti je danes uspela posebno dobra kupčija?«
Peter je zmajal z glavo: »Ne, zakaj?«
»Ker si dobre volje.«
»Nasprotno,« je odvrnil Peter, »nimam razloga, da bi bil vesel. Ob devetih zvečer moram prisostvovati seji!«
Marija ga je iznenade no pogledala: »Ob devetih zvečer?«
»Da, je prikimal Peter in nervozno pogledal na uro. »Saj bo večerja kmalu pripravljena, kaj ne?«
Večerjal je molče in zamisljeno, nato pa je naglo vstal in odšel v kopalnico. Skrbno se je obril in si privoščil tudi prho.
Medtem je Marija krtačila njegov suknjič. Pri tem opravilu je v žepu dkrila dve vstopnici za ob devetih zvečer.
Marija je molče vtaknila vstopnici nazaj v žep suknjiča. Tudi ni nič pripomnila, ko se je Peter ob enih ponoči vrnil domov in je na njegovi srajci opazila sledove rdečila. Marija je molčala. Molčala je, ker se je prestrašila, da bo izgubila svojega ljubljenega moža, ki je postal nenadoma tako zanimiv.
Zato tudi ni nikoli zvedela, da se je Peter petnajst minut pred deveto pred vhodom v gledališče sestel s svojim prijateljem Emerikom in njegovo ženo ter jima predal obe vstopnici.
Peter je nato sedel v kavarni in bral časopise, kasneje pa se je do enih sprehajal po mestu. Preden je pri povratku odklenil vežna vrata, je nekoliko pomazal svoj srajco z rdečilom, ki ga je kupil popoldne. Rdečilo je nato skrbno vrgel skozi mrežno odprtino kanala.
Odslej se Peter ni več pritoževal, da je Marija brezbrizna do njega.

Dvajset let uspehov senovske Svobode

Senovski Svobodaši so lahko ponosni na prehojeno pot — Vse, kar so ustvarili s kulturno dejavnostjo, so znova vlagali v njen razvoj — V dveh plodnih desetletjih: 57 dramskih del in 547 uprizoritev na domačem odru in različnih gostovanjih!

Za dan republike je letos senovska Svoboda hkrati praznovala 20-letnico svojega obstoja in 45-letnico kulturno prosvetne dejavnosti, ki je pred vojno delovala na Senovem pod različnimi imeni. Svobodaši so se na lep jubilej skrbno pripravili.

Proslavljanje se je začelo 21. novembra z gostovanjem DPD Svobode iz Celja, ki je predstavila sekcijo harmonikarjev pod vodstvom Oskara Leskoška. 27. novembra je senovska Svoboda pripra-

vila svečano akademijo v počastitev dneva republike in svojega jubileja. Po proslavi je bila slavnostna seja upravnega odbora Svobode, na kateri so podelili priznanja najzaslužnejšim kulturno prosvetnim delavcem. Sledila je družabna prireditev, na kateri so sodelovali oktet in harmonikarji glasbene šole DPD Svobode Senovo.

Proslavljanje se je nadaljevalo 4. in 5. decembra, ko so člani dramske sekcije senovske Svobode v režiji An-

teja Horjaka uprizorili dramo v treh dejanjih »Straža na Renu«. Režiser Horjak je znan kot pionir kulturno prosvetne dejavnosti na Senovem.

Istega dne je bila odprta razstava kulturno prosvetne dejavnosti na Senovem v razdobju od 1921—1965. Razstava je gostovala v prostorih knjižnice od 28. do 30. novembra.

O razvitosti senovske Svobode dovolj zgovorno pričča dejstvo, da je bilo v 20 letih uprizorjenih 57 dramskih del, s katerimi so člani sekcije nastopili 547-krat. Predsednik Tone Pleterški je v slavnostnem nagovoru povedal, da je DPD Svoboda Senovo v 20 letih ustvarila več kot 13 in pol milijonov din dohodka. Vsa zbrana sredstva so porabili za povečanje knjižnice in jih naložili v razvijanje kulturne dejavnosti. Povedal je iskreno željo vseh Svobodašev, ki bi se radi čimprej preselili v svoje prostore, v katerih bi laže posredovali ljudstvu kulturno dejavnost. K lepemu jubileju in k veliki ustvarjalnosti v štirih desetletjih vsi Senovčani iskreno čestitajo svojemu društvu Svobodi! **RADO KOZOLE**

no truda, da je predstava tako lepo uspela.

Uprava Sentjakobskega gledališča je režiserja in igralce nagradila z vencem in in šopkom, hkrati pa se je upravnik gledališča zahvalil Kostanjevičanom za vrnjeni obisk. — Jutri in v nedeljo bodo kostanjeviški igralci nastopili v Krškem, veselji pa bi jih bili tudi v Sevnici, če bi jim bilo mogoče nastopiti še za Sevnico in okolico! **S. SKOČIR**

Kostanjevičani so uspešno gostovali tudi v Ljubljani

P. D. Lojze Košak iz Kostanjevice je v soboto, 11. decembra, gostoval z 21-letnikom Miklovo Zalo v ljubljanskem Sentjakobskem gledališču. Obe predstavi, ob 16. in 20. uri, sta bili tako dobro obiskani, da so morali v dvorano prinašati dodatne stole. Občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo tradicionalni ljudski igri, prepleteni z lepo koroško folkloro. Vse glavne in stranske vloge so igralci odlično zaigrali, posebej pa še Zala (Koljančičeva), Almira (Šketova), Davarin (Kukec), Tresoglav (Jankovič), Serajnik (Mlakar) in Miklova (Jankovičeva).

Kostanjevičani zaslužijo vse priznanje! Priznati moramo, da so se lotili zahtevnega odrskega dela in režiser Ladov Smrekar je z vsem kolektivom vložil v delo ogrom-

Po kulturnem tednu v Brestanici

O kulturnem tednu, ki ga je DPD Svoboda Brestanica priredila v počastitev svoje 20-letnice, smo že poročali. Trajal je od 27. novembra do 4. decembra letos.

Kot uvod v kulturni teden, je bila predvidena svečana počastitev dneva republike. V programu naj bi sodelovali predvsem učenci brestaniške šole, žal pa je predstava odpadla zaradi reaktivne električne toka.

Razen ostalih prireditev, ki so potekale uspešno in nemoteno, je v programu kulturnega tedna sodelovala tudi kino sekcija. Gledalcem so predvajali kratki barvni film »Gorenjska knučička obcota«, v katerem nastopa tudi Slovenski oktet. Javljali so se v velikem številu ogledali film, predvajanju pa je prisotvoval tudi organizacijski vodja slovenskega okteta, znani slovenski novinar Bogdan Pogačnik. Na kratko je občinstvu opisal delo in pot Slovenskega okteta in obljubil, da ga bomo lahko slišali tudi na gostovanju v Brestanici.

Največji dogodek kulturnega tedna je bila slavnostna akademija 4. decembra, v kateri je nastopilo 50 članov DPD Svobode Brestanica iz različnih sekcij. Razen bivših aktivnih sodelavcev Svobode, ki so na jocosna bila pripravili iz vseh strani, so se akademije udeležili predsednik občinske skupščine Rafko Inž. Franc Dragan, predsednik Obč. SZDL Jozef Markovič, predsednik občinske zveze Svobod in prosvetnih društev Matko Matjan in tajnik zveze Viktor Zelnjak. Ob začetku akademije so se oglasile fanfare, napovedovalca Vida Daugul in Niko Galeša pa sta opisovala pot, ki jo je društvo prehodilo od ustanovitve do danes. Med njuno besedo so se na odru zvrstili člani dramske in pevske sekcije, ki so predvajali odlomke iz doslej nastopljenih del. Največkrat smo videli na odru pevski »bor iz Brestanice, ki je eden najboljših v Posavju in se je za to slavnost predstavil

Razstava orožja v Kočevju

Razstavo orožja za šolarje je organizirala 10. decembra redna vojska. Z vsemi vrstami orožja in vojaških naprav so bili učenci seznanjeni pred šolo »Mirka Bračiča« v Kočevju, kar jih je seveda izredno zanimalo.

Učiteljski seminar v Metliki

Učitelji iz nižje organiziranosti so imeli 18. novembra v Metliki sestanek aktiva. Razpravljali so o sestavi učnih načrtov, poslali strokovne referate, ravnatelj osnovne šole Ivan Zele jim je govoril o gospodarskem razvoju Belega kraja, ravnatelj muzeja Jože Dular pa o zgodovini Metlike. Ogledali so si tudi Belokranjski muzej in druge zanimivosti mesta.

Letočno Nobelovo nagrado za literaturo je dobil veliki sovjetski pisatelj Mihail Solohov. Ko je v Stokholmu dobil visoko priznanje, je književnik Solohov med drugim dejal:

»Brez strahu pred tem, da me bodo obtožili za konservativca, lahko izjavim, da sem prepričan pristaš realističnega romana, in to romana socialističnega realizma, kar pomeni realizem, ki zavrača beg od stvarnosti, poziva v boj za napredek človeštva in omogoča uresničitev ciljev, ki leže v srcih milijonov ljudi.«

občinstvu v enotnih oblačih z uvezanimi imeni in družtvu.

Dokaj zahteven program je potekal brez zapletov in spodbujal, za kar gre hvala režiserjema Pavlu Zajezlniku in Niko Galešu. Ob koncu je predsednik Obč. SZED Matko Matjan članov in jubilar tom čestil z pomembni občinstvi in jim želel mnogo uspeha.

Kulturni teden je dosegel svoj namen, člani DPD Svoboda Brestanica pa so v nizu prireditev, ki so se zvrstile, vnovič dokazali, da se kulturna dejavnost kljub slabim gmočnim pogojem lahko razvija tudi v manjših krajih, če so le ljudje dovolj zavestni in postrtovalni. **RAFKO OROZEN**

KAKO Z GOSTOVANJEM V NOVEM MESTU?

»Miklova Zala« jutri v Krškem

Po uspešnih gostovanjih na domačih odrih in lepem priznanju, ki so ga igralci PD »LOJZE KOŠAK« iz Kostanjevice dobili pred kratkim v Zagrebu in v Sentjakobskem gledališču v Ljubljani, jih bodo jutri pozdravili tudi prebivalci Krškega in Vidma. Predstavi bosta ob treh popoldne in ob 19. uri, v nedeljo dopoldne ob 9. uri pa bo matineja z »MIKLOVO ZALO«.

Kostanjeviški igralci, ki gostujejo v tujih krajih predvsem ob lastnih stroških (svoji hrani!), zaslužijo zares pohvalo za tako množično udeleževanje in številna gostovanja. Na pot grede z velikim avtobusom in s kombijem, kulise pa jim prevaja kamion. — Prav gotovo bi jih z veseljem pozdravili tudi v Novem mestu, kjer manjka baše manjša vsota (menda 80 tisočakov), da bi pokrili stroške za gostovanje. Ali se morda zaveda le da rešiti, da bi tudi hvaležni Novomeščani z okolico vred zaploskali nad vse požrtvovalnim kostanjeviškim materjem? **Tg.**

Jarmov spomenik v Osilnici

Na zadnji seji krajevne organizacije ZB v Osilnici so člani sklenili, da bodo prihodnje leto postavili v Osilnici spomenik okoli 80 padlim borcev in žrtvam fašističnega terorja z njihovega območja. Izdelavo spomenika bodo zaupali akademskemu kiparju Stanetu Jarmu iz Kočevja, ki je rojen v teh krajih. Spomenik, ki bo visok kake 3 metre, bo predstavljal mater z otroki. Izdelan bo v bronu. Za spomenik bodo vaščani zbrali okoli 3 milijone din, veljal pa bo predvidoma (skupaj z vsemi ostalimi deli) okoli 4 milijone din. Osilničani bi ga radi odkrili v avgustu, saj je okupator prav od 1.—8. avgusta 1942 požgal več vasi, izseljeval ljudi in nekatere tudi postrelil.

Spet prost vpis v VPŠ v Kočevju

Ideološka komisija občinskega komiteja ZK Kočevje je na zadnjem sestanku sklenila, da se bo tudi letos lahko vpisal v večerno politično šolo vsak občan, pa čeprav ni član ZK. S tako prakso je začel občinski komitej že lani. Šola bo v okviru Delavške univerze. Začela se bo 10. januarja in bo trajala do 23. marca. Pouk bo dvakrat na teden po štiri šolske ure. Slušatelji bodo poslušali predavanja iz politične ekonomije, ekonomike SPRL, o znanstvenem socializmu, ustavnem sistemu, nalogah in pomenu družbeno političnih organizacij ter o gospodarstvu v občini.

Izobraževanje in vzgoja

Danes bo v sindikalnem domu v Novem mestu posvet o osnutku splošnega zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje. Na posvetu, ki ga sklicuje Občinski sindikalni svet Novo mesto v dogovoru z oddelkom za družbene službe Obs Novo mesto, bodo predstavniki vzgojnih zavodov in delovnih organizacij javno in organizirano razpravljali o določilih osnutka novega zakona in ga dopolnili s svojimi predlogi.

POJASNILO

V članku »130 razstava« v zadnji številki našega tednika se drugi stavek v tretjem odstavku pravilno glasi: »Prepričani smo, da ne bo koristila samo učencem novomeških šol, ki bodo pod strokovnim vodstvom svojih profesorjev neposredneje spoznavali zgodovino slovenskega jezika in njegov razvoj in številnih slovnica, od Pohljnov pa do najmodernejših.«

Knjižni dar Prešernove družbe

Te dni je Prešernovanili v kratko oceno, bi lahko rekli, da bodo koledarja še najbolj vesele gospodinje. Začudi nas namreč, da se je sestavljalcem zdelo bolj potrebno napolniti skoraj polovico knjige z različnimi kuharskimi recepti in gospodinjskimi nasveti, kot obširneje zastaviti besedo na primer o važnejših domačih in tujih dogodkih.

Prav se nam zdi, da je Prešernova družba v redno zbirko za leto 1966 uvrstila tudi POEZIJE DR. FRANCETA PREŠERNA, katerim so dodane še nekatere pesmi, ki jih manjkrat najdemo v izborih največjega slovenskega pesnika, in prirejene ljudske pesmi. V spremni besedi je Anton Slodnjak predstavil Prešerna in njegovo delo s kratko poljudno besedo.

Slovenska pisateljica Mira Mihelič je prispevala za zbirko novelo ZMERAJ, NIKOLI, v kateri opisuje mladostna doživetja in razmišljanja, kaj je pravzaprav sreča.

Roman IMETI ALI NE slovitega ameriškega pisca Ernesta Hemingwaya je poln iskrih domislic in humorja, ki ga pri nas do bro poznani avtor polaga na usta svojim junakom, naj bodo najbolj zagrenje-

ni in najbolj razpoloženi. Iz angleščine je delo mojstrsko prevedel Janko Moder, likovno pa ga je opremil Vladimir Lakovič.

Francšek Safar je prevedel povest ruskega pisatelja mlajšega rodu Sergeja Sartakova PO BRZICAH ČUNE. Pisatelj opisuje svoje prvo srečanje s sibirskimi predeli. Delo je polno romantike, čeprav je zasnovano realistično. Seveda ne manjka v njem lepih misli, spoznanj in tudi iskrivega humorja, ki ga je moči doživeti samo na poti v človeku skrivnosten svet.

PRAVLJICE, kot jih je izbrala in prevedla Kristina Brenkova ter opremila Ančka Gošnik-Godec, prinašajo izbor iz zakladnice svetovnih pravljic od najstarejših časov do danes. V njih se srečamo z domišljijo in sanjskim svetom raznih narodov. Tako spoznamo tudi besedno bogastvo iz dežel, ki so nam tuje ne samo po imenu, temveč tudi po življenju, mišljenju, kulturi in podobnem.

Prešernova družba je izdala letos tudi tri umetniške reprodukcije znanih del: PRIJATELJICI Ferda Vesela, SAVO Riharda Jankoviča in GORSKO PO-KRAJINO Lovra Janše.

Prizor iz mladinske igrice »Cesarjeva nova oblačila« v režiji brestaniške SVOBODE.

RAZPIS TRDINOVH NAGRAD ZA LETO 1966

Na podlagi 2. in 9. člena odloka o Trdinovih nagradah, ki ga je sprejela občinska skupščina Novo mesto dne 1. julija 1965,

RAZPISUJE

SVET ZA KULTURO OBČINSKE SKUPSCINE NOVO MESTO

TRDINOVE NAGRADE za leto 1966.

Za leto 1966 se razpisujejo tri nagrade po 200.000 din za umetniška in znanstvena dela in tri nagrade po 100.000 din za kulturno prosvetno dejavnost.

Na podlagi 1. in 3. člena odloka o Trdinovih nagradah imajo pravico dati predloge avtorji, vsi občani in organizacije.

Nagrade se dajejo tudi drugim, če je njihovo delo pomembno za območje občine Novo mesto.

Za podelitev nagrad za leto 1966 pridejo v poštev dela, ki bodo izvršena ali objavljena do 31. maja 1966; do tega roka je treba predložiti komisiji sveta za kulturno objavljena dela ali pismeni predlog o kulturni prosvetni dejavnosti posameznih občanov ali kulturno prosvetnih organizacij.

Trdinove nagrade bodo podeljene ob proslavljanju občinskega praznika.

Pogovorimo se o nedelavnih komunistih

Na zadnjem sestanku sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov občine Črnomelj smo govorili o pripravah na redne letne konference osnovnih organizacij, ki bodo ocenile prizadevanja komunistov pri uresničevanju sklepov VIII. kongresa ZKJ in V. kongresa ZKS. Prav tako bodo na konferencah ugotavljali, s kakšno vneto so se člani ZK lotili uresničevanja nalog gospodarske reforme.

Razprave na bodočih konferencah bodo gotovo potekale o najaktualnejših vprašanjih našega družbeno-ekonomskega sistema ter o njegovem nadaljnjem izgrajevanju, ki ga zahteva reforma. Komunisti so se v vsej občini, zlasti pa v gospodarskih organizacijah, dobro pripravili na reformo, zato smo začetne težave v večini gospodarskih organizacij že prema-

koaktivnih in v vsej družbi. Skrb za človeka pa terja od komunistov, da si izostrijo politični posuh do vseh problemov in težav, na katere nalete neposredni proizvajalci in da jih tudi pomagajo reševati.

Med drugim pa bi morale konference sprejeti sklep, da se zaostri odnos do vseh članov Zveze komunistov, ki le od daleč spremljajo uresniči-

delavnih članov.

Reforma zahteva več prizadevnosti tudi od vaških komunistov in članov ZK v družbenih službah. Vaške osnovne organizacije se naj bolj zavzemajo za napredek kmetijstva v družbenem in zasebnem sektorju ter na tem področju aktivneje delujejo kot doslej. Prizadevati si morajo za večjo proizvodnjo zasebnih kmetijskih proizvajalcev ter za ustvarjanje tržnih viškov in njihovo uveljavitev na tržišču. Na konferencah vaških organizacij pa naj bi ocenili tudi aktivnost Socialistične zveze in drugih organizacij ter društva, ob tem pa ugotavljali, koliko je k njihovim uspehom pripomog-

Med razgovorom s Francem Stajdoharjem in Lojzeto Šterkom v prostorih občinskega odbora SZDL Črnomelj.

gali. Ta uspeh pa nas ne sme zadovoljiti, ker se bo v naslednjem obdobju izvajanja reforme pokazala še vrsta težav, zato bo delavnost vseh članov Zveze komunistov še močno potrebna. Konference naj bi dale spodbudo za še večje prizadevanje v povečanju proizvodnje, za izpolnitev organizacije dela, za dvig produktivnosti in za boljše gospodarjenje nasploh.

Komunisti bi se morali še bolj kot doslej zavzemati za izpolnjevanje sistema nagrajevanja po učinku ter za boljše odnose med ljudmi v

teve reforme. Z njo se sicer strinjajo, niso pa pripravljeni sodelovati in s konkretnim delom pripomoči k njeni uresnitvi. Danes, ko delovni ljudje vlagajo mnogo truda v naloge, ki jih zahteva nov gospodarski sistem, v naših vrstah ne moremo trpeti ne-

la Zveza komunistov.

Zlasti pred republikanskim kongresom SZDL morajo komunisti ter organizaciji posvetiti še več pozornosti ter ji pomagati, da se bo na vsi s plodnejšim delovanjem še bolj uveljavila.

MILAN MALESIČ

SEMIČ:

Manjka kmetijskih strojev!

Kmetovalci semiškega območja se še vedno ne morejo pomiriti z razporeditvijo obdelovalne zemlje v proizvodnih okoliših. Precej pripomb imajo kmetje, ki se jim zdi, da bi morala biti njihova zemlja uvrščena v nižji okoliš kot sicer. Uvrstitve v nižji, npr. v četrti proizvodni okoliš, prinese oprostitev davkov. Kmetovalci čedalje bolj izrabljajo pravico do ugodnosti. Tako občina priznava olajšave pri davkih in drugih prispevkih borcev, ostarelim kmetom, kmetom, ki imajo majhne otroke, ob nesrečah in drugih izrednih večjih stroških.

Na zborih volivcev nenehno pripominjajo, da bi od

zemlje več dobili, če bi jim bila omogočena nabava strojev. Kmetijske stroje bi lahko dobili iz uvoza. Z uvozom pa še ni vse v redu. Po mnenju semiških kmetovalcev naj bi uvažali samo tiste vrste strojev, ki jih je možno uporabljati v valovitih predelih. Ob uvozu teh strojev bi bilo po mnenju kmetovalcev potrebno ublažiti oziroma ukiniti carino.

Dedka Mraza je prizadela reforma

Kakor smo izvedeli, je črnomaljskega dedka Mraza prizadela gospodarska reforma, zato bo letos bolj skromen. Spreveda po mestu letos ne bo, pač pa bodo društva prijateljev mladine organizirala po vseh solah noveletne proslave s kulturnim sporedom in čajankami. Ob tej priložnosti bo iznajdljive šole obiskal tudi dedek Mraz, vendar brez daril.

Vsi delovni kolektivi pa pripravljajo za otroke svojih zaposlenih sprejem dedka Mraza s skromno obdaritvijo.

ČRNOMALJSKI DROBIR

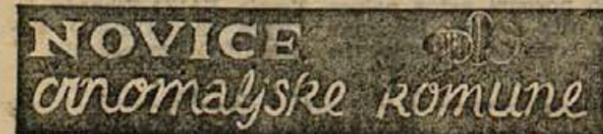
■ KMETJE IZ GOR. LOKE, ki napajajo živino pri mostu, naj bi posebno pazili, ko je cesta ožja, malo bolj paziti, kadar gonijo živino. Večkrat se zgodi, da morajo vozila stati ob cesti, medtem ko kmet s svojo živino prav počasi koraca navzdol po klanecu.

■ MOTORNJI VOZIL je v Črnomlju vedno več, zato dva mehanika ne zmoreta vseh popravil. Prevzemata v delo predvsem manjše okvare na vozilih, če pa stranka le vztraja in zahteva tudi večja popravila, mora vse rezervne dele priskrbeti sama. Marsikdo ne itegne po ta vlak v Zagreb, po ono tesnilo v Ljubljano itd., zato motorizirani Črnomaljšani vedno bolj pogrešajo mehanično delavnico v družbeni lasti oziroma servis, ki bi imel na zalogi tudi potrebne rezervne dele.

■ SANKANJE PO CESTAH je

iz leta v leto večji problem za razvijajočo se mesto, kakršno je Črnomelj. Ker je bilo vsa leta v navadi sankanje po cestah in glavnih ulicah, je težko ljudem dopovedati, da so te navade danes kaj nevarna igra z življenjem. Po cesti proti Beltu in na Gričku, kjer je velik promet tudi s tovornjaki, je sankanje vedno dovolj. Prav tako bi morali starši bolj paziti na otroke, ki se sankajo, od kolodvorske ulice do blokov. Pod smreko, ker vsako zimno uničuje vse okrasne grmičevje.

■ KDOR HODI PO Črnomlju brez dežnika ob slabem vremenu in išče zaščito tik hiš pod strehami, je razočaran. Na malokateri hiši so žlebovi v redu, zato mu kaplja na vrat še vedno pada, kot bi jih prestregel na sredi ceste. Pokvarjeni žlebovi pa predstavljajo veliko nevarnost zlasti ob vходу v nekatere trgovine.

RAZPRAVE SO BILE TREZNEJŠE

Od oktobra do decembra letos se je na območju občine Črnomelj zvrstilo 29 izrednih konferenc Socialistične zveze, na katerih so poleg organizacijskih vprašanj občani obravnavali še gospodarsko reformo ter krajevno problematiko. Minule konference sta v razgovoru ocenila predsednik občinskega odbora SZDL Franc Stajdohar in sekretar Lojze Šterk takole:

— Konference krajevnih organizacij SZDL so potekale v znamenju priprav na občinsko konferenco in 6. kongres SZDL Slovenije, predvsem pa v prizadevanju, da bi se organizacija še nadalje razvijala ter postala močna opora samoupravljanju.

— Kakšna je bila udeležba?

— Glede na razmere in jensko delo ter slabo vreme smo bili z udeležbo povsod zelo zadovoljni.

— Ali je res, da je na vašem področju med dolenski občinami največ članstva, če primerjamo število volivcev s člani organizacije?

— Na nekem področnem posvetu smo jeseni res ugotovili, da je v naši občini od vseh vpisanih volivcev 58 odstotkov članov SZDL. V zadnjem času se je članstvo še povečalo za okoli 6 odstotkov, vendar še nismo zadovoljni. Še nadalje si bomo prizadevali pridobivati nove člane. Smatramo, da je to ena naših najvažnejših nalog.

— Ali se je razprava na letošnjih sestankih z občani razlikovala od razprav v preteklem letu?

— Vsekakor. Resda smo tudi letos obravnavali krajevno problematiko, toda mnogo manj. Razprave so bile veliko treznejše. Občani se vedno bolj zavedajo svojih obveznosti do družbe in ne naštevajo več svojih želja samo v pričakovanju, da jih bo uresničila občina. Pripravljeni so na lastno udeležbo pri vseh javnih delih ter se odločajo za krajevne samopriskpeve. S tem vzvezi so ljudje omenjali, da si žele boljše sodelovanja z občinskimi odborniki.

Premalo pa smo na konferencah govorili o tistem delu obveznosti do družbe, ki zadeva plačevanje davčin. Še vedno so prebivalci Semiča in Črnomlja z okolico dolžni več kot 50 milijonov dinarjev.

— Ali so bili člani SZDL s konferencami zadovoljni ali ne?

— Poudarjali so, da jim je bila letošnja oblika sestankov najbolj všeč. Na vseh konferencah so bili navzoči predstavniki občinske skupščine in občinskega odbora SZDL, ponekod tudi zastopniki gozdarske službe in zadruge, ki so odgovarjali na vprašanja. V posameznih primerih, ko ni bilo mogoče takoj odgovoriti, smo vprašanje zabeležili, ga doma proučili, na prvem sestanku pa bodo občani dobili točen odgovor.

— Katere naloge boste skušali v bližnji prihodnosti predvsem uresničiti?

— O bodočem delu se bomo natančneje pogovorili na občinski konferenci v januarju, medtem ko bo smernice za delovanje v daljšem obdobju prinesel republiški kongres. Nadejamo se, da bo Socialistična zveza na našem področju s povečano delovno vneto uresničila vsa pričakovanja na političnem in družbeno-ekonomskem področju.

R. B.

Še enkrat:

»Delavski univerzi ukazano pred vrata«

Pod tem naslovom je DOLENJSKI LIST 2. decembra med novicami črnomaljske komune objavil na peti strani članek, v katerem piše očitno Dijaškemu domu v Črnomlju, da nima razumevanja za Delavsko univerzo, da ji grozi s prisilno izselitvijo, da bo poklical na pomoč pristojne organe, da si mora Delavska univerza zave-

zati popotno culico, da se bo vodstvo v komandnem centru zadržalo, ter da je treba devetkrat premisliti, preden se kaj naredi.

V omenjenem članku bi pisec lahko navedel tudi ta resnična dejstva:

1. Dijaški dom bi moral po priporočilih Medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo v Novem mestu urediti prostor za knjižnico in uradni prostor za vzgojiteljico;

2. v začetku novembra so se trije direktorji dogovorili pri predsedniku obč. skupščine, da ostane uprava Delavske univerze še toliko časa

v stavbi Dijaškega doma (na škodo solidnejšega poslovanja doma in deloma gimnazije v Črnomlju!), dokler ne dobi primernejših prostorov;

3. do 7. decembra ni plačala Delavska univerza Dijaškemu domu niti dinarja najemnine (za prostore, elektriko itd.) za leto 1965.

Navedbe o nasilni izselitvi, o pomoči pristojnih organov, o nezazumevanju Dijaškega doma za potrebe Delavske univerze, o pripravljani popotne culice in o devetkratnem premišljevanju so v članku torej odveč, neresnične, zlonamerne in nikakor tovariške.

Prav gotovo se nismo dogovorili o tem, da lahko ostane uprava Delavske univerze še nadalje v stavbi Dijaškega doma zato, da bi se človek v komandnem centru zadržal! Pač pa želimo in pričujemo, da v tem komandnem centru odvežjo mošnjček, ker jim z zavezovanjem culice še ni treba imeti skrbi! Res je treba nekatere stvari nekoliko premisliti

JANEZ KAMBIČ, upravnik Dij. doma

BELOKRANJSKI MUZEJ V METLIKI

je odprt

vsak dan od 8. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 12. ure.

Uprava muzeja

RADO DVORŠAK:

Bodočnost ima predvsem govedoreja

Ze precej je bilo povedanega o kmetijstvu na področju občine Črnomelj, danes pa iz ugotovitev inž. Rada Dvoršaka o bodočih nalogah kmetijstva in možnostih za njegov razvoj zaključujemo objavo gradiva, o katerem je tekla beseda na seji občinske skupščine. Podatke, ki jih nudi izčrpna analiza o sedanjem stanju kmetijstva ter o možnostih za večjo in donosnejšo proizvodnjo, naj pretehta vsak kmetovalec ter se končno odloči, kaj bo proizvajal, koliko in kako.

Naš osnovni namen je povečati kmetijsko proizvodnjo; zato je naša prva naloga pri obstoječih zmogljivostih doseči kar največji učinek v proizvodnji ter rentabilno proizvajati. To velja za družbeno proizvodnjo in kooperacijo, kakor tudi za vsakega zasebnega kmetovalca.

Če pa hočemo doseči boljši učinek v proizvodnji, moramo boljše povezovati proizvodnjo zadržanih posestev s proizvajalci kooperanti. Proizvodna usmeritev nam je vsaj v osnovi jasna: bodočnost ima predvsem govedoreja.

Torej je treba vse sile usmeriti v povečanje proizvodnje krme na travnikih in deteljiskih in v povečanje proizvodnje krmnih žit. Poleg osnovnih agrotehničnih ukrepov bodo morali proizvajalci na posestvu, kot kooperanti iz-

popolniti mehanizacijo. Proizvodnja mleka v kooperaciji, pitanje telet in še nekatere druge oblike sodelovanja se pri nas šele razvijajo, zato bo treba vsaj v začetku precej več strokovnega dela na tem področju.

Ali je sedanji način kaj boljši?

Strokovno delovanje kmetijskih inženirjev in tehnikov je v novih pogojih kmetovanja še mnogo bolj potrebno in pomembno kakor je bilo doslej. Z različnimi strokovnimi ugotovitvami bi morali proučiti tehnologijo pitanja telet do 200 kg, uvajanje pašno košnih sistemov in vrsto drugih postopkov v proizvodnji, ki jih uporabljamo že vrsto let, ne da bi z gotovostjo vedeli

ali je to, kar delamo, prav ali ne oziroma najboljše.

Točneje določiti proizvodne dogovore!

Kmetijska zadruga in kmetje bodo morali v prihodnje preiti na čvrstje, bolj specializirane in mnogo točneje opredeljene proizvodne dogovore. Kooperacijo bo treba urediti tako, da bo proizvajalcem blizu, da bo sponorna strokovno pomagati, zasledovati in svetovati med proizvodnim procesom in da ne bo omejevala širjenja sodelovanja.

Predvsem pa bo treba razčistiti odnos med zadrugo in drugimi zasebnimi proizvajalci. Član zadruga je le tisti, ki z njo pogodbeno sodeluje - kooperant, pa nihče drug! Vsi ostali kmetje so zasebniki, za katere je za druga trgovina, v kateri kupujejo in prodajajo. Do teh kmetovalcev nima zadruga nobenih obveznosti, temveč posluje z njimi na osnovi ponudbe in povpraševanja, kakor vsa trgovina. S člani zadruga-kooperanti pa ima druga točnejše dogovore, obvezne za

Tonček ima rad zgodovino

Dež je oblival suhorskko pobočje, ko so se proti šoli kot drobne silhuete z vseh strani vsuli otroci. Bilo je še nekaj minut pred sedmo in v šolsko zbornico je pridrobenceljal suhljat fantek ter mi sedel naproti. Ko sem ga spraševal po tem in onem, se je najprej razgledal naokrog, kot bi hotel, da najprej ta ali ona učiteljica ve, kaj namerava odgovoriti.

»Anton Stefanič, iz Malega Lesja pridem vsako jutro peš, ker se zdej ne morem voziti s kolesom. Hodim v šestih razred. Ko bom končal osemletko, bi se šel rad učiti za ključavničarja. Ta poklic mi je zelo všeč. Ze sam sem popravljal kolo.«

Fant je politično odgovarjal, zdaj tekoče, zdaj po krajšem premoru. Ustnice so se mu skoraj neopazno premikale. Bil je utrujen. Od doma je šel že ob šestih in je moral prehoditi 4,5 km. Toliko je tudi nazaj. Vsak dan. Prideta z bratom, ki

hodi v sedmi razred. Ko je pouka konec, hitita domov, da pomagata mami, ki je bolna. Za kramljanje z učenci je malo časa.

»Tonček je med najboljšimi v razredu, čeprav nima najboljših razmer doma,« je pripomnila ena od učiteljic.

»Česa se pa najraje učiš?«
»Zgodovine. Tudi zgodovinski krožek imamo, da pomagamo tistim, ki jim teže gre,« je rekel Tonček.

»Rad bereš?«
»Zelo rad. Razen knjig, ki jih imamo za čtivo, tudi knjige, ki pišejo o partizanih.«

»Kaj pa med počitnicami počneš?«
»Doma pomagam, če imam čas pa berem!«

Ko je Tonček tisti dan odhajal domov, je močno snežilo.

IVAN ZORAN

Samo naravne lepote še niso dovolj

Letošnja turistična sezona je za nami. Temu je prinesla izgubo, onemu dobiček, marsikateremu turistu pa razočaranje. Kaj smo letos nudili turistom vzdolž Kolpe vse od Starega trga do Rosalnice? Skoraj nič! Najbolj obiskani kraji ob Kolpi so bili Vinica, Podzemelj, Metlika in Stari trg. Vrste avtomobilov in pešcev so se ob nedeljah ustavile v Metliki, kjer pa gostinci in turistični delavci niso zmali pristanišča lončka.

Topla kokta, toplo pivo, morda liker in mrzla pečenka so bili vaba, okoli katere so stali vrste ljudi. Morda še divja točilnica v eni izmed slačilnic, medtem ko je za sanitarije morala poskrbeti narava ...

Podzemelj je bil izjema. Tu je gostinsko podjetje iz Metlike zgradilo točilnico in

sanitarije. Tudi postrežba je bila zadovoljiva.

Opaziti je bilo, da so turisti letos manj obiskovali Kolpo na Vinici, verjetno zaradi slabe ceste. Največje razočaranje pa so izletniki doživljali v gostilnah. Med 24 gostilnami v zasebni lasti so nudili topla jedila le v 8 gostilnah. V gostiščih družbenega sektorja so imeli na voljo le svinjsko pečenko, golaž in morda še hrenovke ali kranjske klobase. Kuharska umetnost je bila zanje s tem izravnana. Le v nekaterih obratih so imeli tudi piščanca, purana ali odojka, medtem ko belokranjskih specialitet kot so štruklji, ajdovi žganci, potica in drugih ni bilo nikjer zaslediti.

Gostinci družbenega sektorja imajo še zmeraj težave s pomanjkanjem šolanega strežnega osebja. To je tudi glav-

ni, (morda tudi edini!) vzrok, da so letošnja turistična sezona zaključili z dokaj slabimi uspehi. Pravijo, da vsaka šola nekaj stane, a tudi zdaj se nihče ne zmeni za vrzjo strokovnih kadrov za prihodnjo sezono. Pričakovati bi bilo vrsto tečajev v zimskem času, a nič! Premalo se pomujamo za skrite rezerve v gostinstvu!

V Semiču, na Maverlenu, v Doblčki gori in Draščih je veliko zidanic, katere bi se dalo z malo dobre volje in nevelikimi stroški urediti in zanimive turistične objekte z vsemi belokranjskimi lastnostmi. Marsikdo bi si tudi rad zapuščenico zidanic preuredil v weekend, saj so v Beli krajini vsi pogoji za tako imenovano nedeljsko vinogradništvo.

Turistična društva naj bi začela o tem razmišljati in se pogovorila z vinogradniki. Samo naravne lepote Bele krajine pa niso dovolj, da bi nam turistični dinar padel v žep!

JOZE SKOF

ŽIVAHNE KONFERENCE SZDL

Na metliškem področju so končane konference krajevnih organizacij Socialistične zveze. Obravnavale so problematiko kmetijskih zadrug in priprave na kongres SZDL. Ljudje hočejo izvedeti čim več o stvareh, ki jih tišejo, zato prihajajo na zbere predstavniki skupščine, ustanov, organov in zadrug, da lahko odgovarjajo na vprašanja neposredno. Kmete zanima kooperacija z drugo, predvsem možnosti kreditiranja, usmerjenost nadaljnjega razvoja kmetijstva in podobno, saj vidijo, da tako kot so delali doslej, ne bodo opravili z revščino. Zanimajo se tudi za gradnjo vodovodov in cest do posameznih vasi.

METLIŠKE VESTI

SEKRETARIAT OBCINSKEGA odbora Zveze komunistov v Metliki je pred kratkim razpravljalo o pripravah na občinsko konferenco. Pomenili so se o tem, kaj bodo na konferenci obravnavali ter o spremembi članov v sekretariatu. Menili so, naj bi v pripravah na občinsko konferenco sodelovalo čimveč članov ZK.

● V METLIKI je bil pred kratkim sklican sestanek mestne organizacije SZDL, na katerega pa je prišlo tako malo občanov, da so morali sestanek preložiti. Ali članstvo ni bilo obveščeno ali je ljudem tako malo mar za delo Socialistične zveze?

● NA PRAZNOVANJE noveletne jelke se v Metliki že pripravljajo. Društvo prijateljev mladine in učitelji osnovne šole sestavljajo programe, ki bodo razveselili predšolsko in šolsko mladino.

● OBCINSKA SKUPščINA v Metliki se je že lotila točkovanja stanovanj, določena ga z novim zakonom. Pregled in popis vseh stanovanj nameravajo končati do konca decembra.

Nič čudnega, če si v Podzemlju najbolj žele pokritega postajališča. Posnetek, narejen preteklo sredo zjutraj, kaže, kako neprijetno je čakati avtobus na dežju, zlasti če ima zamudo ...

Drug drugemu so jemali besedo

4. decembra zvečer je bila na Suhorju izredna konferenca SZDL, na kateri so govorili o gospodarski reformi, o novem zakonu o gozdovih, o kmetijski politiki ter krajevnih problemih. Omenili so zlasti ustanovitev krajevnih skupnosti, popravljanje vaskih poti, ureditev pokopališča, vodovod, težave prosvetnega doma in prosvetno-kulturnega društva ter gasilcev.

Prisotnim so precej razburile kri razprave o kmetijstvu, ko so ugotavljali ali se je položaj kmeta izboljšal ali ne. Kmetovalci menijo, da bi bilo njihovo težaško delo na poljih donosno le s strojno

obdelavo, ta pa jim je onemogočena.

Glede pritožb nad vodovodom je dal pojasnila upravnik Komunalnega podjetja iz Metlike ter zagotovil, da bo v prihodnje vse v redu.

Razprava je bila tako živahna, da so drug drugemu jemali besedo, kar kaže, da se občani radi pogovore o stvareh, ki jih zares težijo.

Prav tako bi lahko proučili možnost oddaje strojev v najem skupini kooperantov v oddaljenih krajih kot sta Stari trg in Vinica.

Potreben je kredit za Črmošnjice

Ekonomičnega procesa pisanja si brez intenzivnega pašno košnega sistema na področju Črmošnjice ne moremo zamisliti. To vprašanje je treba takoj temeljito proučiti in tudi ukrepati. Najnujnejše investicije bomo morali planirati in namesto kredita za pokrivanje izgube omogočiti sredstva iz občinskega in republiškega sklada skupnih rezerv za udeležbo pri investicijskih kreditih.

Pri reorganizaciji in zagotavljenih strokovnjakovih najbrž ni vzdržno, da želimo ožiti in manjšati proizvodnjo. V kmetijski organizaciji bi se morali zavedati, da ob doseganju rentabilnosti stopnje 9-11 odstotkov celotni dohodek v letu 1966 ne bi smel biti manjši od 1500 milijonov dinarjev.

NEZNANJE SE MAŠČUJE

Dokler so podjetja lahko zaposlovala mladino ne glede na izobrazbo, le na priporočilo občine ali zavoda za zaposlovanje, ni bilo težko dobiti dela mladostnikom z nedokončanim obveznim šolanjem. Zdej pa je drugače!

Na področju metliške občine je že okoli 30 mladih fantov in deklet, ki dela nikjer ne morejo dobiti. Nekateri imajo sicer končano osemletko, vendar tudi to ni več dovolj. Kolektivni se branijo mladostnikov, dokler ne odslužijo vojaškega roka in tudi nič več jih ne sprejemajo na delo na priporočila. Podjetje Komet je ta problem sicer skušalo rešiti na ta način, da je za dekleta organiziralo enomesečni tečaj, a ko so ga končale, niso mogli vseh vzeti v službo.

Tudi za tiste, ki se želijo izučiti obrti, so možnosti omejene. S pomočjo zavoda za zaposlovanje je kakih 30 mladincev in mladink dobilo učna mesta, precej pa jih je še doma brez prave zaposlitve. Za uk mesarske, kovaške in vodovodne stroke je še nekaj prostih vajenskih mest, a za te poklice med mladimi ljudmi ni nobenega zanimanja, ker hoče biti vsak mehanik, krojač, frizer itd.

Problem zaposlovanja mladostnikov je že letos postal dokaj pereč in vse kaže, da bo zmeraj teže dobiti delo, zlasti tistim, ki ne bodo z uspehom končali osemletke. Starši bi morali torej z več odgovornosti slediti učnim uspehom svojih otrok in jim nuditi za učenje dovolj časa, kajti slabe ocene v šoli in neznanje je začelo postajati usodno.

Sodobna razsvetljava na Trgu svobode

Ze marca 1965 je Komunalno podjetje iz Metlike naročilo pri Elektro Novo mesto dva stebra za sodobne živosrebrne električne luči, ki so jih nameravali postaviti na Trgu svobode. Naročena stebra sta bila dobavljena šele pred nedavnim, tako da je sodobna razsvetljava zasvetila na Trgu svobode šele za letošnji občinski praznik.

DARO KOPINIČ

Konec minulega meseca je kar trem vidnim Metličanom smrt pretrgala nil življenja. Komaj se je zgrnil grob nad povodjem Lojzetom Pahorjem in učiteljico in javno delavko Julko Rajmerjevo, že je za zmerom odšel od nas upravnik metliškega kino podjetja Daro Kopinič. Odšel v svojem 57. letu, ko je ravno pričel uživati zasluženi pokoj.

Pravzaprav Daro Kopinič ni poznal pokoja. Od rane mladosti, ko je prijel za žago in oblič in se izučil mizarske obrti, je stal sredi dela in življenja. Ko je odslužil vojaški rok, je odšel v Ljubljano in se izučil še za fotografa. To mu je bil njegov drugi poklic, in ko je leta 1947 Metlika spet dobila kinoaparaturu, je postal upravnik Fotokino podjetja, ki ga je vzorno in vestno vodil vse do svoje prezgodnje smrti.

Njegovo poklicno delo pa je bilo prepleteno s celo vrsto drobnih del in javnih doživetij, med katerimi je največ prostega časa posvetil telesnovozgojnemu delu naše mladine. Ze v prejšnji Jugoslaviji je kot član Sokolovadil mladino; njegove organizatorske sposobnosti pa so se pokazale zlasti po vojni, ko je vseskozi deloval pri TVD Partizan. Napredno usmerjen že pred vojno, se je ob razpadu Jugoslavije znašel v vrstah prvoborcev in že septembra 1941 slovesno prisegel Osvobodilni fronti. Bil je član odbora OF za mesto Metlika in opravljal delo propagandista. Kasneje je bil dodeljen k foto sekciji SNOS, od leta 1944 dalje pa je de-

ljal tudi kot član komisije za ugotavljanje zločinov okupatorja. Kopiničeva velika zaslug je, da nam je na celuloidnem traku ohranil celo vrsto pomembnih dogodkov iz NOB in tako bistveno pripeljal k prepričljivi dokumentaciji te herojske dobe. Vendar se Daro Kopinič s svojim delom ni hvalil. Skromen, kot je bil vedno, ni nikoli šilil v ospredje; bil je miren, vztrajen, zaverovan v delo in uspeh, ki je moral priti.

Pred leti si je postavil svoj lastni dom. Tu je želel v krogu otrok in ljubljene žene preživeti jesen svojega življenja. Vendar ko to ni nihče niti najmanj slutil, se je poslovil od nas. Tiho, boleče. Za njim sta ostala le praznina in žalost. Pa ne samo v srcih njegovih domačih, te več v srcih vseh, ki jim je bil pokojni Daro s svojo tiho, svetlo človečnostjo blizu in drag.

oba partnerja. Potrebno pa je vse dogovore tudi časovno utrditi in jih izpolnjevati.

Z nadaljnjim razvijanjem govedoreje in proizvodnje mleka ter pisanja telet pa bo treba posvetiti več skrbi veterinarski in osemenjevalni službi ter selekciji živine. Prav tako bo treba urediti vprašanje zavarovanja živine.

Kako bo zadruga krila izgubo?

Razen reorganizacije, ki jo predvideva zadruga v prihodnjem letu, mora rešiti tudi vprašanje spodbudnejše delitve. Položaj ob zaključku tričetrtletja narekuje čim hitrejšo sanacijske ukrepe. Delovna skupnost zadruga naj računa z možnostjo, da bo morebitno izgubo ob koncu leta morala kriti iz osebnega dohodka.

Pri pregledu obveznosti in kreditov za osnovna sredstva, kreditov za stalna obratna sredstva in kreditov za sanacijo smo ugotovili, da znaša letos skupna obveznost 26 milijonov din, amortizacija pa 41 milijonov. V prihodnjem letu se obveznosti iz kreditov povečajo za 55,5 milijonov dinarjev, amortizacija pa ostane na isti ravni kot letos. Iz tega sledi, da bi morala zadruga ustvariti v letu 1966 že 13 milijonov dotoka za sklade, če bi hotela kriti vse stroške anuitet. To dejstvo pa zahteva polno sodelovanje vseh zmogljivosti v družbenem sektor-

Življenje na vasi se bo izboljšalo

Večanje blagovne proizvodnje v kmetijstvu pomeni tudi večjo kupno moč kmetijskih proizvajalcev, kar je tudi glavni namen naraščanja proizvodnje. Ob večji kupni moči pa bomo lažje reševali vse družbene probleme vasi kot so nabava strojev, modernizacija proizvodnje in drugih. Postopoma bomo izboljšali tudi zdravstveno zavarovanje, saj smo tik pred sprejemom zakona, ki določa pravice in dolžnosti kmečkih zavarovancev. Menimo, da je med štirimi predlaganimi možnostmi najboljša tista, ki zagotavlja zavarovancu največ pravic: poleg osnovnega zavarovanja še polno zavarovanje mladine od 16. do 26. leta in polno varstvo poročin.

Pri uresničevanju reforme v kmetijstvu je dolžnost nas vseh sodelovati s poglobljenim in smotrnejšim razvijanjem proizvodnje na vseh sektorjih lastništva. Kdor je sposoben in pripravljen v tem procesu organizirano sodelovati, naj se vključi v družbeno proizvodnjo v raznih oblikah kooperacije. Kdor tega ne želi ali pa nima pogojev, bo pač moral v prihodnje koristiti lastno pamet in možnosti za ves napredek proizvodnje na svojem posestvu, računajoč na tolikšen del materialne in materialne podpore družbe, kolikšnega mu lahko v trenutnih pogojih gospodarjenja naše občina nudi.

Promet na rešetju

Bomo dobili v kratkem tudi privatne avtomehanične delavnice? Prehude žrtve na cesti Ljubljana-Kočevje. Res »pošta Marije Terezije«? Avtobusni promet nekulturen, posebno ob nedeljah in praznikih. »Atomska« hitrost železnice ali 30 km na uro. Avtobusov še vedno premalo. — V podjetju »AVTO« so vzgojili že 320 kvalificiranih delavcev, ostalo pa jih je komaj 15

Z avtotransportom se ukvarja v občini »Avto« Kočevje, ki gospodari zadovoljivo, saj nima posebnih težav, če izvezemo prevažna obrata, na sredstva, neredne plačili, ke in neprimerne ceste. Posebno cesta Ljubljana-Kočevje, ki je sicer lepo urejena, zahteva za sorazmerno majhen promet vse preveč materialnih in človeških žrtev.

Podjetje »Avto« predstavlja večje breme še servisna služba, ki mora imeti večje zaloge (rezervnih delov). Razen tega je podjetje vzgojilo po vojni okoli 320 kvalificiranih delavcev (mehaničkov itd.), danes pa jih je od teh pri njih v službi le 15. Skupščina je predlagala, naj bi Avto in KGP proučila organizacijo bodoče servisne službe, ki bi jo lahko imela ena izmed obeh delovnih organizacij ali pa bi jo prepustili privatnikom.

Avtobusni promet po načelu »Navali narode!«

Na vseh avtobusnih progah v občini vozi SAP Ljubljana. Voznja je v primerjavi z železnico res neprimerno hitrejša, vendar je vse prepozno skrajno neudobna in nekulturna, predvsem ob ne-

deljah in praznikih. Na progah, posebno še na progi Kočevje-Ljubljana, vozi premalo avtobusov. Na večjih avtobusnih postajah pride skoro vedno do nekulturnega prerivanja, kdo bo prvi v avtobusu, da si bo priboril sedež ali vsaj stojišče, saj se večkrat zgodi, da avtobus sploh ne more sprejeti vseh potnikov. Število avtobusov na glavnih progah je odločno premajhno. Razen tega pa bi želeli občani vsaj enkrat na teden še avtobusni prevoz iz Mozija in Kopravnika v Kočevje. Nujno bi bilo tudi, da železnica in SAP vskladita vozne red, ker odpeljejo zdaj skoro ob istem času avtobusi in vlaki.

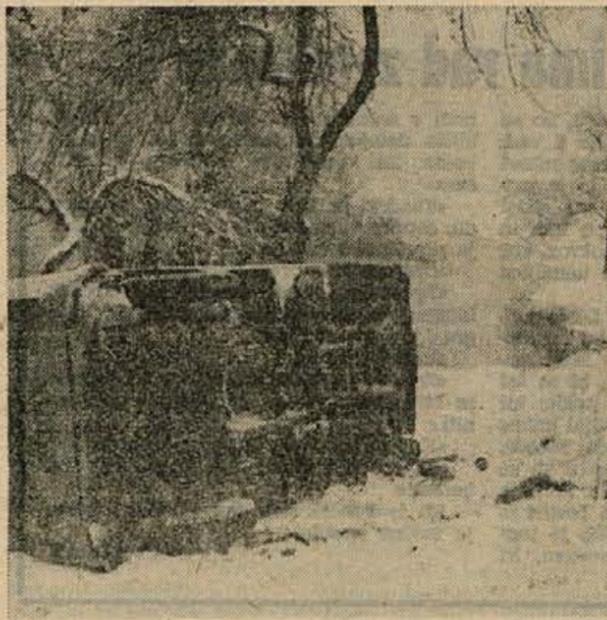
Železnica pa še kar s 30 kilometri na uro ...

Pred modernizacijo ceste Ljubljana-Kočevje so na železniški postaji v Kočevju prodali na dan za 80 do 140 tisoč dinovnih kart, danes pa jih le še za 3 do 7000 dinov na dan. Vse kaže, da bo v kratkem ukonjen še en vlak, morda pa bo prišlo sploh do ukinitve potniškega prometa iz Kočevja, medtem ko bo prevoz blaga seveda ostal.

Potniški promet na kočevski progi bi se obdržal le, če bi usposobili progo za hitrejši promet (vsaj 50 km na uro) in uvedli hitre motorne vlake.

»Okoli sveta« v Kočevju

Po dograditvi nove pošte v Kočevju so se ponekod poštna zveza celo poslabšala. Tako je telefonska zveza med Mozijem in Kočevjem do osme ure zjutraj skoro nemogoča. Ko se je nekdo v Moziju ponesrečil, so morali napraviti ob cesti zasedo, da so ustavili neki avtomobil, ki je odpeljal ponesrečenca v Kočevje, ker niso mogli priključiti s telefonom rešilca ali zdravnika. Telefonska zveza je slaba tudi s Predgradom, kamor lahko dobijo iz Kočevja zvezo le preko Novega mesta! Seveda je nujno treba čakati po več ur. Iz Osilnice potuje pismo v Kočevje še vedno tudi po tri dni, je povedal odbornik iz Osilnice, ker se pelje menda po »bližnici« preko Delnice, Karlovca, Zagreba in Ljubljane do Kočevja, čeprav pelje vsako jutro avtobus iz Osilnice v Kočevje. Nekatere vasi npr. Stari log (pošta Hinje, poštno podjetje Novo

Modernizirana kočevska cesta zahteva vse preveč materialnih in človeških žrtev. Nesreče, kot je ta na sliki (zgodila se je pred osmimi dnevi v Livoldu), pa niti niso nikjer zabeležene, ker ni bilo ne škode in ne žrtev, pač pa le nekaj strahu ...

mesto) po več dni ne dobijo pošte. V Stari cerkvi je pošča v neprimernih prostorih. Še veliko je težav s PTT službo, ki naj bi jih kočevska enota in ljubljansko podjetje v zadovoljstvo potrošnikov hitreje in pametneje reševala.

Ceste so slabo vzdrževane

Ko so razpravljali o vzdrževanju cest, so odborniki ugotovili da ljubljansko Cets-

no podjetje bolje vzdržuje ceste kot novomeško. Tudi vzdrževanje cest četrtega reda, ki naj bi jih urejevala občina in KGP, je slabo. Menili so tudi, da je na ulicah v Kočevju treba postaviti vse potrebne prometne znake, še omejiti hitrost vožnje skozi mesto in označiti prehode za pešce. Poudarili so še, da je treba čimprej popraviti Tomiščevo cesto, za njeno ureditev pa naj bi prispevala tudi podjetja, ki jo uporabljajo.

Voda v kleti

Voda iz bajerja v Dougi vasi je te dni vdrla v klet Kotnikove hiše. Vzrok za vdor vode, ki je prvič prišla v to klet, še vedno ni znan. Vzrokov je pravzaprav lahko več: ker je nenormalna količina vode v bajerju, ker so morda vaščani po nerodnosti zasuli kako ponikalno jamo, ali ker Cestno podjetje ni napravilo propusta, po katerem bi voda odtekala, če bi se je v barju preveč nabralo.

Črni potok: imamo kino dvorano!

V Črnem potoku smo imeli 28. novembra, na predvečer dneva republike, lepo slovesnost: potujoči kino iz Kočevja nam je v obnovljeni dvorani zavrtel cinemascopski film. V novembru letos smo končali obnovo prosvetnega doma, pri kateri si je veliko prizadel predsednik naše vaške skupnosti tov. Albert Jaklič. Po njegovi zaslugi ima obnovljena dvorana sodobno peč. Zelo smo hvaležni tudi direktorju delavske univerze iz Kočevja tov. Cetinskemu, ki je veliko pomagal z nasveti in gmotnimi sredstvi. Mladinci so s prostovoljnimi delom pridno sodelovali. V Črnem potoku imamo zdaj lep prostor za sestanke in prireditve. Treba se bo pomujati, da bi stavbo uredili tudi od zunan in v njej naredili še poseben prostor za mladino. **Prebivalci**

Občinska skupščina Kočevje daje razmeroma občutna sredstva (od 400.000 do 600.000 dinov za km) za vzdrževanje cest 3. in 4. reda ter mestnih ulic Cestnemu podjetju Novo mesto in domači Komunali. Z vzdrževanjem cest in ulic, posebno še pozimi, pa ni zadovoljna skupščina pa tudi občani ne. Čiščenje zasneženih cest, ulic pa tudi pločnikov poteka prepočasno, zaradi česar so vsi ti prometni objekti po daljši časi neuporabni (ceste vsaj po nekaj ur, pločniki pa celo po več dni). Na sliki: čiščenje pločnikov s traktorjem, ki ima ustrezen priključek, je sicer razmeroma hitro, vendar še vedno prepočasno.

Pri »Zidarju« so uskladili statut

Upravni odbor SGP ZIDAR iz Kočevja je 11. decembra sprejel z nekaterimi popravki osnutek statuta podjetja. Pri ZIDARJU so kot povod drugod svoj prvi statut izdelali že prej, zdaj pa ga je bilo treba uskladiti z novimi ustavnimi predpisi, z novim zakonom o delovnih razmerjih in nekaterimi drugimi novejšimi zakoni in uredbami. Predlog uskladišne statuta je izdelala posebna komisija, o njenem delu pa je upravni odbor že večkrat razpravljala. Statut so uskladili tudi z vsemi trajnejšimi ukrepi, ki so jih sprejeli v kolektivu v zvezi z gospodarsko reformo. Osnu-

tek bo šel v javno razpravo v kolektivu, o njem bo razpravljala tudi občinska skupščina Kočevje, nato pa ga bo uzakonil delavski svet.

Pogostitev in darila za dedka Mraza

V Vas-Fari bo letos organiziralo društvo prijateljev mladine novoletno jelko s kulturnim sporedom. Dedek Mraz bo takrat tudi pogostil preko 300 šolskih in predšolskih otrok. Sredstva, 50.000 dinov bo prispevalo DPM, če pa bodo uspeli nabrati še kaj denarja, bo prinesel dedek Mraz otrokom tudi skromna kolektivna darila kot žogo, knjige in podobno.

7 zlatih ur

V podjetju Itas (Kočevje) so ob letošnji proslavi dneva republike nagradili z zlatimi urami tudi 7 članov kolektiva, ki so v podjetju že 10 let. Ti so: Jože GORSE, Drago MAUHAR, Edvard PELC, Alojz ŠEGINA, Alojz ŠPÖRER, Rudi URAN in Franc VESEL. Kulturni program proslave v ITAS je imel 9 točk, izvedli pa so ga člani KUD gimnazije iz Kočevja.

Neredni odborniki

Nekatere odbornike le prepočasi in brez opravičila izostajajo s sej zato je občinska skupščina Kočevje na zadnji seji zadolžila mandatno-imunitetno komisijo, naj prouči, zakaj nekateri odborniki ne prihajajo redno na seje. Skupščina bo predlagala tudi zborom volivcev, s področja katerih so neredni odborniki, naj o izostankih razpravljajo in jih morda celo odpokličejo.

Rudnik: težave z vodovodom in cesto

Na nedavni konferenci SZDL na Rudniku so člani opozorili, da je pri gradnji vodovoda skozi Salko vas premalo sodelovanja med Vodno skupnostjo in Krajevno skupnostjo. Tako vaščani ne vedo ne kod ne do kje bo speljan novi vodovod. Na konferenco so povabili predstavnika Vodne skupnosti, da bi jim pojasnil nekatere stvari v zvezi z vodovodom, vendar ni prišel.

O slabi cesti Rudnik - Zeljne - Klinja vas so menili, naj bi jo pomagal vzdrževati KGP, ki jo največ izkorišča. Poudarili so tudi, da Komunalna tu ima cestarja, ki pa nima kaj delati, ker mu ne pripeljejo gramozov. Sola v Zeljnih ima prostore in učila, vendar je tu pouk le za dva razreda, medtem ko hodijo drugi šolarji v kočevski osemlet-

ki. Občani so predlagali, naj bi sola dobila še enega učitelja in bi vsi otroci hodili v domačo solo. S tem bi razbremenili protore kočevskih šol, pa tudi otrokom ne bi bilo ob vsakem vremenu treba hoditi tako daleč v solo.

Otroški vrtec na Rudniku ima prostora za še enkrat več otrok, kot jih zdaj prihaja vanj. Otok je na tem območju dovolj, pa tu-

di za vrtec je plačati le po 2000 dinov za otroka, a kljub temu jih starši ne dajejo vanj. To ni razumljivo, posebno še, če sta oba starša v službi, otrok pa medtem doma zaklenjen!

Kritizirali so še delo krajevnega odbora RK, ker je bilo vsaj polovico njegovih članov nedelavnih in predlagali, naj bi upravni organ občinske skupščine hitreje izdal gradbeno dovoljenja.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **SNEG PO STRANSKIH ULICAH**, ki so neprehodne, je velika ovira. Večji del še niso dokončno urejene, saj ob njih marsikje še gradijo stanovanjske stavbe. Najmanj so splužene in najslabše prehodne v teh snežnih dneh dohodne ceste do doma telesne kulture. Nič boljše ni s cesto, ob kateri gradijo novo solo in tudi ne z ono, kjer ima ITAS svoje stanovanjske hiše. V dom telesne kulture hodi na vadbo in k obvezni šolski telovadbi vsak dan več kot 400 otrok, ki se prebijajo čez sneg in mlakuže kakor vedo in morejo! Nemalokrat pridejo na vadbo in domov blatni in s mokroti v čevljih.

Vprašujemo se, kje so tisti, ki bi morali zagotoviti pluzenje snega in vzdrževanje javnih cest in ulic v Kočevju? Vsi se izgovarjajo drug na drugega, mi pa jih prosimo, naj pridejo pogledat (pa peš in ne z avtomobilom!) kako je — spoznali bodo, da je naša prošnja zelo nujna!

■ **NOVE RAZGLEDNICE KOČEVJA** je založilo Trgovsko podjetje TRGOPROMET. Prodajajo jih v vseh gostinskih obratih in trafikah. Crno-bele so prav lepe, pa tudi večbarvna razglednica Trga svobode s spomenikom in cerkvijo v ozadju je motivno srečena, barve pa so žal nezrazite. TRGOPROMET je izpolnil veliko vrzel in marsikdo bo lahko uporabil lepe razglednice za novoletno čestitko.

■ **IZ STAREGA KANALA** je pritekla čista voda. To se je zgodilo pri izkopavanju temeljev za novo solo. Bager je v globini dveh metrov pretrgal stari drežni kanal, iz katerega je pritekla čista voda. Kanal je štirioglat, zgrajen pa je iz klanih skal. Kanal je najbrž še iz časov starega kočevskega gradu. Pri izkopu temeljev za novo solo so zdaj že drugi naleleti na stare ostanke. Morda bi bilo dobro, ko bi si te stvari ogledali strokovnjaki, saj morda le ne gre samo za ničvedne, stare razvaline?

■ **IZ STAREGA KANALA** je pritekla čista voda. To se je zgodilo pri izkopavanju temeljev za novo solo. Bager je v globini dveh metrov pretrgal stari drežni kanal, iz katerega je pritekla čista voda. Kanal je štirioglat, zgrajen pa je iz klanih skal. Kanal je najbrž še iz časov starega kočevskega gradu. Pri izkopu temeljev za novo solo so zdaj že drugi naleleti na stare ostanke. Morda bi bilo dobro, ko bi si te stvari ogledali strokovnjaki, saj morda le ne gre samo za ničvedne, stare razvaline?

■ **NOVE RAZGLEDNICE KOČEVJA** je založilo Trgovsko podjetje TRGOPROMET. Prodajajo jih v vseh gostinskih obratih in trafikah. Crno-bele so prav lepe, pa tudi večbarvna razglednica Trga svobode s spomenikom in cerkvijo v ozadju je motivno srečena, barve pa so žal nezrazite. TRGOPROMET je izpolnil veliko vrzel in marsikdo bo lahko uporabil lepe razglednice za novoletno čestitko.

■ **IZ STAREGA KANALA** je pritekla čista voda. To se je zgodilo pri izkopavanju temeljev za novo solo. Bager je v globini dveh metrov pretrgal stari drežni kanal, iz katerega je pritekla čista voda. Kanal je štirioglat, zgrajen pa je iz klanih skal. Kanal je najbrž še iz časov starega kočevskega gradu. Pri izkopu temeljev za novo solo so zdaj že drugi naleleti na stare ostanke. Morda bi bilo dobro, ko bi si te stvari ogledali strokovnjaki, saj morda le ne gre samo za ničvedne, stare razvaline?

Odslej: hrano plačati vnaprej

Ljudska restavracija v Kočevju bo z novim letom uvedla plačevanje hrane vnaprej. Odločitev utemeljujejo s tem, da mora tudi restavracija plačevati živila dobaviteljem vnaprej in ker se bo s tem izognila (sicer res redkih) tožb zaradi neplačanih obrokov. Vendar pa bodo tudi še vnaprej veljale nekatere olajšave. Tako bodo abonenti, za katere jamči podjetje, kjer so zaposleni, še vedno plačevali za nazaj; razen tega bo restavracija na željo izdajala bloke tudi samo za deset dni. Redni abonenti bodo tudi v bodoče plačevali hrano ceneje (kosilo in večerjo za 770 dinov) kot ostali služajni gostje (kateri bosta kosilo in večerjo veljala 1020 dinarjev na dan).

Predvsem nas zanima kmetijstvo

Predsedniku občinskega odbora Socialistične zveze Ribnica tov. Dušanu Lavriču smo zastavili nekaj vprašanj v zvezi z dejavnostjo SZDL, na katera je takole odgovoril:

— **Tov. predsednik, kako ocenjujete vsebino nedavnih konferenc krajevnih organizacij SZDL?**

— Pred kratkim smo zaključili izredne konference krajevnih organizacij SZDL v naši občini. Na teh so odbori podali poročila o svojem enoletnem delu. Obravnavali so vsa problematika, s katero se je srečavala krajevna organizacija. Ugotovljamo, da je krajevni odbori še vse premalo poglobljajo v probleme SZDL, vse preveč pa obravnavajo stvari, ki spadajo na zbor volivcev. To je brez dvoma posledica še slabo razvitih krajevnih skupnosti.

Ker leži večina naših krajevnih organizacij v povsem ali pretežno kmetijskih področjih, je razumljivo, da so se člani SZDL v svojih razpravah omejevali v glavnem na vprašanja s področja kmetijstva in gozdarstva. Zlasti jih je zanimal novi zakon o gozdarstvu, s katerim so se v glavnem strinjali, odprto pa je ostalo vprašanje cene lesa na panju. Tudi razprave o cenah kmetijskih proizvodov so bile dokaj ži-

vahne. Razen tega so konference obravnavale probleme o krajevnih skupnostih, vsebino dela krajevnih organizacij SZDL, proizvodnjo, lokalna vprašanja in drugo. Menim, da je bila vsebina krajevnih konferenc dokaj bogata in raznovrstna, tako da bo med drugim tudi to lahko služilo občinskemu odboru kot osnova za sestavo poročila.

— **Povejte nam, kako ocenjujete vlogo SZDL v tolmačenju ukrepov in nalog, ki jih je postavila gospodarska reforma?**

— Gospodarska reforma je postavila pred vse subjektivne sile važno in odgovorno nalogo. Obdobje splošnega tolmačenja pomembnosti in važnosti sprejetih ukrepov v zvezi z reformo je za nami. Na razpravah in posvetih, ki so jih organizirale tako SZDL kot druge družbene politične organizacije, so se občani v glavnem seznanili s problematiko. Naša nadaljnja naloga pa bo predvsem v tem, da pomagamo delovnim kolektivom in njihovim samoupravnim organom pri intenzivnem reševanju konkretnih nalog, ki jih pred te postavlja reforma — ob spoznanju, da naš nadaljnji družbeno ekonomski razvoj ni odvisen le od sprejetih ukrepov, ampak predvsem od ljudi, ki naj te ukrepe realizirajo.

— **SZDL spremlja kmetijsko politiko. Kako ocenjujete vlogo kmetijskih zadrug v naši občini pri razvoju kmetijstva?**

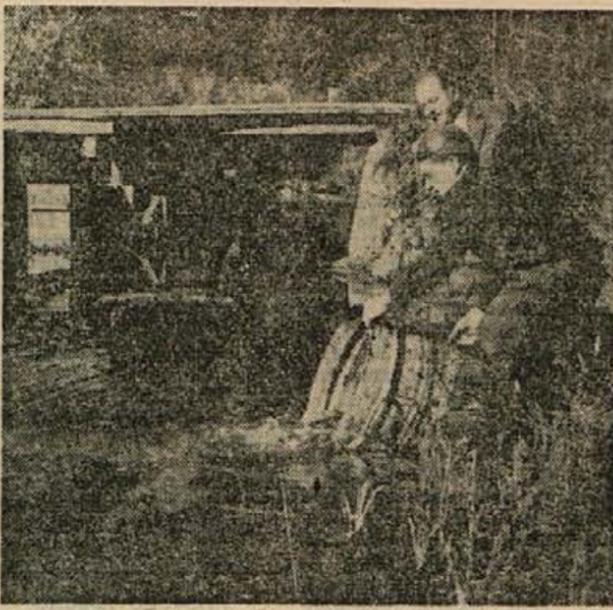
— Naše nadaljnje naloge v zvezi z razvojem kmetijstva je nakazal že VIII. kongres

ZKJ. Krepitev družbene proizvodnje in vključevanje zasebnih kmetijskih proizvajalcev v organizirano proizvodnjo preko kooperacije ter modernizacija proizvodnje so osnovne naloge v kmetijski politiki. V zvezi s tem bodo lahko kmetijske proizvajalne organizacije — kmetijske zadruge ob podpori subjektivnih sil odigrale zelo važno vlogo. Zato smatram, da je in bo njihova vloga pri razvoju kmetijstva zelo važna.

— **Katerim vprašanjem boste posvetili na občinski konferenci SZDL največjo pozornost?**

— Naša občinska konferenca bo obravnavala vlogo in naloge SZDL v novih pogojih dela. Skušali bomo analizirati nekatere pojave, ki ovirajo hitrejši razvoj. Poseben poudarek nameravamo dati na konferenci kmetijskim vprašanjem, obravnavali bomo kadrovsko politiko in izobraževanje, informiranost občanov ter mesto in vlogo krajevnih skupnosti pri krepitvi krajevne samouprave.

K. Oražem

ZASTAVE, ZASTAVE!

V počastitev državnih praznikov izobešamo zastave vseh vrst z zastavami okrasimo hiše, vasi, trge in mesta. To je lepa navada, na žalost pa je vsi ne poznajo. Na dan republike sem opazil marsikaj, kar žali praznično razpoloženje. Videl sem izobešene zastave, ki so bile močno obledele, raztrgane, napačno obrnjene, malomarno obešene, zastave na neprimernih drogih in celo na fizioloških. To je zelo slabo spridlovanje za našo estetiko. Več pozornosti vzdrževanju in izobešanju zastav!

V. P.

Kaj delajo ribniški ribiči?

Ribiška družina Ribnica je imela v nedeljo, 5. decembra, letni občni zbor, na katerem so se pogovorili o dosedanjem delu in bodočih nalogah. Izvolili so novo vodstvo in sprejeli program dela. Na zboru so sprejeli za častnega člana dolgoletnega ribiča Jožeta Arka iz Ribnice.

Ribiška družina šteje 55 članov, njihovo delovno področje pa se razteza na potoke Bistrica, Sajevce, Ribnica in Rašica. Člani ribiške družine so sodelovali pri ureditvi omrežja v potoku Sajevce in v delo vložili 36 prostovoljnih ur. Nameravali so tudi urediti jez na potoku v Dolnji

vasi, ker pa niso imeli na razpolago finančnih sredstev, je vsa stvar ostala le pri načrtu.

Poročili so, da se je med mladino v Prigorici in Dolnji vasi razširil divji lov. Ker dosedanja ukrepi niso zalegli, bodo morali pri kaznovanju povzeti strožje mere. Sploh pa bodo strožje kaznovali vse, ki se pregrešijo zoper zakon o ribolovu. Precej se stotili za popularizacijo ribiškega športa. Bilo je več posvetovanj, družina pa si je prizadevala prirediti v svoje vrste čimveč mladine.

Družina je precej naredila tudi za povečanje ribjega zaroda v potokih. Tako so letos vložili v Bistrico 500 mladih postrvi, v potok Sajevce pa 200 kg merskih postrvi.

Ribištvo je sestavni del turizma. Zato je treba prizadevanja ribiške družine podpreti. Prav tako je treba podpreti njihovo stano, da se ne bo delala škoda ribjemu zarodu v naših potokih.

Ribiška družina je v maju letos organizirala tekmovanje v trebuhu, katerega se je udeležilo 23 članov in 6 mladincev. Besedni so bili lepi uspehi. Pri ribiški družini deluje tudi mladinska sekcija, ki šteje 7 članov. Mladi se od starejših ribičev učijo ribiških veščin. V bodoče naj bi jim starejši nudili večjo pomoč, kar od njih mladi tudi pričakujejo. K. O.

Plemenska živina vrgla 30 milijonov!

V predzadnji številki našega lista smo poročali o željah sodraških zadrugnikov za tesnejše sodelovanje z zadrugo. Stvari so se začele pametno urejevati in so bili sprejeti tudi že nekateri ukrepi.

Področje, ki spada pod ribniško zadrugo v sodraškem koncu, je po gospodarski moči zelo pomembno. Pred-

vsem je tu razvita živinoreja. Živinorejci so znani po vzreji plemenske živine in na sploh kot rejci živine. Lansko leto je na sodraškem področju zadruga odkupila od kmetov 321 ton klavne živine, letos pa je plan odkupa nižji in znaša 243 ton. Pod planom so še za 19 ton.

Odkup prašičev je slab in so doslej odkupili komaj polovico predvidenih količin. Morda je kriva tudi odkupna cena, ki znaša 460 din za kg žive teže. Zato je med kmetovalci majhen interes za vzrejo prašičev za prodajo. Cena goveji živini je dosti bolj spodbudna, saj plačuje zadruga živino od 300 do 500 din za kg žive teže.

Letos je bila tudi ugodna konjunktura za prodajo plemenske živine. Odkupili so 90

glav živine in za njo iztržili okrog 30.000.000 din.

Kmetovalci precej iztržijo za mleko. Zadruga je planirala odkup mleka v tem letu 80.000 litrov, odkupili pa so ga 150.000 litrov ali skoraj enkrat več. Kmetovalci so prejeli za mleko (liter mleka jim plačujejo po 90 din) 25.000.000 din.

Več pa bo treba narediti za pogodbeno vzrejo mlade živine, kar pa ni odvisno samo od zadruga, temveč tudi od kmetovalca.

Športne vesti iz Osilnice

Osilniški igralci namiznega tenisa so začeli sezono zelo uspešno. V počastitev dneva republike so organizirali turnir, ki se ga je udeležilo deset igralcev. Igrali so v klubski sobi, kjer je prostora le za mizo in igralca ob njej. Šola ne dovoli igrati na hodniku, ki je vse leto prazen! Prva tri mesta na turnirju si delijo Anton Sercer, Janez Ožura (II) in Anton Kovac, ki so bili samo po enkrat poraženi. Nastopil ni najboljši A. Kvaternik in še nekateri drugi.

V Ljubljani je osilniška »KOLPA« odigrala že dve srečanja. V prvem je premagala moštvo Doma mladine v trgovini in v gostinstvu s 5:4. Za »KOLPO« je Kvaternik zmagal trikrat, Sercer dvakrat, tehnični vodja Ožura (I), ki je zamenjal tretjega igralca in

ni bil pripravljen, pa je srečanja izgubil. V drugem dvoboju s nekoliko oslabilim tekmočcem — Domom Ivana Cankarja je »KOLPA« slavila največjo možno zmago 5:0 brez izgubljenega niza. Kvaternik je zmagal dvakrat, Ožura (II) dvakrat in enkrat Sercer. Osilničani so igrali lepo in za jim ni bilo trebahati za točko.

Osilniški igralci se žal niso udeležili okrajnega prvenstva, ki je bilo v Kočevju. Bili so preporno obveščeni, pa tudi finančno stanje jim verjetno ne bi dovolilo nastopiti. Letošnji dohodki ne dosegajo niti 40.000 dinarjev, se pravi, da pride na posameznika v društvu manj kot 1000 dinarjev! Od krajevnih organizacij ne dobi pomoči niti moralne podpore. JOZE OŽURA

Kmalu statut v »Jelki«

Trgovsko podjetje »Jelka« iz Ribnice bo predvidoma 25. decembra sprejelo svoj statut. Osnutek statuta je že od 7. decembra v razpravi.

JAVNA OBRAVNAVA V SODRAŽICI!

V Sodražici je bil 8. decembra zbor volivcev. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba zelo lepa. Najvažnejše vprašanje na zboru je bilo — problematika v Inlesoyem obratu »Galanterija« Sodražica. Med ljudmi se je že dalj časa šušljalo, da imajo v Galanteriji toliko in toliko milijonov izgube. Pa tudi v kolektivu tega obrata je iz dneva v dan rastla nejevolja, zakaj imajo najnižji osebni dohodek v okviru INLESA, čeprav je delovna storilnost prav taka kot pa na primer v Loškem potoku.

Galanterija dela za izvoz. Ceno artiklom diktira tržišče.

Kolektiv s svojim delom ustvarja devize, je pa prizadet pri osebnih dohodkih. V Galanteriji trdijo, da so deske, ki jih dobavljajo ribniški obrat, slabše kvalitete in da imajo zato precej škarta pri izrabi lesa. Tudi cena za les je baje previsoka. Vse to, pa tudi zastarele stroji so vzrok, da so člani kolektiva prizadeti pri osebnih dohodkih. Mnenja so bili, da je treba med obrati INLESA ustvariti enakopravne odnose.

Ceprav se zbor volivcev nima pravice vtikati v notranje odnose enega ali drugega delovnega kolektiva, je vendarle prav, da se na javen

način obravnava problematika podjetja ali obrata. Kritika, ki ima namen koristiti razvoju, je samo dobrodošla. Prav v tem je tudi uspeh zbora volivcev v Sodražici. Priprani smo, da se bodo mnoge stvari v Galanteriji obrnile na boljše in da je kolektiv tega obrata našel sam sebe!

Na naslov RTV Ljubljana

Ali res ni mogoče odpraviti motenj v času prenosa radijskih iger ob torkih? Počeželani, zlasti tisti v hribih, smo že tako in tako za marsikaj prikrajšani, kar imajo meščani v izobilju. Torkovih iger nestrpno pričakujemo, pa smo vedno razočarani. Dober sprejem kvari neka nemška postaja. Vse drugo je lepo in prav, le radijske igre nam še izboljšajte in pretvornik na Grmadi, pa bomo zadovoljni!

V. P.

Partizan je delaven

Društvo »Partizan« v Sodražici je v zadnjem obdobju zelo delavno, posebno pa so aktivni telovadci in igralci ping-ponga. Pripravljajo se tudi na zimski šport.

Dva milijona škode pri Ribnici

Pri vasi Breg (Ribnica) sta 23. novembra ob 11.35 trčila avtobus SAP, ki ga je upravljal Svetozar Stepanovič, in tovorni avtomobil OM s prikolico, ki ga je upravljal lastnik Jože Gorjan iz Gorice (Italija). Italijan je vozil preveč po sredi ceste, ko mu je izza ovinka pripeljal nasproti avtobus. Sofer avtobusa je zavril, zaradi snega pa je drsel še naprej in se zaletel v kabino tovornjaka. V avtobusu je bilo nekaj potnikov lažje poškodovanih, na obeh vozilih pa je za okoli dva milijona din škode.

Ortnek: vodovod in šola

Med pogovorom o potrebah kraja so na nedavnih konferenci Socialistične zveze predstavniki krajevne skupnosti ugotovljali, da je neobhodna dograditev vodovoda v Ortneku in Velikih Poljanah, kjer je treba povečati vodne zbiralnike in poiskati nove studence, razen tega pa, da je treba popraviti cesto na Grmadi in skozi Ortnek. Dodali so, da so prav tako potrebna avtobusna postajališča v Ortneku, Podpoljanah in ob »stari občini« v Ribnici. Govora je bilo o ukinitvi šole v Velikih Polja-

nah, vendar so občani proti temu, da bi šola ukinili.

Namesto samostojnega TVD Partizan naj bi bile na Poljanah in v Ortneku samo športne sekcije matičnega društva v Ribnici. Pomoči pa sta potrebni gasilsko in turistično društvo, ki so ju na konferenci pohvalili. Za vzor so dali pokopališko upravo, ki je skrbno uredila vaško pokopališče. Odbor krajevne skupnosti ima obširno delovno področje, uspešen pa bo, če bodo sodelovali vsi občani.

VI. PREZELJ

31 milijonov za 700 metrov

Te dni je dobila občinska skupščina kalkulacijo za temeljito popravilo Tomšičeve ceste v Kočevju. Cesto bi bilo potrebno od Kolodvorske ulice do Opreme (dolžina 352 m) zakrpati in položiti asfalt, kar bi veljalo preko 10 milijonov din. Od Opreme do priključka na Roško cesto (dolžina 375 m) pa bi bilo potrebno cesti vgraditi no-

vo osnovo, urediti kanalizacijo za talno vodo in položiti nov asfalt, kar bi veljalo preko 20 milijonov din. Občina ima za to cesto na razpolago 15 milijonov din, preostala sredstva pa naj bi prispevali glavni koristniki te ceste, ki so predvsem Avto, Melamin, Oprema, Komunala in KGP.

REŠETO

Tudi tisto, kar je povedal o molku, ni najbolj pravišnje,

SMO SLOVENCİ DRUŽABNI?

V obrazložiti predloga zakona o društvih, ki ga je prejšnji teden obravnaval in sprejel republiški zbor skupščine SR Slovenije, je republiški sekretar za notranje zadeve Riko Kolenc navedel zanimive podatke o številu doslej registriranih društev v naši republici, ki nam prav gotovo dajejo delno odgovor na vprašanje, ali smo Slovenci res tako zaprti in nedružabni, kot si včasih radi tudi sami očitamo. Zato si ogledimo te podatke: Do sprejetja temeljnega zakona o društvih, tj. do letošnjega aprila, je bilo v SR Sloveniji ustanovljenih in registriranih 6877 društev (k

temu podatku naj dodamo še 284, turističnih 183, planinskih 100, taborniških 76, šahovskih 56, počitniških 54, društev rezervnih oficirjev in podoficirjev je 53, filatelističnih 45, raznih znanstvenih 44, študentskih društev je 26, esperantskih 15, duhovniških 7, vseh drugih društev pa je še 162. K vsem že naštetim društvom se seveda treba prišteti še njihove zveze, v katere so združena društva posameznih vrst dejavnosti z območja vse Slovenije (gasilska zveza, lovska zveza, športna zveza Slovenije, avtomoto zveza Slovenije itd.). (Iz Večera)

MODA

...in z računom, gospa, vam poklanjamo tudi skatlico pomirjevalnih tablet za soproga...

— Naslednja skladba vam bo všeč — zaigral vam jo bom štiričrtno...

— Kot je videti, program ni všeč niti njemu...

Se zanimivejši so prav gotovo podatki o sestavi teh društev, tj. koliko društev imamo za posamezne vrste dejavnosti. Največ, in sicer kar 1281, je gasilskih društev, le nekoliko manj — 1200 je društev Rdečega križa. Tem sledijo kulturno-prosvetna društva, ki jih je v Sloveniji 829, potem pa se vrstijo druga po naslednjem vrstnem redu: strelskih društev je 532, lovskih in ribišk 440, invalidskih 338, društev ljudske tehnike je 315, raznih športnih društev 314.

Opravila v grudnu

Meso se zdaj in prihodnji mesec nar bolj posuši. — Okna in hramih v velikim mrazu s konjskim gnojem zakidaj. — Vodotoče pri sternah in mlade cepe s slamo poveži. — Če meso, jajca, sadje zmerzne, pusti zmerzjeno tako dolgo v mrazu, da se voda izleže. Kader si v roke ali noge ozebel, derži obute noge en čas v snegu, potem v mrazu vodi, kader se v vodi perste omajajo, se izuj, hodi bos po hiši gori in dol, da noge same od sebe tople postanejo. Kruh pred zmerzno varuj, ker upade, se rad krobi, in ne tekne. Gorkiga kruha ne jej, zobé kalt, in žetocu cmoke dela. — Brinjevec in žganje je zdaj čas žgati. — Družina rada, kader ima o božiču slovo vzeti ali pa dobiti, živim preveč poklada, pogleduj za njo. Mladim letam pozimi rade bele pike ali korenine rastejo; te z ostrimi klešami odšipni; rane pa z vodo peri, ktera je s toččenim česnjem, soljo in z jeshnam, nemešana; to stori vsak dan dvakrat, dokler se ne zaceli. — Prešiče dobro pilaj, če jih zamudiš, jih boš potem težko dobro spital. Če pitani prešiči radi ne jedó, daj jim na peči dobro posušenega ousa jesti, pa tudi luga jim skuhaj, pusti ga, da se učišti in pepel pade na dno v posodi, potem čisti lug odlij in dani ga med pičo prešičem (če je samo edin, za en maselj, če jih je več, pa toliko več) to jih hladi in čisti. Ikrastem prešičem daj za en strel strelniga praha (purlija). Čebule dobro zamaši, da v snegu ne izletajo. Družino, ktera je v božiču na novo k tebi prišla, dobro poduči, in ji vse navade pri svoji hiši pokazi.

Iz Stoletne pratike 1801—1901

Ob koncu ekumenskega koncila v Vatikanu, kjer se je zaključnih slovesnosti udeležila tudi jugoslovanska misija, so prebrali poslanico koncila, v kateri je med drugim rečeno, da je katoliška cerkev pripravljena ponuditi vsem vladam »priateljske usluge«.

Papež Pavel VI. in carigrjski patriarh Atengoras (levi in desni na gornji fotografiji) sta se zavzela za pomiritev med Vatikanom in Carigradom. — V znak sprave med Rimom in Bizancem se je papež Pavel VI. poljubil z odposlancem bizantinskega patriarha (in ne v znak »spora«, kot nam jo je zagodel tiskarski škrat na 2 strani zadnje številke našega lista!).

Veliko nagradno krizanko

bomo objavili v četrtek, 30. decembra 1965 — ne zamudite zato letošnje številke DOLENJSKEGA LISTA! Prijetno branje in razvedrilo za praznike, vrsta lepih denarnih in knjižnih nagrad!

Razpisna komisija pri **GLASBENI SOLI BREZICE** razpisuje prosto delovno mesto **RAVNATELJA** glasbene šole Brezice

POGOJ: najmanj srednja izobrazba glasbene stroke z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj pet let učno vzgojne prakse v glasbenih šolah. Ponudbe pošljite razpisni komisiji pri Glasbeni šoli Brezice. Ponudbi je treba priložiti življenjepis in overjene prepise dokazil o izobrazbi in o dosedanjih praksah. Rok za vlaganje ponudb je 31. 12. 1965. Razpis ostane v veljavi do zasedbe delovnega mesta.

Štefka Božič iz Podtabora ima 13 sestra in bratov

All se lahko živite v vlogi očeta in matere, ki sta dala življenje 15 otrokom? Težko, kaj, saj živimo v dobi, ko je modernost (zaradi standarda, seveda), da ima malo otrok. Zato so danes družine z velikim številom otrok pravzaprav redkost. No, taka družina je tudi pri nas, v Podtaboru in Strugah. Zakoncem Božič se je rodilo 15 otrok. Eden je umrl, 14 otrok pa je živih in zdravih.

Pravljeno na majhni kmetiji, ki meri 3 hektare zemlje, na bivolno družino, ni bilo tako. Oče in mati sta se mušterno trudila, da sta oba v vlogi lahko preživela. Tako si lahko predstavljamo, da toliko ustvarila. Danes samo še štirje otroci, drugi pa so že pri kruhu. Največ jih je zaposlenih v Ljubljani. Med prvorojenim in zadnjerojenim je razlika 18 let. Kot zanimivost naj še povejmo, da ima v družini odločno premožnejši spol, saj je kar deset deklet. Dve izmed njih sta že vzeli slovo od samskega stanu in sta si ustvarili družini.

Prvih 15 izžrebanih novih naročnikov

Kakor lani tako bomo tudi v letni akciji vsak teden izžrebali nekaj knjižnih nagrad za nove in obnovljene naročnike. V torek so si v upravi lista izžrebali:

- Rozalija Umek, Brežice, Cesta mladih borcov 31;
- Anton Kajs, Stara vas 17, Binečje, Karolina Sodec, Cerovec 11, Semič; Ivan Malnar, Breginja, Kolodvorska 13; Marica Planinc, Apenca, Križki, Avguštin Pavlič, Senovo 174; Jože Urbanc, Črni vrh 33, p. Leskovec pri Krškem; Vida Milavec, Črni vrh 33, p. Leskovec; Stane Gazvoda, Srednje Grčice, Dule 13, p. Skočevci; Zamostec 41, p. Sodražica; France Jutranj, Sevnica; Jože Grašnar, Zabužje 10; Vida Gorenc, Tržišče 2; Marija Stražnar, Črna 5, p. Mirna.

Izžrebani naročnikom smo poslali lepa knjižna darila, prihodnje pa bodo med srečneži tudi vi!

MEDVED VLOMILEC

Bila je že noč, ko je nekaj divje udarilo po vratih. Čeprav je ta pozni obisk presenetil Ksenijo Jegorovo iz vasi Bajkit pri Krasnojarsku, ji vrat ni bilo treba odpirati...

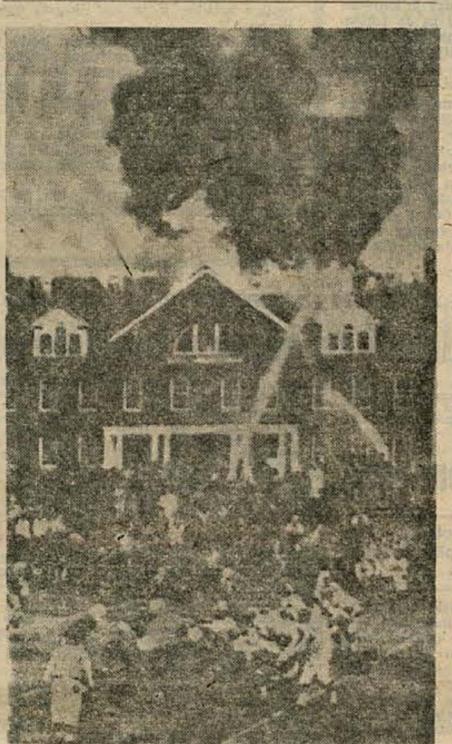
Vrata so se namreč nenadoma vdala in v sobo je vlomil medved... Zveni je zastal dih. Medved pa je mirno odračal k polici, kjer so bila živalja. Pograbil je nekaj kozarcev vijoznega sladkega sadja, po tem pa je pobegnil v noč, ne da bi kar koli drugega poškodoval.

Izšla je 9. številka

Tukaj je še vedno prost prostor. Zakaj? **ISČEMO NOVO IME ZA NAŠ MESEČNIK ZA NOVO IZDAVANJE 100.000 DINARJEVI!** Kakšno naj bo? Tudi da bo šlo zlahka z jezika bralcu in prodajalcu. Tekno, da bo vsebinsko zanimivo in da bo vsebinsko zanimivo in da bo vsebinsko zanimivo... Prvi rok za oddajo predlogov je 31. decembra 1965. Ovitok s svojim predlogom naslovite na: Časopisni odbor, področje PAVLIHA, Ljubljana, Gradišče 4. — Komisija za izbiro novega imena HDM.

Če ne razumete, vam ne morem razložiti. Ima me rad. Dol'an je živeti v isti hiši z ženo in otroki. Ne samo da ne mara žene, ampak tudi otrok nima rad.

Res, kaj takega se lahko zgodi samo v Ameriki: ko je v Hermonu (zvezna država Massachusetts) začela goriti šola, študentje niso prekinili tekme v ameriškem nogometu (rugbyju) med Mount Hermon School in deerfield Academy. Igralci so prepuščili gašenje šole gasilcem, sami pa so nadaljevali tekmo. Rezultat: šola Hermona je izgubila tekmo in šolo.

SMEH STOLETIJ

Pisatelj in pesnik Johann Wolfgang Goethe, za katerega je francoski pesnik Jean Moréas rekel, da je največji Nemec prav zato, ker je imel nemec, je sedel nekega večera v gostilni in pil vino z vodo. Pri sosednji mizi je sedela družba objestnih študentov, ki so pili vino. Eden njih vpraša Goetheja: »Cemu mešate vino z vodo in ga tako kvartite?«

Med številnimi obiskovalci, ki jih je Goethe sprejel v Weimarju, je bila tudi francoska pisateljica de Staël, s katero je Goethe prav rad kramljal. Ko so pesnika vprašali, o čem sta se pogovarjala, je dejal: »Saj sploh nisem prišel do besede. Mada me lepo govori, toda veliko, zelo veliko!« Madame de Staël pa je isto vprašanje odgovorila: »Komaj sem našla priložnost, da sem končala kak stavek. Goethe je govoril skoraj neprenehoma. Toda tistega, ki tako lepo govori, človek rad poslušaj!«

V družbi, v kateri je sedel znameniti nemški znanstvenik Alexander von Humboldt, so se pogovarjali o premikanju mizice na spiritalističnih sejah. Posamezniki so pripovedovali nemogoče »čudeže«. Neke dama vpraša naposled znanstvenika, kaj misli o tem premikanju. »Zakaj pa se miza ne bi zares premikala?« pravi Humboldt, »pametnejši vedno odneha.«

Humboldt je razlagal kameleonov vid: »Posebnost vida te živali je v tem, da lahko hkrati gleda na dve različni strani. Z enim očesom lahko gleda v nebo, z drugim pa opazuje zemljo. Veliko je služabnikov cerkve, ki zmorejo prav to.«

— Ce ne razumete, vam ne morem razložiti. Ima me rad. Dol'an je živeti v isti hiši z ženo in otroki. Ne samo da ne mara žene, ampak tudi otrok nima rad.

— Vam je to povedal? — To vem. — Ali ga varate? — Umolknila je, se z divjim obrazom zastrmelja vanj. Potem: — Vam je to kdo rekel? — In z bolj zamolknim glasom: — Sprva, ko še nisem razumela, se je to včasih zgodilo. Mislija sem, da bo z njim tako kot z drugimi. Če človek začne kot jaz s štirinajstimi leti, se mu vse skupaj ne zdi važno. Ko je zvedel, sem mislija, da me bo ubil. Tega ne pravim kar tako. Nikoli še nisem videla človeka tako strašnega. Celu uro je ležal iztegnjen na postelji, strmel v strop, stiskal pesti, ne da bi rekel besedo, in čutila sem, da strahotno trpi.

— Ste ga varali še kdaj? — Dvakrat ali trikrat. Bila sem tako neumna. — In potem še? — Ne! — Ali prihaja k vam vsak večer? — Skoraj vsak večer. — Ste ga večeraj pričakovali? — Zetnikilo se ji je, ker se je vprašala, kam lahko pripeljejo njeni odgovori. Za vsako ceno je hotela Alaina obraniti. — Kaj bi to lahko bilo takšnega? — Vsekakor morate iz hiše nakupovat. — Ne hodim v mesto. Na uličnem vogalu je majhna špecerija. — Ostali čas ste zaklenjeni tukaj? — Nisem zaklenjena. Saj sem vam odprla vrata. — Ali ni nikoli omenil tega, da vas bo zaklenil? — Kako ste to uganili? — Ali vas je kdaj zaklenil? — Zaklepal me je cel teden. — So opazili sosedje? — So. — Zaradi tega vam je ključ vrnil? — Ne vem. Ne razumem, kam s tem merite? — Ga imate radi? — Ali si predstavljate, da bi žvela takole, če bi ga ne imela rada? — Vam daje denar? — Kadar more. — Mislija sem, da je bogat. — Tako si mislijo vsi, medtem ko je v resnici mlad mož, ki mora vsak teden poprositi očeta za malo denarja. Vsi živijo v eni in isti hiši. — Zakaj? — Kaj jaz vem! — Lahko bi delal.

— To je njegova stvar, mar ne? Cele tedne ga oče pusti brez denarja. — Maignret je pogledal po mizi, kjer je bil samo kruh in malo masla. — Ali je tako tudi te dni? — Skomignila je z rameni. — In kaj potlej? Tudi jaz sem si nekoč predstavljala vse mogoče o ljudeh, ki veljajo za bogate. Od zunaj so žel Velika hiša, notri pa ni nič. Ves čas se morajo pripraviti, da izvajajo staremu malo denarja, in dobavitelji čakajo včasih celo mesec, preden jim plačajo. — Mislija sem, da je Alaina žena bogata. — Ko bi bila bogata, se ne bi poročila z njim. Predstavljala si je, da je bogat on. Ko je spreviedla nasprotno, ga je začela zaničevati. — Precej dolgo sta molčala. Maignret si je počasi sanjavo tlačil pipo. — O čem pa zdajle premišljate? ga je vprašala. — Premišljam, da ga imate radi zares. — To pa prav gotovo! — Njen posmeh je bil grenak. — Sprašujem se, — je nadaljevala, — zakaj imajo ljudje na vsem lepem za krivega njega. Brala sem časopis. Saj ne pišejo nič natančnega, ampak čutim, da ga sumijo. Prejle sem skozi okno slišala ženske, ki so na dvorišču nalašč govorile na ves glas, zato da bi mi ne ušla niti beseda od tega, kar so rekli. — Kaj so rekli? — Če že iščejo norca, ga ne bo treba iskati daleč. — Donnevam, da so slišale stvari, ki so se godile pri vas? — In kaj potem? — Naenkrat se je skoraj razsrdila in vstala s stola: — Si boste vi tudi mislili, da je nor, ker se je zaljubil v deklinjo, kot sem jaz, ker je nanjo ljubosumen? — Tudi Maignret je vstal, ji poskusil položiti roko na rame, da bi jo pomiril, vendar ga je jezo odinila. — Le recite, če tako mislite. — Tega ne mislim. — Ali mislite, da je nor? — Gotovo ne zato, ker vas ima rad. — Ampak je vseeno nor? — Dokler ne bo dokazano nasprotno, nimam nobenega razloga za to, da bi trdil kaj takega. — Kaj se to pravzaprav pravi? — To se pravi, da ste vi dobro dekle in da... — Jaz nisem dobro dekle. Jaz sem vlačuga, umazanka in ne zaslužim, da bi me... — Vi ste dobro dekle in ljubim vam, da bom storil, kar mi bo mogoče, da bomo odkrili pravega krivena.

VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★ VIHARNA POMLAD ★

197. — Minila je zima, skoraj je minila tudi pomlad. Bilo je šest mesecev kasneje. Rudi je stal pred razrušeno nemško postojanko na Črnilcu. Po cesti iz Gornjega grada je pripeljal nemški vojaški kamion, toda Rudi se pred njim ni umaknil v gozd, ne, stopil je na sredo ceste in pomahal. Zaškrpale so zavore in kamion se je ustavil. »Zakaj stojimo?« so zavpili partizani na kamionu.

198. — »Ali me vzamete s seboj?« je zaprosil Rudi. »Kam pa?« — »V Ljubljano, saj greste tja, ali ne?« — »Kar gov, Rudi!« je s kamiona zavpil glas, ki ga je Rudi poznal. Dvignil so ga na kamion. »Kako boš pa prišel nazaj domov?« ga je vprašal Noč, ki je sedel med partizani na kamionu. »Noč!« je zavrisnil Rudi. »O, bom že kako. Saj zdaj je svoboda in cesta je polna kamionov, me bo že kdo pripeljal nazaj!«

199. — »Se vedno imaš pištolo, ki sva jo takrat vzela tistemu Nemcu,« je veselo dejal Noč. »Da,« je rekel Rudi, »in tudi titovko, ki sem jo dobil od komandirja tistikrat po borbah na Črnilcu!« — »Tale fantiček!« je dejal partizan, ki je sedel na nahrbtniku in kadil cigareto za cigareto, kot da se hoče nakaditi za štiri leta nazaj. »Da, tale!« je ponosno dejal Noč in ga potrepljal po ramenu.

200. — »Kaj je moral pripovedovati in veselo so ga poslušali,« je dejal Rudi. »Kaj je govoril?« — »Kaj je govoril, kako so ga ujeli Nemci in ga zaprli v kamion,« je dejal Noč. »Kako je šel po torbo z dokumenti, ki je dejal partizan, ki je sedel na nahrbtniku in kadil cigareto za cigareto, kot da se hoče nakaditi za štiri leta nazaj. «Da, tale!« je ponosno dejal Noč in ga potrepljal po ramenu.

NAS HUMOR

— Cemu je ne popravite? — Čakamo na ustanovitev stanovanjskega podjetja! (Politika ekspres, Beograd)

V KMETIJSTVU NIČ IZGUB

Zadruga v Brežicah bo preseglala plan — Kmetijski obrati uspešno poslujejo — Trgovina se podreja kmetijstvu — Odkup precej manjši od lastne proizvodnje

Blizu se konec leta, ki ga ponekod pričakujejo z zaskrbljenostjo, drugod pa je ta skrb že mimo, če so dobro gospodarili in uresničili svoje plane. Tudi kmetijska zadruga v Brežicah je med tistimi, ki jim letni načrt za

leto 1965 ne dela več posebnih težav. Vrednost vsega, kar so letos ustvarili, bo dosegla 2,5 milijarde dinarjev.

Zadruga beleži tolikšen uspeh v glavnem na račun lastne proizvodnje. Ta podatek je izredno dragocen, saj govori o rentabilnosti vseh kmetijskih obratov. To je toliko bolj razveseljivo, če upoštevamo, da gospodarijo nekateri obrati še na neurejenih zemljiščih, kot so cerkljanska gmajna ter zemljišča ob Gabernici.

Trgovina se vedno podreja osnovni dejavnosti — kmetijstvu in delovni kolektiv prav zaradi tega odklanja očitke, da zadruga premalo skrbi za razvoj kmetijske panoge. Dobro gospodarjenje kmetijskih obratov potrjuje tudi to, da bo v skladih, ki jih bo zadruga oddvojila po zaključnem računu, približno 70 odst. dohodkov iz lastne kmetijske proizvodnje.

V zadržanih hlevih je zadruga spitala 1.460 govedi, v kooperaciji pa 200. Lastna proizvodnja po količini in denarni vrednosti presega celoten odkup. V zadrugi je zaposlenih 239 ljudi in če izključimo trgovino vidimo, da dela za kmetijstvo 90 odst. ljudi. Vstete so tudi strokovne službe.

Zadruga ima razen tega več kot za milijardo osnovnih sredstev, od katerih ji 80 odst. služi kmetijstvu. Delovni kolektiv je trdno prepričan, da je z okrepitevijo kmetijske proizvodnje zaoral dobro pot in da se bo trgovina vedno bolj podrejala tej osnovni panogi.

Z NOVIM LETOM: vrtec v Tomšičevi ulici

Otroški vrtec v Brežicah namerava s 1. januarjem odpreti oddelek za varstvo otrok od 2. do 4. leta starosti. Občinska skupščina se dogovarja s predstavniki JLA za prostor v Tomšičevi ulici št. 9. To je soba, ki je bila že od vsega začetka namenjena otrokom, a je prazna že več let, od kar stoji stanovanjski blok. Na zborih volivcev je bilo zaradi tega izrečeno že veliko kritike, a je vse skupaj ostalo le pri besedah.

Vsi hišni sveti v Hraštni bodo v kratkem dobili anketne liste oziroma prijavnice, da jih bodo razdelili stanovalcem. Starši, ki so zaposleni, se bodo gotovo odzvali temu razpisu otroškega vrta, saj si marsikdo v sili pomaga z mnogo dražjimi rešitvami.

Oddelek vrta v Tomšičevi ulici bo odprt vsak dan od šeste ure zjutraj do treh popoldne. Za male varovance bo skrbela poklicna otroška negovalka.

Starši, ki ankete niso dobili, jo lahko dvignejo v otroškem vrtcu in izpolnjeno spet vrnejo tja.

Skupna računovodska služba za šole

Na zadnji seji upravnega odbora sklada za šolstvo občine Brežice so razpravljali o rebalansu finančnega načrta za 1965. Sredstva pritekajo v sklad v redu po dvanajstih letih. Vsi delavci občine so dobili sklad 6 milijonov manj sredstev. Upravni odbor je že pripravil merila za programsko učno vzgojno osebo. Pedagoškemu svetovalcu so naložili, naj ugotovi, kako so bili programi uresničeni, na prihodnji seji pa bodo po letošnjih izkušnjah izdelali še programe za prihodnje leto.

Na seji so se pomenili tudi o ustanovitvi skupnega računovodskega servisa za šolske zavode. Servis bo deloval kot posebna enota pri šoli »Bratov Ribarjeve v Brežicah, potrebni prostori pa so že na voljo.

Tudi za kulturo nekoliko manj

Na seji upravnega odbora sklada za kulturo in prosveto so v Brežicah, v petek, 10. decembra, razpravljali o rebalansu finančnega načrta sklada. Kulturno-prosvetni zavodi morajo do 30. decembra izdelati finančne načrte za 1966. Ti načrti naj bodo v okvirih letošnje realizacije.

PRED ZDRUŽITVIJO BORČEVSKIH ORGANIZACIJ

Ugodnosti za borce v brežiški občini

Združenje borcev NOV v Brežicah je imelo pred kratkim razširjeno sejo, na kateri so razpravljali o organizacijskih spre-

membah, ki jih predvideva novi statut, ter o pripravah na konferenco krajevnih organizacij.

Ugotovili so, da se je letos materialni položaj članov borčevskih organizacij bistveno izboljšal deloma z zvezo in republiško zakonodajo, ki določa poseben dodatek za zaposlene borce deloma s zdravstvenim varstvom kmetov-borcev in tudi v pogledu reševanja stanovanjskih problemov.

Pri uresničevanju zakonskih predpisov glede posebnega dodatka ni šlo vse gladko, ker so morale delovne organizacije prevzeti na svoje rame dokajšnje breme. Kreditirati morajo namreč razliko med vrednostjo opravljenega dela in s zakonom določenim zneskom za zaposlenega borca. V brežiški občini prejema poseben dodatek 35 članov, od teh pa jih ima 17 nižje prejemke od 49.200 din.

Kmetom-borcem, kateri se pridružijo samo iz kmetijstva, so na podlagi občinskega odloka znižali tudi davke.

Mnoge krajevne organizacije so v letošnjem letu razvile lastne

prapore; na Bizeljskem so ga razvili 26. novembra, v sklopu prireditev za dan republike.

Nadalje so na seji razpravljali o V. kongresu Združenja borcev, ki je bil v Sarajevu in o novem statutu, ki predvideva združitve dosedanje organizacije Zveze borcev, združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev ter Zveze vojaških vojnih invalidov v Zvezo združenih borcev NOV. Pred združitvijo so na seji izvolili novi sekretariat, v katerem so predstavniki vseh navedenih organizacij. Dogovorili so se, da bo sekretariat pripravil vse potrebno za združitveno skupščino v marcu 1966.

Ob koncu so omenili tudi gojenje borbenih tradicij in spodbujali člane, naj prispevajo svoje spomine za torkovo lokalne radijske postaje.

BIZELJSKO:

posvečajo se vzgoji otrok

Društvo prijateljev mladine na Bizeljskem je na nedavnem občnem zboru pretresalo svoje delo in sprejelo nove naloge. Vzgoji mladine je bila in bo še v naprej posvečena osrednja skrb. Zelo se zanimajo za otroke, ki žive v neurejenih družinskih razmerah. Zanje so že zbrali nekaj oblačil. Skrb posvečajo tudi pridobivanju novih članov. V zadnji akciji se je število članov v društvu prijateljev mladine povečalo za

KZ Bizeljsko ima 32 stanovanj

Kmetijska zadruga na Bizeljskem je v novem stanovanjskem bloku spet pridobila dvojne stanovanj za člane kolektiva. Zadruga ima zdaj skupno 32 stanovanj. Eno družinsko stanovanje je v zadržnem domu, ostala pa so raztresena v Stari vasi in drugod na Bizeljskem po vrtičkanjih. Ta stanovanja pa so skoraj vsa potrebna popravila in prihodnje leto bo zadruga začela obnavljati vsa povrsti.

36. V tekmovanju je zasedlo četrto mesto in prejelo nagrado 20.500 dinarjev.

Matični urad Artiče

Novembra ni bilo rojstev. Poročili so se: Karl Ermi Golobčič, ključavničar iz Gornje Lenarte, in Kristina Urek, trgovska pomočnica iz Dečnih sel; Oto Kostevc, izolator iz Pišec, in Marija Koralec, učiteljica iz Dečnih sel; Franc Novosel, delavec iz Brezine, in Rozalija Roberšak, delavka iz Čurnovca; Vladimir Petančič, poljedelec iz Globokoga, in Franciška Krošl, delavka iz Dečnih sel; Franc Kostanjšek, delavec iz Volčjega, in Anica Rožman, uslužbenka iz Dečnih sel. Umrli so: Rozalija Aringer, invalid iz Dečnih sel, 83 let; Ožbalt Klavžer, delavec iz Dečnih sel, 37 let; Albin Jarbec, upokojenec iz Spodnje Pohance, 83 let; Agata Sotošek, poljedelka iz Pečic, 67 let; Križ, 79 let.

■ POSLANICA POLJSKIH ŠKOLFOV — Poljski školfo so poslali zahodnopolskim škofom poslanico, v kateri jih med drugim vabijo na proslavo tisočletnice krščanstva na Poljskem, ki bo prihodnje leto. V pismu pa so med drugim še zapisali, da razumejo, da je meja na Odrri in Nisi hud udarec za Nemce, prav tako pa tudi razumejo trpljenje pregnanih Nemcev iz zahodnih pokrajin Poljske. Pismo končujejo s pozivom, naj bi vse skupaj pozabili. To je seveda vzbudilo na Poljskem val ogorčenja in je osrednje poljsko glasilo Tribuna Ludu ostro napadla takšno obnašanje poljskih škofov in kardinala Wyszyńskiego.

Prvič k sodniku za prekrške, potem ven!

Podjetje za popravilanje voz v Dobovi samo nadzoruje svoje bolnike — Neupravičenih bolniških izostankov z dela vedno manj — Predpisi podjetja so strogi in nikomur ni žal, da je tako

V podjetju za popravilanje železniških voz v Dobovi že dolgo nimajo skrbi zaradi prekomernega izostajanja z dela. Na bolniške dopuste odhajajo res samo tisti, ki so bolni... To so si zagotovili z lastnimi ukrepi. Prav nič se niso ozirali na to, kako urejajo te zadeve drugod v občini. Podjetja so se nasploh branila tega, da bi sama nadzorovala svoje bolnike in na sestankih so njihovi predstavniki menili, da je za to dolžan skrbeti zavod za socialno zavarovanje.

NADZOR BOLNIKOVI. Če najde kontrolor člana kolektiva med bolniškim dopustom pri delu doma, ga prijavi podjetje sodniku za prekrške in »bolnik« mora odšteti denarno kazen. Kogar nadzornik v tretje sreča pri domačih opravilih, ga kolektiv izključi. Za takšne predpise je

glasoval delavski svet in nikomur ni žal, da je tako.

Disciplina v podjetju se je s tem močno popravila in tudi delovni uspehi so boljši kot prej. Dodatek za kontrolorja je v primerjavi s tem malenkosten in ga nekajkrat odtehtajo prihranki drugod. JT.

Kolektiv podjetja za popravilanje voz je rešil to vprašanje brez oklevanja. Pri sprejemanju internih predpisov se je zavzel za nekaj določil, ki naj bi izboljšala delovno disciplino. Eden izmed teh ukrepov je tudi OBCASEN

Sneg prekinil telefonske zveze

Zadnji sneg je prekinil v občini Brežice vrsto telefonskih zvez. Tako ni bilo mogoče priklicati pošte Cerklje, Bizeljsko in še nekaterih drugih krajev. Na Bizeljskem so bili brez zveze z Brežicami več dni.

Ponekod je sneg poškodoval tudi električno napeljavo. V Zupelevcu je padlo po tleh več električnih drogov. V sredo, 8. decembra, so ležale potrgane žice celo na cesti skozi vas in na srečo se ni pripetila nobena nezgoda. V hišah so več dni morali svetiti s petrolejkami, saj tako popravilo precej dolgo traja.

NOVO V BREŽICAH

■ DELOVNI KOLEKTIV VETERINARSKIH POSTAJE v Brežicah je izvolil za upravnika Ivana Šekoranja z Bizeljskega. Tovariš Šekoranja je po poklicu veterinar in je pred izvolitvijo vodil brežiško veterinarsko postajo kot vršilec dolžnosti.

■ IZOBRAŽEVANJE V BREŽICAH BO SPET ZAZIVELO, saj je dobila delavska univerza novega upravnika. Mesto vodje te ustanove ni bilo zasedeno več mesecev. Sedanjí upravnik je tov. Danilo Koritnik, ki je bil več let sodelavec delavske univerze »Boris Kidrič« v Ljubljani.

V Pečicah volijo novega odbornika

Za kandidate so v nedeljo soglasno predlagali Janeza Volčanška, predsednika občinskega odbora SZDL — Nadomestne volitve bodo v nedeljo, 26. decembra

V nedeljo, 12. decembra, je bil v Pečicah zbor volivcev. Sklicali so ga z namenom, da bi izbrali kandidata za novega odbornika. Dosele je zastopal občane tega okoliša odbornik Ivan Kastner, ki je bil do jeseni upravitelj podružnične osnovne šole v Pečicah. Ta je bila v začetku šolskega leta ukinjena, tov. Kastner pa je odšel v Ljubljano študirat. Razpisati morajo torej nadomestne volitve.

Občani so z izredno dobro udeležbo na nedeljskem zboru pokazali, da pripisujejo izvolitvi novega odbornika velik pomen in da se tudi zanimajo za probleme svojega kraja in spremembe v gospodarstvu nasploh.

Za kandidata so predlagali tov. Janeza Volčanška, predsednika občinskega odbora SZDL v Brežicah. Dogovorili so se tudi za dan volitev. Nadomestne volitve bodo imele v nedeljo, 26. decembra.

Na zboru so se prebivalci Pečic zanimali tudi za zakon o socialnem zavarovanju kmetov, za zakon o gozdovih in možnosti za šolanje

učencev nižjih razredov v Pečicah. V naslednjem šolskem letu bodo podružnično šolo lahko spet imeli, če bo vsaj 30 šolarjev.

Na Bizeljskem ljudje radi bero

Pošta je zbrala že nad 30 novih naročnikov Dolenjskega lista — V Drenovcu in Bukovju čez zimo ne bodo več brez branja — Oba kraja bo obiskoval odslej tudi pismonoša in ljudem ne bo več treba pešati po pošto

Na bizeljski pošti so se vsi uslužbenci z veliko prizadevnostjo vključili v akcijo za pridobivanje novih naročnikov. Uspeh seveda ni izostal. »Tako le na tihem ste gotovo ocenili, koliko novih naročnikov boste uvrstili ta mesec med bralce našega tednika,« povprašam upravnico pošte tov. Marijo Berstovškovo.

»Približno zdaj že vemo, da bomo zbrali kakih 50 novih naslovov, nekaj mi tu na sedežu pošte, večino pa pismonoša.«

»In koliko jih že imate?«
»Okoli 30 smo jih pridobili. Najbolj priden je bil pri tem pismonoša Ivan Zajc. Škoda da ga ni tu, lahko bi sam kaj več povedal o svojih obiskih pri ljudeh.«

»V katerih vaseh na Bizeljskem je po vaši oceni še največ ljudi brez časnika?«
»V Drenovcu in Bukovju, kamor do sedaj tudi pismonoša ni zahajal. Ljudje morajo sami po pošto na Bizeljsko, to pa je za nekatere tudi po 3 km daleč. V krat-

kem bomo poskrbeli za dostavo pošte v obeh hribovskih vaseh, to pa bo gotovo vplivalo na povečanje naročnikov Dolenjskega lista.«

»Ste v zadnji akciji pridobivali predvsem obnovljene ali nove naročnike?«

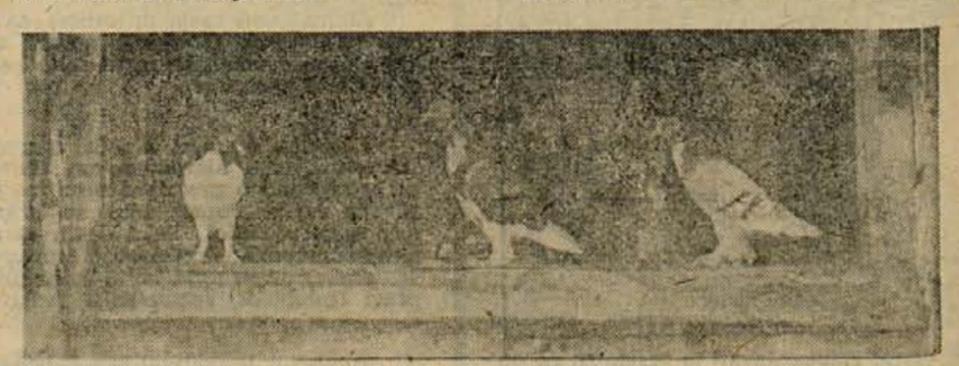
»Na list se naročajo pretežno novi ljudje. Največ je tistih, ki so odpovedali Celjski tednik, Tedensko tribuno in Delo. Za Dolenjski list

se odločajo v glavnem zaradi tega, ker precej piše o naših krajih. Če bo teh novic še več, bomo bralci toliko bolj zadovoljni.«

»Bizeljanci torej radi bero?«

»Zelo radi, posebno se pozimi, ko imajo več časa. Pravijo celo, da takrat, ko so na mizi koline in vino, tudi časopis ne sme manjkati.«

J. TEPPEY

Na koruzo čakajo... Pred vhom v zadržno trgovino v Pišecah se golobi zelo radi ustavlajo. Če je prodajalec dobre volje, jim prav rad ustreže s koruzo ali kako drugo dobroto...

»Najprej moramo najti sami sebe!«

V AGROKOMBINATU v Krškem menijo, da je treba napake v kmetijstvu ne le ugotovljati, ampak tudi odpravljati, to pa je naloga kmetijskih strokovnjakov — V kooperaciji pridejo v poštev predvsem večje, strnjene površine

Periodični obračun za obdobje 9 mesecev 1965 je v AGROKOMBINATU v Krškem pokazal, da so ustvarili okoli 30 milijonov din čistega dohodka. V tem času je AGROKOMBINAT ustvaril 82 odst. celoletnega finančnega plana, kar obeta, da bo finančni plan do konca leta gotovo uresničen. Vse tri zadruge, ki so se združile v AGROKOMBINAT, so ustvarile lani 1 milijardo 800 milijonov din vrednosti, AGROKOMBINAT pa bo ustvaril letos 2 milijardi 300 milijonov din vrednosti. K tolikšnemu povečanju, so letos sicer nekoliko prispevale višje cene, proizvodnja pa se je kljub temu povečala tudi po količini in je že več ali manj ustaljena.

Številke iz periodičnega obračuna dajejo mnogo spodbud za razmišljanje. Kot je v razgovoru omenil direktor tov. Stane Nunčič, bo treba prenehati z brezplodnim ugotavljanjem o pomanjkljivosti v proizvodnji. Naloga strokovnjakov je ne le opozarjati na pomanjkljivosti, pač pa tudi postreči z rešitvami za odpravo napak! Strokovnjaki bodo torej morali odigrati svojo vlogo v proizvodnji tako, da bodo odpravili vse tisto, kar je bilo dozdaj narobe. Zgolj ugotavljanje, da je dnevni prirastek v živi te-

ži živine v pitališčih premajhen, ni dovolj. Kmetijski strokovnjak mora najti vzroke, kakaj je tako in svetovati, kako prirastek povečati. Za nekatere takšne reči bo potrebno tudi več časa, toda začeti je treba!

V družbeni proizvodnji znašajo stroški pitanja pri govedu za kg žive teže od 700 do 800 din, živina pa ima na trgu ceno 600 din kilogram. S takšno proizvodnjo nimamo kaj početi, vsak obrat zase pa mora iskati rešitve. Vse kaže, da uporabljamo preveč močnih krmil, ki proizvodnjo dražijo, pa premalo zelenih krmil. Kakšno naj bo razmerje med obojima, da bo prirastek enak ali celo večji in meso kvalitetno, je treba potuhtati. Vsa sredstva, ki bi jih privarčevali pri znižanju stroškov pitanja, bi šla v čisti dohodek.

Hkrati z omenjenimi palogami in družbeni proizvodnji se je treba lotevati tudi kooperacije. Zasebnemu kmetu bo treba predvsem vrniti zaupanje do kmetijskih organizacij, ker je zaupanje zaradi dosedanjih napak — namalokrat jih je bil kriv sistem — izgubil. Brez dvoma pa v dosedanjih kooperacijah, ko smo imeli pri vsakem kmetu krpico zemlje, ni rešitve. V občini se bo treba odločiti za širšo, čvrsto kooperacijo z n.

pr. 50 lastniki, ki bodo kooperirali s celotnim zemljiščem, to pa naj ne bi bilo pri posameznem kmetu marjše od 10 ha. Na 500 ha takšnih površin bo treba uresničiti organizirano in specializirano proizvodnjo, proizvode pa deliti po vložnem delu. Ker je na področju AGROKOMBINATA najbolj zanimiva živinoreja, bo treba pri kmetih zagotoviti v kooperaciji dovolj kakovostne mlade živine za pitanje, jim omogočiti tudi dokončno pitanje in razvijati proizvodnjo kreme.

M. J.

RAZPRAVA O INTEGRACIJI TREH IZDELOVALCEV PAPIRJA

TO BO KORISTNA ZDRUŽITEV!

9. decembra je tovarniški komite Zveze komunistov v krški tovarni celuloze in papirja DJURO SALAJ obravnaval integracijo podjetja.

Spricho ekonomske nužnosti, vključitve v mednarodno delitev dela in višjih oblik trajnejšega sodelovanja s skupnimi organi se je pokazala potreba, da se združijo podjetja: tovarna celuloze in papirja DJURO SALAJ v Krškem, tovarna dokumentnega in kartnega papirja v Radečah in papirnica v Količevem. Vodstva teh podjetij so skupaj naredila ekonomsko analizo — elaborata za združeno podjetje — ter ugotovila, da je višja oblika združevanja ekonomsko utemeljena. Z boljše izrabo proizvodnih zmogljivosti, večjo skupno proizvodnjo, s skupnim nastopanjem na zunanem trgu, pri povečevanju surovinske osnove in z združenimi sredstvi vseh treh gospodarskih organizacij bo doseglo zdru-

ženo podjetje precej večji poslovni uspeh, kot ga dosegajo zdaj omenjena podjetja. Integrirano podjetje bi povečalo izvoz na 3.393.000 dolarjev na leto in imelo vsako leto 1,5 milijarde dinarjev, ki bi jih lahko vlagalo v reprodukcijo.

Tovarniški komite je predlagal, naj o vprašanju razpravljajo tudi organi upravljanja, sindikalna podružnica in zbori delovnega kolektiva, ker se bo le tako kolektiv seznanil s pomembno zadevo in glasoval zanjo ali proti na referendumu. v. n.

Trgovina v Černeči vasi ostane

Vprašanje trgovine v črneči vasi, ki je postalo pereče, ko je trgovsko podjetje PRE-SKRBA iz Krškega dobilo odločitev v doseganju lokalno je zdaj rešeno. Eden izmed prebivalcev je dal PRESKRBI na voljo dve sobi v novi stavbi. V teh prostorih bo PRESKRBA iz Krškega dobilo odločno odločitev. PRESKRBA bo za ureditev lokala v novi stavbi odinila približno 2 milijona dinarjev. Če se ne bi ponudila takšna rešitev, bi

bili prebivalci Černeče vasi prisiljeni hoditi kupovat v 8 km oddaljeno Kostanjevico. Prvotno zamišljena preselitev v lokal na Oštercu ni prišla v poštev, ker v tamkajšnji stavbi ni skladišča.

Predvsem o današnji občini

V Krškem se je 2. decembra začela večerna politična šola za člane ZK. Obiskuje jo 30 slušateljev iz osnovnih organizacij ZK v delovnih organizacijah in na terenu. Šola bo trajala od 17. decembra, pouk pa je strmen in poteka vsak dan od 7. do 14. ure. Predavajo stalni in občasni sodelavci delavske univerze v Krškem. Kandidatom bodo posredovali najvažnejše o sedanjih družbeno političnih problemih in našem sistemu, celoten pouk pa je prirejen tako, da bo slušatelj kar najbolj približal dejavnost občine današnjih dni. R.

Prepolna telovadnica

Ze v več številkah našega tednika smo brali, da je plavalni klub krškega CELULOZARJA v začetku novembra organiziral redno zimsko vadbo za mladino. Telovadbo imajo pet dni v tednu in sicer po starostnih kategorijah. Vsaka skupina ima telovadbo dvakrat na teden po uro in pol v domu TVD Partizan. Zanimivo je, da je obisk velik in da se telovadbe hkrati udeležuje po 50 ali več športnikov.

mladina zelo navdušena za telesno vzgojo. Spricho tega je tudi pravilna odločitev občinske zveze za telesno kulturo in vodstva TVD Partizan, ki sta sklenila ukiniti predvajanje filmov v dvorani, namenjeni le za telovadbo. Tiste, ki protestirajo ob ukinutvi kinu, vabimo, naj si kdaj pa kdaj ogledajo eno telovadnih skupin. Spoznali bodo, kako je mladina željna telesne vzgoje! V. N.

Senovski strelci so se pomerili

Na pobudo članov ZROP je letos tudi na Senovem zažvela strelska družina. V čast dneva JLA se bodo pomerili na tekmovanju z zračno puško. Sodelovali bodo pionirji, mladinci in člani, med slednjimi pa je precej rezervnih oficirjev in podoficirjev. Za najboljše strelce so pripravili diplome, nagrad pa žal ne bodo podelili, ker ni sredstev. Rezultati tekmovanja bodo objavljeni na proslavi dneva JLA, 21. decembra zvečer. R. K.

Leno slovo od ponesrečenega rudarja

6. decembra se je v senovškem rudniku hudo ponesrečil jamski kopač Jože Božičnik z Velikega Kamna. Ko je spravljal les po jaški, mu je verjetno spodrsnilo, da je padel v 29 m globok jašek. Utrlele tako hude poškodbe, da je še istega dne v novo-meški bolnišnici umrl.

9. decembra so ponesrečena rudarja pokopali. Na zadnji poti so ga spremljali njegovi stanovski tovariši in številni drugi občani, rudarska godba, pevci s Senovega in mladinski zbor koprivniške šole. V imenu rudnika se je poslovil od pokojnega Božičnika Stefan Strok, nato pa še pionir iz koprivniške šole.

Spet DIT gradbincev v Kočevju

Te dni je bil v Kočevju ustanovni občni zbor društva gradbenih inženirjev in tehnikov z območja občin Kočevje in Ribnica. Udeležilo se ga je 20 gradbenih inženirjev in tehnikov. Na zboru so sklenili, da bodo pomagali pri delih v zvezi z reformo stanovanjskega gospodarstva, program društva pa bodo sprejeli na prihodnjem sestanku. Za predsednika so izvolili inženirja Antona Knafelca iz Kočevja. Podobno društvo je bilo v Kočevju ustanovljeno že pred nekaj leti, vendar je pred dvema letoma zaspalo.

DVODELNO POKOPALIŠČE?

Pokopališče v Krškem je postalo premajhno in zato so ga morali povečati. Podaljšali so ga od zadnjega konca proti travniku. V ograji so za prehod v novi del naredili odprtino in odtlej pokopujejo pokojnike na novem delu pokopališča.

Stara ograja zdaj skoraj nasilno deli pokopališče v stari in novi del. Visoka trava, neurejene poti na novem delu in dva kupa smeti, ki ležita ob zasilnem vhodu v novi del zapuščeno samo še povečujeta. Nehote se vsiljuje primerjava novega konca na pokopališču s tistim delom, ki so ga še pred nedavnim imela vsa pokopališča za pokopavanje samomorilcev in drugih »grešnih duš«. Kakšni so občutki svojcev, prijateljev in znancev ob pogrebih na »novem« delu pokopališča? Če lahko povsod uporabljamo zasilne rešitve, si tega pač ne bi smeli dovoljevati na kraju, ki je namenjen zadnjemu počitku naših dragih!

Občni zbor ObSS v Krškem

V nedeljo, 12. decembra, je bil v Krškem občni zbor občinskega sindikalnega sveta. Razen obširnega poročila, ki so ga prejeli delegati (zajelo je celotno dejavnost ObSS in najpomembnejše gospodarske in družbene spremembe v razdobju 1963 do 1965), je bilo na zboru prebrano tudi poročilo predsednika. Ta je načel predvsem probleme nagrajevanja, interne zakonodaje in odnosov v kolektivih ter reelekcije vodilnih kadrov. Tudi obširna razprava se je pomnila največ ob teh vprašanjih.

Podrobneje bomo o zboru poročali prihodnjic.

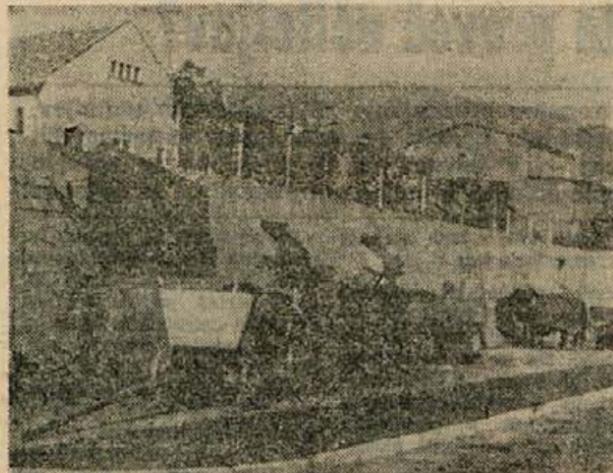
38 novih gasilskih podčastnikov

Na seminarju za gasilce podčastnike v Krškem sodeluje 32 kandidatov iz občinske gasilske zveze Krško, 6 kandidatov iz občinske gasilske zveze Brežice, pa tudi kandidati iz občinske gasilske zveze Sevnica. Izpiti iz gasilske tehnike, civilne zaščite in osnove vodogradenj ter gradbeništva bodo bodoči podčastniki opravljali 19. decembra.

KDO BO PA VRNIL?

Lastniki so z družbeno pomočjo obnovili izčrpane vinograde in že 3 do 4 krat pospravili bogat pridelek in ga večji del prodali. Nobeden izmed lastnikov, ki so pred obnovo podpisali pogodbe, pa se ni do danes spomnil, da je treba najeti kredit za drugi vrniti! AGROKOMBINATU Krško, kot pravemu nasledniku zadruga ne kaže nič drugega, kot vložiti tožbe.

Kaj menijo k temu prizadeti vinogradniki? Mar je zadruga res samo zato, da nam bo delala usluge, sicer pa ji bomo obračali hrbet?

V novembru je bil ob nakladalni rampi za premog pri separaciji Rudnika na Senovem vseskozi vrvež vpreg. Rudarji so prihajali po svoj deputat, po delež plačila v premogu, ki ga prejmejo člani kolektiva. Okoliški prebivalci, ki tega deputata niso deležni, težko čakajo, kdaj bo Rudnik začel na drobno prodajati premog, o čemer je DS že sklepal, le registracija še ni opravljena. Na sliki: člani kolektiva nalagajo na vozove svoj delež (Foto: Miloš Jakopec)

Marjan Preskar, novi predsednik UO »CELULOZARJA«

Pretekli teden je imel novo izvoljeni upravni odbor plavalnega kluba CELULOZAR v Krškem prvo sejo. Da bo delo v redu potekalo tudi pozimi, je novi upravni odbor izvolil sekretariat in tehnični odbor ter predsednike odborov.

Klub bo odslej vodil Marjan Preskar kot predsednik upravnega odbora, tajnik bo Kristijan Pavliha, Janez Rošker pa predsednik tehničnega odbora. Vsi trije so že dolgo aktivni na športnem področju, zato lahko zagotovo pričakujemo večje uspehe kot do zdaj. v. n.

Zares dober tek pri malici

V osnovnih šolah krške občine je novembra dobilo malico 2.722 učencev ali 70 odst. vseh vpisanih otrok v šolskem letu 1965/66. Da obrok otrokom res tekne, pove poatek, da je še v oktobru malico komaj 50 odst. vseh šolobveznih otrok. Solske kuhinje pa še niso pokazale vsega, kar zmorejo. Društva prijateljev mladine so jim priiskrbeli lepe zaloge sadja, zelenjave in drugih hranil v akciji, ki so jo izvedli v posameznih krajih.

Kaj pa cene »Pri Komočarju«?

V torek zvečer sem v gostišču »Pri Komočarju« naročil porcijo tlačenke s šebulo in kisom. Plačal sem 117 din za tlačenko in kos kruha (tlačenka 100 din, kruh 17 din).

V sredo, naslednjega dne zvečer, sem v istem gostišču naročil enako jed. Dobil sem prav tako porcijo, toda nemalo sem bil presenečen, ko mi je natakarica zaračunala 267 din (250 din za tlačenko in 17 din za kruh). Cena tlačenke je nenadoma poskočila za 150 odst.!

Pobara! sem natakari- co kako in kaj. Odvrnila je: »Šefinja je tako blokirala« in nič več... Zvečer sem, da je bila tlačenka iz iste zaloge kot prejšnji dan. Plačal sem in odšel.

Zdi se mi, da takšno spreminjanje cen za goste ni prijetno in da bi o tem lahko morda razpravljala občinska tržna inspekcija! v. n.

Čez tri leta preveč učiteljev?

Na šolah v sevniški občini trenutno primanjkuje 28 predmetnih učiteljev, njihova delovna mesta pa zasedajo učitelji — Šele letos so prilagodili štipendiranje novim potrebam — V Sevnici so že poskrbeli za varstvo učencev-vozačev — Za prevoze šolarjev bi nujno potrebovali še en avtobus

Na osnovnih šolah sevniške občine je 93 oddelkov z 2718 učenci. Učni moči je 107, torej 8 več kot lansko leto. Od skupnega števila je 87 učiteljev, 13 predmetnih učiteljev, en profesor in 6 honorarno zaposlenih.

Takšen sestav kaže na pomanjkljivo zasedbo s predmetnimi učitelji. Letos so jih pridobili 5, potrebovali pa bi jih še 28: na Blanci 5, v Boštanju 3, v Sevnici 10, v Trzišču 5 in v Sentjanžu prav tako 5.

Takšni strukturi so šele letos prilagodili štipendiranje kadrov za prosvetno službo. Med štipendisti ni zdaj nobenega učiteljskega. Na univerzi štipendirajo po dva slavista, germanista, matematika in učitelja telesne vzgoje. Vseh štipendistov je 23 in svet za šolstvo meni,

da bodo šole v treh letih že ustrezno zasedene.

Tedaj pa se bo verjetno sprožilo novo vprašanje — kam z učitelji, ker jih bo preveč. Da se to ne bi zgodilo, bi kazalo že zdaj ukrepati in usmerjati predvsem mlajše ljudi k izrednemu študiju na pedagoški akademiji.

Prosvetni delavci zadnja leta ugotavljajo, da se povečuje število tistih otrok, ki z uspehom dokončajo osnovno šolo. To je prav gotovo plod njihovih prizadevanj za izboljšano kvaliteto pouka. Letos bo končalo šolanje v osmem razredu 56,8 odst. vpisanih otrok, medtem ko jih je bilo lani le 54,5 odst. Ponavljalcev je v osmih razredih 184, vseh skupaj pa 323.

Precej otrok se prevaža na centralne šole z avtobusi in vlaki. Vozačev je okrog 300 in ti otroci so deležni na popolnih osemletkah boljše pouka, vendar morajo zjutraj zelo zgodaj vstajati. Zanje je to nova obremenitev, hkrati pa je nastal problem varstva. Osnovna šola v Sevnici je poskrbela najprej za jutranje varstvo, zdaj pa imajo vozači urejeno varstvo tudi po končanem pouku. Občinska skupščina je letos dodelila šoli 200.000 din za te namene, za prihodnje leto pa bo potrebno za organizacijo dežurstva 1,5 milijona din.

Tudi nov avtobus bi potrebovali, saj je eden za šolarje veliko premalo. Občinska skupščina bo skušala v prihodnjem letu zbrati sredstva tudi za tak nakup.

UKINJENI SEJMI V SEVNICI

Zaradi pojava svinjske kuge

na območju občine Sevnica se do nadaljnjega

SEJMI ZA SVINJE IN ŽIVINO UKINJAJO

Oddelk za gospodarstvo pri Obs SEVNICA

Lepa prireditev v Radečah

Svoboda v Radečah je letošnji dan republike in 20-letnica osvoboditve lepo praznovala. Ob tej priložnosti so številnim poslušalcem v nabitih dvoranah predstavili recitativ »Hlapec Jernej in njegova pravica« po zamisli in režiji prof. Janeza Plešca. Pri proslavi je sodeloval tudi 50-članski recitacijski krožek osnovne šole »Marjana Nemca« ter moški pevski zbor pod vodstvom tov. Steblovnika, ki ga je na klavirju spremljal tov. Matko. Občinstvo je bilo s prireditvijo zelo zadovoljno. S. Sk.

Zaposlene matere sprašujejo

Kdaj bo otroški vrtec podaljšal delovni čas? Bo to že darilo za novo leto?

Geslo letošnje konference za aktivnost žena v Sevnici se je glasilo »POMOČ ZAPOSLENI ŽENI!«. Od tega je preteklo že nekaj mesecev in če obnovimo sklepe, vidimo, da so nekateri ostali pozabljeni.

Tako je delovni čas v otroškem vrtcu še vedno nespremenjen. Matere, ki začnajo službo ob šestih zjutraj, ne morejo oddati svojih otrok spotoma v vrtec, ker ta še ni odprta! Tudi popoldne vrtec ne dela do treh, kot je priporočila konferenca. V resnici pa to ni tako težko, saj bi se dalo urediti z zaposlitvijo honorarne moči. Razen tega bi otroci v vrtcu lahko dobili tudi kosilo in materam ne bi bilo treba skrbeti za opoldanski obrok. Zaposlene žene bi to še posebej pozdravile.

V januarju bo sklicana občinska konferenca Socialistične zveze. Ali bo varstvo otrok spet na dnevnem redu? Najbrž to ni potrebno, saj bi ga z malo več volje lahko že letos uredili. Za šolsko varstvo je poskrbljeno in na vrsti je boljša organizacija predšolskega varstva, saj ta trenutno sploh ne zahteva večjih finančnih izdatkov.

Besedo ima še krajevna skupnost. Z nekaj odločilnimi ukrepi tudi ona lahko pospeši rešitev te zadeve. Podaljšanje delovni čas v otroškem vrtcu je lahko lepo darilo otrokom in materam za novo leto!

V nobeno smer ni urejenih cen

Tovarišico Elko GRILC, predsednico občinskega odbora SZDL v Sevnici, smo te dni prosili, da bi odgovorila na dve vprašanji našega uredništva pred redno letno konferenco Socialistične zveze v tej občini. Najprej smo jo vprašali:

— povejte, prosimo, kaj več o dosedanjih pripravah in poteku izrednih konferenc krajevnih organizacij SZDL in kako jih ocenjujete?

Dosedaj je bilo opravljenih 22 izrednih konferenc krajevnih organizacij SZDL, preostale organizacije pa bodo imele konference te dni odnose v nedeljo, 19. decembra. Udeležba je bila na vseh dosedanjih konferencah zelo dobra, razen v Drožanju. Opažamo tudi, da se konference izven Sevnice udeležuje precej mladih ljudi. V Kompolju—Smarčnu so poročilo o delu mladinske organizacije obravnavali celo kot sestavni del konference Socialistične zveze.

Razen organizacijskih vprašanj so povsod obravnavali še nereseno komunalno problematiko. V Podgorju želijo dokončno elektrifikacijo vasi Vel. Podgorje, Orehova, Zdol, Podgorice in Pec-

lja. Zelijo boljše poti, zdravno vodo in če le mogoče vodovod. Skoro v vseh krajih skušajo najnujnejša dela urediti predvsem s prostovoljnimi delom ter prosijo skupnost le za plačilo materiala in prevozov.

V Primožu sami gradijo šolo! Z enako akcijo bodo prihodnje leto začeli v Telčah. V Krmelju, Trzišču, Gabrijelah, Malkovcu, Telčah in Sentjanžu občani zahtevajo posredovanje, da ne bi ukiniteli vlaka Krmelj, ker so nanj navezani številni delavci, šolarji in obrat Metalne. Premeta ne morejo preusmeriti na ceste, ker so skoro vse domala neprevozne. Vse ceste II. in III. reda so v tako slabem stanju, da je promet po njih zelo oviran.

Na konferencah so kritizirali odnos republike, ki se jim zdi nerazumljiv. Pri izdelavi načrtov sploh ne upoštevajo potreb gospodarstva, temveč le turizem. Naša občina je edina v Sloveniji, ki nima v nobeno smer urejenih cestnih zvez.

Veliko so govorili tudi o možnostih za prodajo kmetijskih pridelkov zadrugi, ker doslej ni širše organizirala odkupa. V Sevnici so razpravljali še o prepotrebni gradnji otroške varstvene ustanove in zdravstvenega do-

ma, o trgovini, mesnici in gozdarski službi. Precej razprav je bilo posvečenih tudi ureditvi hiš in njih okolice, kar naj bi bila skrb vseh občanov in hišnih svetov.

V čem bo glavni poudarek občinske konference SZDL v Vaši občini? Na kaj nameravate na konferenci posebej opozoriti in kakšen bo njen značaj — izrazito delaven v grupah za posamezna področja ali pa bo potekla v običajnem, dosedanjem okviru?

Ker bo občinska konferenca v začetku januarja, bi o tem kaj več raje povedala kasneje.

ELKA GRILC

POSTAJE NE DOVOLIMO UKINITI!

Deputacija, za katero so se odločili na konferenci krajevnih organizacij Socialistične zveze 5. decembra v Krmelju, bo najvišje organe opozorila na posledice, do katerih utegne priti ob nameravani ukinitvi železnice iz Trzišča v Krmelj.

Na konferenci, katere se je udeležilo komaj 50 ljudi, je bilo vprašanje predvidene ukinitve železnice v ospredju. O njem je govoril tudi pred-

sednik Obs Sevnica Jože Knez. Razen tega je predsednik Knez spregovoril o težavah pri gradnji prepotrebne šole na Telčah, Primožu, stanovanjskega bloka v Trzišču in drugem. Najti bo treba tudi pravo mero za uporabo vode iz vodovoda in so na konferenci menili, naj bi namestili vodomere. V razpravi se je oglašil tudi direktor obrata METALNE in povedal, da bi bila dejavnost tega krmeljskega obrata z ukinitvijo železnice močno ogrožena. Ukinitve bi nedvomno prizadela tudi vseh 116 potnikov, ki se vsak dan vozijo z vlakom. Upravnik sev-

niške kmetijske zadruge in odbornik Rudi Cimpersek je navedel, kakšne so možnosti kmetijskega pospeševanja, odkar je v likvidaciji KZ Trzišče-Sentjanž. Načeto je bilo vprašanje milih kazni za špekulacije z družbenim premoženjem, ki so jo zagrešili odgovorni ljudje v KZ Sentjanž-Trzišče.

Za občinski odbor SZDL niso s krmeljskega predela predlagali nobenega kandidata, medtem ko bosta krajevna organizacija na občinski konferenci zastopala delegata Vlado Senčan in Ivo Kolovrat. D. B.

Film o varnosti pri delu

Delavska univerza v Sevnici je letos sprejela v svoj izobraževalni načrt tudi hišensko tehnično zaščito delavcev. Po podjetjih prav zdaj prireja strokovna predavanja, ponazorjena s filmi. Predavatelj je tov. Kleč, vodja strokovnega izobraževanja pri delavski univerzi v Zalcu.

Predavanja o zaščiti pri delu so delavci povsod dobro sprejeli, saj se zavedajo, da je na delovnih mestih še veliko pomanjkljivosti in le ob potrebni razgledanosti se bodo lahko izognili morebitnim hudim posledicam.

ZAPISKI S KRAJEVNE KONFERENCE SZDL V LOKI

Več lastne udeležbe pri javnih delih!

Preteklo nedeljo je bila v dvorani prosvetnega doma v Loki dobro obiskana konferenca Socialistične zveze. Prislo je tudi več občanov iz oddaljenih hribovskih naselij. Občinsko skupščino in občinski odbor SZDL je zastopal Nace Vinter, navzoč pa

je bil tudi republiški poslanec Bogo Gorjan.

Najprej smo slišali poročilo o delu organizacije v minulnem obdobju, nato pa še poročilo o uspehih in težavah krajevnih skupnosti. V razpravi, ki je sledila, so skušali posamezniki nakazati rešitev nekaterih krajevnih problemov. Ugotovili so, da gre napredek vendarle svojo pot. Tako so pred kratkim pričeli graditi novo trgovino, urejena bo pot od glavne ceste v Celovnik, s pomočjo vseh društev pa bodo namestili in popravili tudi nov pod v prosvetni dvorani.

Predstavnik občine je glede drugih neresenih problemov poudarjal, da bo krajevna skupnost v letu 1966 uredila lahko le tiste komunalne probleme, za katere bodo občani pripravljene prispevati samopríspevek. Zatem so na konferenci razpravljali še o gospodarski reformi ter izvolili delegata za občinsko konferenco v Sevnici ter predlagali kandidata za novo občinsko vodstvo SZDL, v katerem je tudi tovariš Culeto.

D. F. STANKO SKOČIR

TRZIŠČE:

Prostovoljno delo in proizvodni okoliši

V minulih dneh so bile izredne konference Socialistične zveze na območju krajevnega urada v Trzišču. Značilno za vse je, da so bile dobro obiskane in da so člani živahno razpravljali.

● NA TELČAH je bila konferenca 28. novembra, udeležila pa sta se je tudi dva odbornika in sodelovala v razpravi. Načeli so vprašanje telške šole, ki jo nameravajo pričeti graditi prihodnje leto. Zmenili so se o popravilu vaških poti in o telefonu, ki ga hočejo napeljati v ta hribovski kraj. Ljudje so drogeve že prispevali, pripravljeno so opraviti še zemeljska dela.

● NA MALKOVCU so imeli konferenco 4. decembra nad zadrugo kletjo. V razpravi so menili, naj bi prišla v četrti proizvodni okoliš tudi Tr-

ščina. Zanimal jih je tudi zakon o gozdovih. Pogovorili so se o popravilu vaških poti. Letos so občani opravili 1900 ur prostovoljnega dela.

● V TRZIŠČU so na konferenci, ki je bila 5. decembra, posegli v razpravo predvsem delavci METALNE, železničarji in naposled tudi kmetje. Protestirali so ob predvideni ukinitvi vlaka do Krmelja. Kmetje so imeli pripombe na davke in zdravstveno zavarovanje. Rekli so, naj bi imel tudi kmet polno zavarovanje. Več opazk je letelo na račun slabih odnosov med KZ in kmetovalci. Na konferenci so pogrešali zastopnika iz zadruge, da bi pojasnil nejasna vprašanja.

● V GABRIJELAH so na konferenci 5. decembra občani živahno zastavili besedo

o arondaciji zemljišč, popravilu poti in drugem. Ujezilo pa jih je, da je prišel na črno tablo ljubljanske televizije vodnjak, ki ga uporabljata največ dve stranki. Dodali so, da občina ne more vsakomur čistiti vodnjaka. Zmenili so se, da bodo začeli graditi vodovod, ki bo imel začetje nad vasjo. Postavili so odbor treh članov, ki imajo nalogo takoj začeti delati.

Boštanj: 1 : 4 v korist prostovoljnega dela

Letna konferenca SZDL v Boštanju je bila v nedeljo, 12. decembra. Iz predsednikovega poročila je bilo razvidno, da je bila pri kulturnem in športnem udejstvovanju posebno delavna domača mladinska organizacija.

Zatem je predsednik krajevnih skupnosti poročal o dosedanjem delu ter pohvalil pripravljenost občanov za sodelovanje v raznih prostovoljnih akcijah, saj je vrednost vloženega prostovoljnega dela v razmerju 1:4. Tako so

občani skoraj v celoti zgradili vodovod Boštanj—Dol. Boštanj, nameravajo pa urediti še kanalizacijo v Boštanju.

V živahni razpravi je pojasnila v zvezi z novim zakonom o gozdovih dajal predstavnik gozdnega obrata Sevnica. Glede dveh dolgoletnih neresenih problemov pa so občani zahtevali čimprejšnjo rešitev. Zahtevajo javno razsvetljavo pri železniškem mostu in izpraznitve stanovanja v šoli za potrebe družbenega udejstvo-

Kooperacija – neizrabljena rezerva

SOCIALISTIČNA ZVEZA POSPEŠUJE SAMOUPRAVO

21. decembra dopoldne bo v Trebnjem občinska konferenca Socialistične zveze. Delegatom in gostom so te dni poslali zajetno poročilo občinskega odbora SZDL o delu v zadnjih dveh letih. Kaj bo obravnavala konferenca in katera področja naj bi šla predvsem v njen pretres in še marsikaj drugega, nam je te dni povedal predsednik občinskega odbora SZDL Slavko Kržan.

— Katera vprašanja bodo na konferenci predvsem v ospredju?

— Glede na vsebino konferenc krajevnih organizacij SZDL, poročila občinskega odbora in referata pričakujem, da bodo stopila v ospredje naslednja vprašanja: samoupravljanje v najširšem pomenu, metode dela Socialistične zveze, razvoj gospodarstva s poudarkom na kmetijstvu, kadrovska politika, družbeno angažiranje občanov, problematika mladine in tako naprej. Sodim, da bo najbrž največ govora o samoupravljanju v gospodarskih organizacijah, delovnih organizacijah družbenih služb in krajevni samoupravi. O metodah dela SZDL nameravam nekoliko obširneje spregovoriti v referatu, želel pa bi, da bi o tem rekli kaj več tudi udeleženci konference. Zdi se, da bi bilo potrebno prav s tem v zvezi zastaviti besedo, kako bomo dosegli večjo angažiranost občanov. Pričakujem zelo konkretno razpravo o kmetijstvu in gospodarskem razvoju občine v prihodnjem obdobju.

— Kaj je doseženega na področju: SZDL — samouprava?

— Beseda bo o delu krajevnih skupnosti, razen tega pa se bomo pogovarjali o zborih volivcev, vlogi odbornika hišnih in poravnalnih svetih in morda še o čem. Socialistična zveza si je in si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bi se krajevna samouprava

razvijala kar najhitreje. S tem namenom je organizirala vrsto posvetovanj o raznih vprašanjih. Naše krajevne organizacije neposredno pomagajo pri razvoju in utrjevanju posameznih organov. Tako so n. pr. vse delo v zvezi z organizacijo krajevnih skupnosti opravili prav krajevni odbori SZDL. Ti tudi nadalje skrbijo za usklajitev dela krajevnih samouprav in kadrovske razporeditve. Najbolj si SZDL prizadeva pri organiziranju zborov volivcev. Zal ugotovljamo, da se nam kljub prizadevanju še ni posrečilo priti do večjih rezultatov na področju krajevnih samouprav. Pričakujem, da bomo v prihodnje v sodelovanju z občinsko skupščino, ki je v zadnjem času pokazala razumevanje za reševanje problematike na področju krajevnih samouprav, dosegli večje uspehe.

— Kako bi na splošno označili naloge SZDL v prihodnjem obdobju?

— Utrjevanje in razvoj samoupravnih odnosov na vseh področjih v občinski skupščini in njenih organih, v delovnih organizacijah kot v krajevni samoupravi bo eno prvih in poglobitnih nalog Socialistične zveze. Druga, tudi zelo pomembna naloga, se kaže v nadaljnjem razvoju kooperacijskih odnosov med kmetijsko zadrugo in zasebnimi kmetičkim pridelovalci. Sodim, da je v tem naša največja rezerva v gospodarstvu. Družbena kontrola bo potreb-

na nad vsem; dogajanja v občini. Doslej so se naše organizacije premalo zavedale te dolžnosti, zato smo prav zategadelj napake čestokrat obravnavali šele tedaj, ko jih ni bilo več mogoče preprečiti. Zaostritev družbene odgovornosti je po mojem mnenju ena poglobitnih nalog vseh naprednih subjektivnih sil Z neodgovornim gospodarjenjem z družbeno lastnino in s skrivanjem za samoupravni organi je treba učinkovito prekiniti. Med važnejše naloge SZDL sodi tudi pridobivanje novih članov v SZDL in utrjevanje nekaterih krajevnih organizacij.

Razen nalog, ki sem jih navedel, čakajo krajevne organizacije še druge, o katerih pa bi kazalo spregovoriti po konferenci.

DEVET LET V POŠTNI SLUŽBI

»Po devetih letih mi je lahko,« zatrjuje Klemenčič. »Tu sem pet let, prej sem bila v Velikem Gabru.«

»Je lahko biti upravnica?«

»Za, če se človek temu poslu privadi. Seveda imam dovolj prakse, da lahko nemoteno delam.«

»Koliko sodelavcev imate?«

»Štirje smo za okoli 45 vasi, namreč jaz in trije pismonoše.«

»Promet?«

»Poštna služba je res vsestranska. Pri nas je precej velik plačilni promet, veliko pisem, razglednic, dopisnic, telegramov, predvsem pa časopisov. Na dan raznesejo naši pismonoše povprečno po 90 časopisov in kakšnih 100 pisem.«

»Kdaj največ?«

»Pozimi, vedno pa pred prazniki.«

»Katero spoznanje najbolj cenite?«

»Da je natančnost in poštenost najna v poštni službi.«

Marija Klemenčič je še povedala, da je pošta v Velikem Gabru že dober mesec samo podružnica pošte v Veliki Loid. Uklonjena je zato, ker ni bila dovolj rentabilna.

IVAN-ZORAN

V MOKRONOGU JE EDEN PREVEČ

Sest prodajaln (3 Mercatorjeve in 3 Dolenjke) je nemara v Mokronogu res preveč, to slabost v razvoju trgovske mreže pa naj bi po »Trzanovi« sodbi zagrešila nesmotrna politika, ki da je vrnila v neperspektivni Mokronog konkurenco »Dolenjke«

»Sami smo sposobni postreči potrošnikom našega območja. Kar poglejte: po reformi nisimo doživeli bistvenih sprememb, pod jesen, zlasti v novembru smo ustvarili za 38,1 odstotka večji promet kot lani v istem mesecu,« zatrjujejo v mokronoški poslovni enoti TRZAN.

14-članski delovni kolektiv mokronoškega TRZANA dela že poldrugeto leto v sestavi ljubljanske veletrgovine MERCATOR. TRZAN je bil še pred pripojitvijo po obsegu majhno, vendar pa finančno precej dobro podjetje. Zato je odklonilo integracijo s tre-

banjskim GRADIŠČEM. To je naredilo tudi zavoljo tega, ker je delovni kolektiv občutil, da ob vsiljeni združitvi ne bi bilo pravega sožitja.

»Že takoj po združitvi se je izkazalo, da želi MERCATOR tudi v Mokronogu modernizirati trgovino. V ta namen je odkupil lokale in se dogovarjal o modernizaciji starih trgovin. Prav tedaj je prišlo do gospodarskih ukrepov in zmanjšanja investicij v gospodarstvo. Ukinjeni so bili tudi investicijski krediti, kar je močno prizadelo tudi ljubljansko veletrgovino,« meni direktor mokronoške poslovne enote TRZAN Rafko Bijec.

V Mokronogu so ukrepe z razumevanjem sprejeli. Spoznali so, da ne bodo gradili ISKRE, zato smora tudi trgovina še nekoliko počakati. Upajo pa, da bodo težave prebrodene, da bo lahko MERCATOR začel urejati predvideno samopostrežno

prodajalno ter adaptiral druge lokale, kot ga obvezujejo medsebojne pogodbe.

»Naš kolektiv je vedno bolj zaskrbljen, ker Mokronog v vseh pogledih nazaduje. Kupna moč slabi, ker ljudje odhajajo v bolj razvite industrijske kraje, ugotavlja direktor TRZANA in pristavlja, da skrbi TRZAN za oskrbo središča potrošniškega Mokronoga, kjer je imel do nedavnega pet prodajaln, je pa spričo gospodarskih ukrepov dve ukinil in likvidiral krojaški obrat. Zdaj ima TRZAN v Mokronogu tri poslovalnice, prav toliko pa jih ima tudi DOLENJKA, kar je glede na potrebe kraja preveč.

»Slabosti v razvoju trgovske mreže tega kraja je treba pripisati nesmotrni politiki, ki je s silo vrnila v Mokronog, se pravi kraj brez perspektive za gospodarski razvoj, konkurenco DOLENJKE, čeprav potrošnik konkurenčnih razlik ne opazi,« zatrjuje direktor TRZANA tovariš Bijec, mened da si bodo TRZANOVE poslovalnice pridobile potrošnika tako, da mu bodo prisluhnele in ga kar najbolje postregle.

Prvi koraki stanovanjske reforme

Vtrebanjski občini bo zajela revalorizacija blizu 300 stanovanj družbenega sektorja, ne upošteva je stanovanjskega premoženja KPD na Dobu. O tem, ali bi v smislu načel stanovanjske reforme ustanovili novo stanovanjsko podjetje ali gospodarjenje s stanovanji in skrb za nadaljnje zidanje stanovanj prepustiti komunalnemu podjetju, še niso dokončno sklepali. Več pristašev ima inačica, naj bi ustanovili novo podjetje, ki bi bilo bolj kos zagonu v stanovanjski izgradnji zadnjih let.

Pristašev mišljenja, naj bi občina to vprašanje reševala z medobčinskimi sodelovanjem skoroda ni. Pred kratkim je bil posvet, na katerem so razpravljali o prvih korakih v stanovanjski reformi.

Stalni zdravnik pride

5. ali 6. januarja pričakujejo v mirenski ambulanti splošnega zdravnika, ki bo ostal za stalno. Medicinsko sestro so tudi že dobili, je pa trenutno na praksi v Trebnjem.

DANES V PRETRESU:

Sanacijski načrt Kemoopreme

Oba zbora občinske skupščine v Trebnjem bosta na današnji trinajsti skupni seji obravnavala predlog sanacijskega načrta trebanjskega podjetja KEMOOPREMA, problematiko veterinarske in socialne službe ter razpravljala o sprejemu vrste odlokov. Med drugim pričakujejo razpravo o predlogu spremenjenega odloka za proračun občine, občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno in plačil za storitve, kar bo predpisal poseben odlok, o popisu stanovanjskih hiš in drugih prostorov ter podobnem. Kmetovalce bo zanimalo, koliko in kakšne vrste lesa bodo smeli uporabiti zase v gospodarskem letu 1965/66, kar bo predpisano na tej seji. Odborniki bodo dali tudi so-

glasje k sklepom o osnovnem in dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje.

Osnovni prispevek bo 8 odstotkov

Predvčerajšnjim popoldne je svet zavarovancev trebanjske občine na drugi seji predlagal, naj bi znašal osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje v prihodnjem letu 8 odst. Razen tega je svet razpravljal o finančnem načrtu zdravstvenega zavarovanja v letu 1966. O tem bo več govora na 4. rednem zasedanju skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, ki se bo sestala v kratkem.

RAFKO BIJEC, direktor: »Kolektiv se je odločil za pripojitev k MERCATORJU, ker je menil, da je to najsolidnejše in največje podjetje. Upamo, da bomo z njegovo pomočjo lahko premagovali vse ovire. Zaupanje in ugled si pridobivamo z dobro strežbo in s poštenim odnosom do strank.«

Če glavni zataji, vse spi!

Ker se je sekretariat osnovne organizacije ZKS premalo zanimal za življenje okrog sebe, ni dala pravega haska od sebe Socialistična zveza, pa tudi drugih družbeno političnih organizacij in krajevne skupnosti se je lotila mrtvoudnost. Novi sekretar osnovne organizacije ZKS Tomo Saje, izvoljen na konferenci 9. decembra, je obljubil, da se bo osebno zavezal, da se stanje popravi, pri tem pa pozval člane sekretariata in vse druge komuniste, da mu pomagajo.

Na letni konferenci so mokronoški komunisti razen o tem predvsem razpravljali o svoji vlogi v času izvajanja gospodarske reforme. Poročilo je prejel vsak član, zato je bila temu primerna vsa razprava.

POGUMNO V PETLETKO!

Gospodarstvo trebanjske občine bo v naslednjem petletnem obdobju temeljilo na obstoječih zmogljivostih

To je osrednji sklep uvodne razprave o tezah petletnega gospodarskega razvoja na posvetovanju 6. decembra v Trebnjem na katerem so predstavniki trebanjske občine z zveznimi in republiški poslanci pretresali možnosti za čimhitrejši napredek občine v naslednjem obdobju.

Na posvetu so ugotovljali, da je načrt minulega dvoletnega obdobja, imenovanega tudi investicijsko obdobje, skoraj povsem uresničen, oziroma se bo dejanski učinek prizadevanja minulih dveh let odrazil popolnoma šele v prihodnjem letu, ko bodo v polnem zagonu tudi že objekti, ki jih dograjujejo. Med drugim štejejo sem TOVARNO SIVALNIH STROJEV, MODNA OBLAČILA, pitališče KZ v Martinji vasi in tudi še mirensko DANO, ki se je letos preselila v sodobne prostore. To so tudi glavni nosilci družbene proizvodnje, na katerih bo raslo gospodarstvo

petletke. Prav gotovo je dalo minulo obdobje investicijskega pospeševanja tudi dovolj izkušenj, da bo občina lahko pogumneje kot sicer zastavila plug v predvideno petletko.

Občinska skupščina je nedavno priporočila gospodarskim organizacijam, naj izdelajo dolgoročnejske programe razvoja, kar bo tudi pripomoglo k temu, da se bodo prej pokazale možnosti za napredek v petletki. To bodo še izraziteje povedale analize, ki jih morajo gospodarske organizacije pripraviti in priložiti programom. Iz analiz bo predvsem razvidno, ali imajo določena podjetja upanje na obstanek ali pa je zaman govoriti o njihovi perspektivnosti.

Gospodarstvo naslednjega

obdobja bo torej temeljilo na tem, kar je zgrajenega oziroma bo dograjeno v določenem roku, zato bo treba poiskati res najboljše poti. Po nekod si bodo obstanek zagotovili s uvajanjem večizmenjskega dela, drugod bodo razmislili o preusmeritvi proizvodnje in delali samo izdelke, po katerih bo povpraševanje na trgu. Nuja bo zahtevala, da bodo gospodarske organizacije pospeševale samo tiste dejavnosti, ki bodo donosne, se pravi, da bodo od njih lahko živele. Marsikaj bo treba še urediti, marsikaj dopolniti in spremeniti. Na vse to je treba misliti že zdaj in je morda prav, da te misli podčrtamo tudi v času, ko so se začele prve razprave o petletnem gospodarskem pospeševanju.

TREBANJSKE IVERI

■ SNEŽNA NEVIHTA, ki je sredi prejšnjega tedna zajela Dolenjsko, je presenetila tudi Trebanjce. Zaradi naglo zapadlega snega je prišlo do okvar v električnem omrežju in zastoja v prometu, vendar le za krajši čas. Brez luči so bili Trebanjci bilni dvajset ur, predvsem v noči med 8. in 9. decembrom, ceste pa so usposobili za promet do 9. decembra. Plužili so predvsem tiste ceste, ki so nujno potrebne za zvezo med posameznimi kraji in središči. Tako, pi bilo bistvene zastoja pri prevozu otrok in so šolski avtobusi pripeljali pravočasno. Manjše zarnose so imeli le avtobusi, ki spetoma ustavljajo v Trebnju mna proti Novo mesto — Ljubljana. Obrat Cestnega podjetja si še ni oddahnil od dela, ki ga je dal prvi večji sneg prihajajoče zime in je v stalni pripravljenosti.

■ STEVILNEJSI OBISKI v trgovinah, ki so dobro založene, vozovi z drvnimi in premogom, večji promet v gostiščih, to te

TAKO BO TREBA NADALJEVATI

O reševanju borčevskih zadev v novomeški občini, zadnje čase nismo veliko pisali v Dolenjskem listu. To pa seveda ne pomeni, da teh zadev nihče ne bi reševal. Celotno nasprotno lahko trdimo: v zadnjih dveh letih, zlasti pa letos je bilo za borce storjenega zelo veliko.

Popolnoma razumljivo je, da ne moremo opraviti vsega hkrati, saj živi prav v novomeški občini zelo veliko nekdanjih borcev NOV, gospodarska razvitost pa še ni tolikšna, da bi v celoti zagotavljala potrebno materialno osnovo. Kljub temu pa je treba reči, da so si vsi vodilni tovariši v občinski skupščini kot tudi odborniki predsedstva ObO ZZB zelo prizadevali storiti kar največ: rešili smo vprašanje priznavalnin, začeli graditi stanovanja za borce, mnogim aktivistom, vdovam padlih ter materam padlih smo zagotovili olajšave pri davkih, nudili smo enkratne podpore socialno šibkim borcem, pomoč za šolanje otrok borcev (zlasti tistim, ki obiskujejo srednje in višje šole izven meja domače občine) itd. Še vedno je resda slišati negotovanja posameznikov, vendar ti, ki negotujejo, največkrat zelo malo vedo o naporih, ki jih vlaga družba v skrbi za borce.

Od 9.500.000 na 35.000.000 priznavalnin

1964. je bilo v novomeški občini odobrenih za priznavalnine 9.500.000 din, za leto 1965 pa se je ta znesek povečal na 35 milijonov din in je torej skoraj 4-krat večji. Namenjen je izplačevanju preživnin in za plačilo prispevka iz zdravstvenega zavarovanja. Do konca novembra je bilo odobrenih že 192 priznavalnin, enkratne priznavalnine pa je prejelo 122 borcev. Komisija za vprašanja borcev je pred nedavnimi določila kot najnižjo priznavalno 9.000 din na mesec, kot najvišjo pa 22.000 din. Vsak mesec je porabljenih za stalne priznavalnine 2.900.000 din, za enkratne priznavalnine pa je bilo letos porabljenih 3.040.000 din. Da bi rešili najnujnejše primere, bi bilo treba v vsej občini dodeliti okoli 200 priznavalnin.

24 otrokom borcev je bilo odobrenih skupaj 725.000 din enkratne pomoči pri študiju. Ti otroci ne prejemajo nobenih štipendij, odobrene zneske pa so porabili največ za nakup učnih knjig in pripomočkov. Za zdravljenje borcev in za plačilo pogrebniških stroškov je bilo porabljenih 1965. skupno 865.000 dinarjev.

104 milijoni posojil za gradnje in adaptacije

Zelo pereče je stanovanjsko vprašanje borcev, tako pri zaposlenih kot pri nezaposlenih borcih. Občinski odbor ZZB ima veliko prošelj za novogradnje in adaptacije. Največ prošelj za adaptacije je s podeželja, kjer mnogi borci stanujejo v starih in prostorih, ki ne zaslužijo tega imena. S pomočjo občinske skupščine in stanovanjskega sklada je bilo pod ugodnejšimi pogoji odobrenih v letu 1965 za novogradnje 23.500.000 din posojil, za adaptacije pa 25.600.000 din posojil. Za prihodnje leto je posameznikom že odobrenih skupno 37.000.000 din takšnih posojil.

Občinska skupščina Novo mesto je dodelila kmetom borcem 5. milijonov brez.

Mirna peč: v bloku že stanujejo!

Pred dnevom republike so se prosvetni delavci v Mirni peči vselili v stanovanjski blok, ki je bil zgrajen letos. V njem so štiri družinska stanovanja, tri sobe za samce in garsonjera. S tem je stanovanjsko vprašanje prosvetnih delavcev v Mirni peči vsaj za krajše obdobje rešeno.

Šmihel: vsi otroci malicajo!

Podružnična osnovna šola v Šmihelu pri Žužemberku ima 59 učencev in vsi prejemajo šolsko malico. Na mesec plačajo za obroke 400 dinarjev vsak. Obrok jim je omogočila organizacija RK, ki ima letos prvič že 55 članov, od katerih je 21 tudi marljivih krvodajalcev.

obrestnega dolgoročnega posojila za popravilo stavb, omogočila je nakup 11 družinskih stanovanj za nezaposlene in upokojene borce ter invalide in za oboje porabila 55 milijonov din. Ta sredstva je občinska skupščina namenila iz svojega proračuna ter iz posojila, ki ga je najela pri stanovanjskem skladu.

In davčne olajšave so zalegle kot pomoč

Občinska skupščina Novo mesto je letos na predlog predsedstva ObO ZZB sprejela odlok o davčnih olajšavah od zemljišč. Olajšav po odloku so lahko deležni vsi borci in aktivisti s priznanim dvojnjo dobo, vdove padlih in umrlih borcev ter borci, ki živijo v družinski skupnosti s starši, pa jim je posestvo edini vir preživljanja. Borcem iz 1941 in 1942 je priznana 80 odst., iz 1943 60 odst., iz 1944 40 odst. in iz 1945 20 odst. davčna olajša-

va. Če so borci iz 1943, 1944 in 1945 v delovnem razmerju ali upokojeni, imajo pravico do polovične olajšave. Za takšne olajšave je zaprosilo 514 borcev in 107 vdov ter mater padlih. Ta odlok je povzročil veliko olajšanje med borci in je dokazal razumevanje, ki ga kaže občinska skupščina Novo mesto do težkega stanja borcev kmetov.

Vsi upamo, da bodo borci prihodnje leto deležni enakega razumevanja občinske skupščine kot letos. Pogovoriti se bo treba o nadaljnji gradnji stanovanj (proračunska sredstva, stanovanjski sklad in bančni kredit z udeležbo republike), o posojilih za popravila stanovanj borcev na podeželju (potrebni je 239 milijonov za začasno rešitev), pa tudi za vse ostalo bo potrebnih vedno več sredstev. Na pomoč bodo morali priskočiti republika in tudi večje delovne organizacije.

MILOŠ JANCIC

IZREDNE KONFERENCE SZDL V NOVOMEŠKI OBČINI

Več kot polovica konferenc končanih

Pretekli teden je bila na območju novomeške občine še vrsta izrednih konferenc Socialistične zveze, tako da jih je že več kot polovica končanih. Konferenca so bile v Sela-Hinjah, Birčni vasi, Drči, Drganjih selih, na Dvoru, v Prečni, Maharovcu, Poljanah, Dol. Straži in Mokrem polju.

Sela-Hinje:

Dokončna elektrifikacija vasi in še nekateri stari krajevni problemi so bili na konferenci glavni predmet razgovorov. Občani so ponovno razpravljali o ureditvi splošne zdravstvene postaje in edine ceste, ki bi jih vezala s Hinjami. Poudarjali pa so pripravljenost za sodelovanje pri reševanju vseh teh problemov. Za delegata na občinski konferenci je bil izvoljen Slavko Breznik.

Birčna vas:

Razprava se je sukala predvsem okoli gospodarske reforme, največ o vprašanjih, ki zadevajo občine s tega področja, to pa so določila novega zakona o gozdovih. Pri toževali so se tudi nad slabim električnim tokom ter sklenili zadevo urediti s podjetjem Elektro. Kmetijski tehnik Franc Ilar bo delegat krajevene organizacije na občinski konferenci.

Drča:

Na konferenci so zahtevali, naj se uredi vprašanje žage ter se zavzela za to, da bi področje spadalo pod GG Novo mesto namesto k Brečicam. Razpravljali so še o nekaterih neurejenih in slabo vzdrževanih poteh. Anton Grobar je bil izvoljen za delegata.

Drganja sela:

Izredno pestra in zanimiva konferenca je sprožila vrsto tehničnih vprašanj. Precej je bi-

lo govora o kooperacijskih odnosih med kmeti in zadrugo, ki doslej niso bili utrjeni, zato je prišlo v več primerih do nesoglasij. Zavzemali so se še, da bi nekatere probleme iz pristojnosti gozdarstva složno uredili v dogovoru z gozdnim gospodarstvom. Razen tega so spet načeli že star neresen problem — gradnjo družbenega prostora. Menili so, da je treba najprej urediti zadeve, ki so povzročile zastoj te akcije, nato pa spet pričeti z delom. Radi bi dosegli spet tisti sloves, ki so ga Drganjci uživali še med NOB in v času kasnejših vlitov. Jože Boh je bil izvoljen za delegata na januarski konferenci.

Dvor:

Povedali so, da je bilo v ureditvi družbenega prostora vložiten precej sredstev, vendar bodo morali v prihodnjem letu dodati nova, da bo družbeni center polno zaživel. Dalje so govorili o odnosih z gozdnim gospodarstvom, o nekaterih kmetijskih vprašanjih ter o samoprispevku za popravilo cest. Za delegata so izvolili predsednico KO SZDL Slavko Andrejčič in Mira Vovka.

Prečna:

Največ so razpravljali o ciganskem vprašanju, kakor je tu že v navadi. V kratkem bodo v bližino vasi dobili cigansko družino, ki se bo sčasoma prilagodila vaškim razmeram. S tem so se vaščani strinjali. Prečenski primer razumevanja občanov do reševanja tega izredno perečega problema je lahko za vzor drugim vaškim skupnostim. Ker se bo kmalu dokončno uredilo vprašanje družbenega prostora, so precej razpravljali o programu za pestrejšo kulturno in družbeno udeleževanje. Za delegata so iz-

Ko so šentjernejski pevci, letošnji Trdinovi nagrajenci, nastopili na proslavi krajevnega praznika v Otočcu, so se slikali tudi s podpredsednikom republike Aleksandrom Rankovičem in njegovo ženo Slavko Becele (Foto: M. Moškon)

Pesem — njihova ljubezen in ponos!

Na dan republike, 29. novembra, smo poslušali v Prosvetnem domu v Šentjerneju koncert Šentjernejskega okteta. Koncert je obsegal 18 zahtevnih zborovskih skladb Kernjaka, Pahorja, Bučarja, Vrabca, Simonitijske, Marolta, Nedveda, Gobca in Mirka.

Ze nekaj let spremljam delo in nastope fantov iz Šentjerneja. Vsak nastop, da, celo vsaka vaja pomeni pri njih zavzeto delo pri osvajanju novih skladb, hkrati pa nenehno poglobljanje v slovensko narodno in umetno pesem. To ni navaden zbor, kakršnih poznamo mnogo, to je skupina osmih zvonečih moških glasov, ki jih razen tega, da imajo ubrane glasove, družijo zvesto medsebojno prijateljstvo in ljubezen do lepe zborovske glasbe. Njihova odlika pa

je predvsem v tem, da s svojimi uspehi niso nikoli zadovoljni in stremijo vedno naprej. Zelijo si nasvetov in radi slišijo tudi kritiko, seveda če je strokovna in dobronamerna.

Pred tremi leti je uslužbenec »Iskrea« v Šentjerneju tov. Valter Mlekuš zbral okoli sebe še sedem fantov. Ze pod njegovim vodstvom je oktet požel vrsto zavidljivih uspehov. Peli so na vseh prireditvah v Šentjerneju. Nastopali pa so tudi izven kraja in celo na medobčinskih revijah. Mnogokrat smo jih že slišali v radijskih sprejemnikih. Odkar je umetniško vodstvo prevzel tov. Albert Zupanc, učitelj glasbe na osnovni šoli v Šentjerneju in član Učiteljskega pevskega zbora Slovenije »Emil Adamič«, oktet programsko in kvalitativno raste.

Takšen je bil tudi zadnji koncert v nabitno polni dvorani. Ansambel odlikuje predvsem harmonična enotnost, lepa barva glasov in resnično muzikalna interpretacija skladb. Ob poslušanju zboru človek večkrat pozabi, da poje samo 8 fantov, ki jim je vsakodnevno delo vsakdanji kruh v raznih delovnih organizacijah. S svojim izvajanjem so nas popeljali v resnično svet glasbe, tako da so peželi tolikšen aplavz, da so morali posamezne pesmi ponovljati in dodati nove.

Pesmi Ribniška, Ljubezen in pomlad, Debeli kum, Kolo in A ča — so trd oreh za večje in profesionalne zборе. Šentjernejski oktet jih je z malimi spodrslijaji odpel tako, da so prav pri teh požel največ aplavza. Mogoče

bi bilo potrebno še bolj paziti na dikcijo in dinamiko. V bodoče bo moral zbor posvetiti še več pozornosti vokalni tehniki. Vsega tega pa se sami dobro zavedajo, saj je njihova umetniška rast šele na začetku poti. In tako je prav. Prav pa bi bilo, da Šentjernejski oktet slišimo tudi v Novem mestu in drugod na Dolenjskem! To je zbor, za katerega je dejala profesorica Irma Hladnik, ko so peli pri komemoraciji na Hladnikovem grobu v Novem mestu, da se tako ubrano petje na podeželju redko sliši.

V imenu vseh poslušalcev iskreno čestitamo oktetu in njegovemu umetniškemu vodji tov. Zupancu za uspeh, ki so ga dosegli! Zelimo mu še veliko kvalitetne in umetniške rasti tudi v bodoče, saj se bodo le tako uvrstili med renomirane zборе v Sloveniji.

ERNEST JAZBEC

Sindikata in sveti delovnih skupnosti

Pretekli teden je občinski sindikalni svet Novo mesto skliceval področna posvetovanja predsednikov sindikalnih podružnic in predsednikov delovnih skupnosti manjših organizacij. Na teh razgovorih so pretehtali uresničevanje stališč občnega zbora ObSS Novo mesto in se pomenili o uresničevanju gospodarske reforme, o realizaciji družbenega plana v zadnjih 9 mesecih, o internih zakonodajnih aktih v kolektivih, o delavskem samoupravljanju in drugem.

Znanstveno tehnični filmi tudi v Novem mestu

Na mednarodnem festivalu znanstveno tehničnega filma v Beogradu so predvajali 70 filmov iz Jugoslavije in drugih držav. Svet ljudske tehnike Slovenije je sklenil omogočiti predvajanje nekaterih filmov ter vrste tudi v Sloveniji in tako nam je na voljo 35 filmov, ki bodo krožili pri nas devet dni.

V Novem mestu bo na programu četrti ciklus filmov, ki ga bomo predvajali 17. decembra. Vanj štejejo sledeči filmi:

■ **KALJENJE JEKLA** (poljski film) prikazuje postopek kaljenja jekla. Ker jeklo nemalokrat uporabljamo v vsakdanjem življenju, je prav, da spoznamo kako ga pridobivajo in kako se očistijo posamezne vrste jekla med seboj.

■ **OBAD** (vzhodnonemški film) prikazuje življenje in razvoj najpogostejšega in zelo nadežnega govejega mrčesa ter razne nevednosti, ki jih povzročajo obadi govedu.

■ **IZNAJDBA PENICILINA** (angleški film) prikazuje dolgo znanstveno delo in raziskave, katerih plod je bila iznajdba tega, danes povsod znanega zdravila.

■ **SKRIVNOSTI DIAMANTOV** (sovjetski film). Film nas popelje v čase, ko so diamanti veljali samo kot dragotina in okrasni predmet, nato pa v novejši obdobje, ko smo jih začeli zaradi njihove izredne trdote vsestransko uporabljati v industriji. Seznanili se boste tudi s tem, kako je znanstvenikom uspelo izdelati sintetični diamant, ki je celo bolj trdi od naravnega.

■ **MI IN SONCE** (romunski film). Katera sila povzroča viharje v zraku in viharje na vodi? Zakaj se dvigajo vetrovi, zakaj bobnično po morjih ogromni valovi? Na vse to vam bo odgovoril ta film v pripovedi o soncu kot osnovnem gibalni vsega živlega.

■ **RADIOIZOTOPI** (indijski film). Film vam bo pjasnil, kaj so radioizotopi in vam prikazal njihovo vsestransko uporabnost v zdravstvu, v kmetijstvu, v sodobni industrijski proizvodnji in tako dalje.

■ **GOBE** (jugoslovanski film) vam bo razjasnil marsikaj iz življenja gob.

Na našete filme opozarjamo predvsem vse srednje šole, ogled na priporočamo tudi učencem osmega razreda osemletk. Predstave bodo 17. decembra ob 10., 13. in 15. uri v kinu »Krkna«.

Sd

Dijaška kuhinja zaenkrat ostane!

Kakor smo zvedeli v ponedeljek, trenutno ni nobenih razlogov za bojazen, da bi dijaki in šolarji ostali brez cenene prehrane

Predsednik občinske komisije za organizacijo dopolnilne šolske prehrane Ivan Grašič je na danek, objavljen v zadnji številki našega lista, dal naslednjo dopolnilno izjavo:

— Zaenkrat o ukinjvi dijaške kuhinje v Novem mestu ni govorila posebna komisija, ki je imela nalogo proučiti to možnost, ni prišla do nobenih sklepov. O ukinjvi dijaške prehrane tudi nisimo nikoli govorili, ne da bi pri tem skušali tako prehrano nuditi drugje.

Ko smo razpravljali o možno-

sti, da bi se dijaška kuhinja izselila iz prostorov osnovne šole, smo razglabljali samo o predlogu, da bi vse dosedanje abonente napotili v obrat družbene prehrane, če bi ta dobil dodatne prostore v sindikalnem domu. Cena prehrani bi bila enaka kot doslej, ker bi mednarodno pomoč RK dajali v tem primeru obratu družbene prehrane. Šlo je za to, da bi šolska kuhinja osnovne šole »Katja Rupena« dobi la več prostora, katerega ravnje potrebujete. Ker pa občinski sindikalni svet noče odstopiti po-

trebnih prostorov za organizacijo šolske prehrane, trenutno ni možnosti, da bi dijaško kuhinjo ukinili. Zaenkrat ostane vse po starem.

— Doklej?

— Svet za socialno varstvo in varstvo družine je pred dnevi obravnaval tudi ta problem. Bil je mnenja, da je treba še nadalje iskati možnosti za izselitev dijaške kuhinje in organizacijo take šolske prehrane, ki bi omogočila čimveč otrokom enolončnico. Menili so, da osnovna šola nujno potrebuje dodatne prostore za kuhinjo, ker je na soli precej vozačev in otrok iz oddaljenih krajev, katerim bi bil topel obrok hrane nujno potreben.

Verjetno bo o tem vprašanju še tekla beseda na svetu za šolstvo. Razni forumi si prizadevajo rešiti problem, dokler ne bo zgrajena nova stavba za potrebe srednje ekonomske šole in šole za zdravstvene delavce. Tedaj se bomo vsi zavzeli za to, da bi v tej stavbi uredili velik obrat šolske prehrane za potrebe vseh novomeških šol.

ŽELIJO, DA BI JIH OBISKALI Z OBČINSKEGA KOMITEJA

Do nedavnega je mladince v Stranski vasi vodil Franc Hrovatič, na jesenski konferenci pa je tamkajšnji aktiv izvolil za predsednika Franca Bartoljša.

»Veže nas sloga, zato smo lahko zadovoljni z delom, ki je bilo zlasti v zadnjem letu zelo plodno. Med drugim smo za gradnjo gasilskega doma

20 složnih v Stranski vasi

prispevali nad 2.000 delovnih ur,« je pred kratkim pripovedoval novi predsednik Bartoljš in omenil, da so se mladinci odločili dvorano in oder v domu še letos dokončno urediti. »Dvorana, ki zdaj še ni opremljena, kakor bi želeli, že postaja zbirališče mladih in starejših, gasilcev in drugih, ker je to edini prostor v kraju za kulturne in druge prireditve.«

»Aktiv šteje 20 mladincev, toda če ne bi bili složni, ne bi mogli govoriti o uspehih, temveč kvečjemu o razsulu ali nedelavnosti mladine,« zatrjuje predsednik aktiva v Stranski vasi.

Naloga, ki so si jih zadali, niso majhne, pa tudi ne neuresničljive. O tem, kako jih bodo izvedli, se pogovarjajo ob večernih urah v sobici, ki so jo dobili v gasilskem domu. Kupili so že tri šahovske garniture, radi pa bi še gramofon in ostale pripomočke za razvedrilo. Trenutno za vse to in ostalo opremo prostorov nimajo denarja, zato se njihove želje počasneje uresničujejo kot so predvide- li.

»Želel bi, da bi nas kdaj pa kdaj obiskali tudi predstavniki občinskega komiteja in mladinci iz sosednjih aktivov, s katerimi želimo sodelovati.« Je v imenu dvajsetih složnih v Stranski vasi po- udaril Franc Bartoljš.

IVAN ZORAN

Telegrami iz Žužemberka

2 ODS. PRISPEVEK iz osebnih dohodkov zaposle- nih na območju Žužemberka bodo od 1. januarja do konca leta 1966 pobirali za opremo osnovne šole v Žužem- berku. Računajo, da bodo na ta način zbrali 6 do 7 milijonov dinarjev.

2.000.000 DINARJEV je prispeval republiški sklad za pospeševanje kulturnih de- javnosti za opremo kino dvorane v Žužemberku. V hišnih prostorih, ki jih do nedavne- ga kraj ni imel, so razne pro- slave in prireditve. Nemalo- krat pridejo gostovat prizna- ni glasbeni ansambli iz Ljub- ljane in drugih krajev.

262 GLAV GOVEJE ZI- VINE in prašičev je Kmetijs- ka zadruga v Žužemberku odkupila novembra na svo- jem območju. Odkup je bil letošnje jesen zelo dober. Kot kaže, bo zadruga odku- pila še več prašičev in goveje živine v decembru, saj je že prve dni tega meseca odku- pila od zasebnih rejcev nad 30 glav.

V VSEH 42 VASEH je krajevni urad v Žužemberku obvestil prebivalstvo, naj ško- do, ki jo naredi divjad, pri- javlja lovskim družinam. Div-

jad še vedno uničuje poljske pridelke in polja suhokranjskih zasebnih pridelovalcev.

VEČ DIVJIH PRAŠI- ČEV je letošnje jesen od ku- ge poginilo v gozdovih na območju Žužemberka in dru- gih suhokranjskih predelov. Kuga se je razširila do za- sebnih svinjakov, s pravočas- nimi ukrepi veterinarske služ- be pa so jo preprečili.

VEČ DELAVCEV z žu- žemberkega območja name- rava zaposliti rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik. Krajevni urad v Žužemberku je naprosen, da zbere prijave in jih pošlje ponudniku. De- lavce z žužemberkega ob- močja želijo zaposliti, ker so se v rudarski dejavnosti do zdaj dobro obnesli.

MAR RES NI SRED- STEV, da bi zaščitali žužem- berski grad, ki razpada? Ne- davno so zaprli glavni vhod v grad, vendar so kasneje iz neznanh vzrokov vrata od- stranili. Nezavarovane ruše- vine postajajo nevarne za turiste. V Žužemberku vedo povedati, da se je neki deček, ki je bil s skupino izletnikov v gradu, hudo poškodoval. Grad si vsako leto ogleda vedno več domačin in tujih turistov. Zato bi ga bilo treba primerno zavarovati. Seveda pa ne vedo, kdo naj bi dal sredstva.

Novomeška glasbena šola prvič pred mikrofoni radia Ljubljana

V četrtek, 23. decembra, se bo ustavil pred Glasbeno šolo v Novem mestu montažni avto RTV Ljubljana. Posnel bo mlade umetnike — gojence Glasbene šole za oddajo »Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom«. Odda- ja, ki bo v soboto, 25. decembra ob 9,25 na sporedu Radia Ljubljana, je posvečena učencem osnovnih šol Crnomelj, Metlika, Trebnje, Sentjerne, Šmihel in Novo mesto. V oddaji, ki ima naslov »Mladi potepuhi« bodo nastopili gojenci klavirskega oddelka: Cvetka Avbar, Anica Sekoranja, Cvetka Zajc, Olga Grimšič, Polonca Zabkar, Lučka Mehle, Alenka Primo- žič, Andrej Blažin in Beti Hribar. Violino bo igral Zdravko Budna, violončelo Franc Može, trobento Albin Mervar in klarinet Anton Ka- min. Vezni tekst bo govorila Lučka Gortnar.

Z nastopom mladih umetnikov stopa Glas- bena šola v Novem mestu prvič pred mikrofo- ne Radia Ljubljane, ki bo posredoval uspehe šole ne samo Dolenjski, ampak daleč po svetu.

Gojenci Glasbene šole Novo mesto pošilja- jo s svojim nastopom, na katerega so se te- meljito pripravili, vsem učencem osnovnih šol, katerim je oddaja posvečena, tople pozdrave in želje, da jih glasba tudi v bodoče plemeniti in združuje! Ob vstopu v novo leto 1966 jim hkrati želijo mnogo sreče in veliko uspe- hov pri-osvajanju znanja!

J. E.

Zakaj je delo društev zamrlo?

V soboto, 4. decembra, je bila v Žužemberku krajevna konfe- renca Socialistične zveze z bolj slabo udeležbo. Iz poročila od- bora je razvidno, da je dejavnost SZDL živahna, medtem ko je zad- nje čase delo nekaterih društev in mladine zamrlo.

Na konferenci so razpravljali o nekaterih perečih krajevnih problemih, o kmetijstvu in no- vem gozdarskem zakonu. Tova- riš Franci Kuhar iz Novega me- sta je kot zastopnik občinskega odbora SZDL odgovarjal na vpra- šanja in nakazal rešitev nekate- rih problemov, omenjenih v po- ročilu.

V razpravi je bilo slišati boja- zen kmetovalcev glede predpisa novega zakona o gospodarjenju z gozdovi o količini drv, namenje- nih za lastno uporabo. Kakor so povedali kmetovalci, porabijo zase na leto okoli 12 metrov drv.

Glede zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov, katerega os- nutek je v razpravi, pa so člani SZDL menili, da je odločitev pre- uranjena in da, bi morali o os- nutku še obširneje razpravljati.

M. S.

Javna razsvetljava se prižiga sama

Novomeščani najbrž še ne vedo, da se javna razsvetljava v Novem mestu, v Šmi- helu, v Bršlinu in v delu Dr- ske prižiga sama. Čeprav se električni vodi javne razsvet- ljave napajajo več strani, se prižigajo vse njene svetil- ke s pomočjo enega samega stika, ki deluje samodejno. Stikalo se priklaplja in od- klaplja s pomočjo fotocelice. Le-ta ga priklopi ob mraku, ko je v mestu ni več dovolj svetlobe in izklopi zjutraj, ko je dan že dovolj svetel.

Letos še dve seji Obs Novo mesto

Upravni organ Obs No- vo mesto pripravljajo gra- divo za 2 seji občinske skupščine, ki bosta skli- cani v drugi polovici de- cembra. Prva seja bo 22. decembra. Na njej bodo odborniki dobili širšo in- formacijo o uresničevanju zakona o gozdovih in o določitvi količin lesa, na- menjenega domači pora- bi v kmečkih gospodar- stvih in gospodinjstvih. Druga seja, ki bo hkrati zadnja v letu 1965, bo skli- cana 29. decembra.

Za uskladitev prometnega davka

Svet za družbeni plan in finance bo vnovič razpravjal o komunalnih taksah, ker so odborniki občinske skupščine predlog odloka na zadnji seji zavrnili in zahtevali dopolnitve. Prav tako bo svet raz- pravljalo o uskladitvi odloka o prometnem davku z novimi predpisi. Kot vse kaže, bo treba posamezne stopnje pro- metnega davka znižati in uskladiti s stopnjami v sosed- njih občinah.

Redni in dopolnilni prispevek

Svet za delo pri Obs Novo mesto bo te dni razpravjal na seji o rednem in dopolnil- nem prispevku za zdravstve- no zavarovanje delavcev, ki ga plačujejo delovne organi- zacije in zavodi.

Zakaj še ni stalnega zobozdravnika?

Občani Suhe krajine se ne morejo sprijazniti s tem, da kljub razpisu še nimajo stal- nega zobozdravnika. Zdaj pri- haja zobni terapevt dvakrat v tednu, vendar to potrebam ne zadošča, saj niti zaposle- ni ljudje ne morejo priti vsi na vrsto. Nekateri občani za- htevali zaradi tega problema obravnavo na javni tribuni, na kateri naj bi o tem raz- pravljali s predstavniki občine in novomeškega zdravst- venega doma.

M.S.

Kazen ali tipski smetnjak?

Kazen do 8.000 dinarjev bo moral plačati vsak gospodar v novomeški občini, ki bi se ne pokoraval odloku o ob- veznem odlaganju in odvaja- nju smeti in odpadkov, ki ga je občinska skupščina sprejela 16. novembra. Komunalno podjetje, ki v no- vomeški občini odvažajo smeti s posebnim vozilom, sme zahtevati plačilo šele takrat, ko delo opravi. Odlok ne velja za lastniške vrtove, ki ima- jo za shranjevanje smeti in odpadkov pokrite betonske jame in za tiste občane, ki se preživljajo samo s kmeto- vanjem. Meščani si bodo ver- jetno raje nabavili tipski smetnjak in vanj metali sme- ti ter odpadke, kot plačevali kazni.

Kmalu v lepših prostorih

Prodajalna kmetijske zadr- uge v Žužemberku bo najbrž še ta mesec začela poslovati v preurejenih prostorih. Ker bo v novem lokalu mnogo več prodajnega prostora, bo vse blago lepo razmeščeno in kupcu na oči, da bo laže izbiral. Prihodnje leto pa si bodo prizadevali urediti v bli- žini preurejene prodajalne še potrebna skladišča. Razen skladišča bivšega podjetja Re- mont bi zadruga lahko uredi- la skladišča za poslovno stav- bo, kar ne bi zahtevalo več- jih investicijskih sredstev.

M. S.

Izredne konfe- rence SZDL v naši občini

17. decembra, petek, bo- sta konferenci SZDL v Ločni in Podhosti (oba- krat ob 18. uri).

19. decembra, v nede- ljo: v Mirni peči ob 7.30 zjutraj, v Orehovici ob 14. uri popoldan, v Podgradu ob 7. uri zjutraj, v Stopi- čah ob 7. uri zjutraj, v Uršnih selah ob 9. uri zjutraj, v gornjem Kame- nju ob 14. uri popoldan, v Škocjanu ob 7.30.

20. decembra v ponede- ljek, v Bršlinu, ob 19. uri zvečer.

21. decembra v torek, na Ratežu, ob 19. uri zve- čer in v Straži ob 18. uri zvečer.

Premalo mleka v Dol. Toplicah

Topliški gospodarji so svojčas redili po dve ali tudi več krav, mleko pa oddajali strankam. Zaradi pomanjkanja krme ima da- nes večina kmetov v hlevu le eno kravo, zato mleka manjka. Nekateri si poma- gajo tako, da hodijo po mleko v sosednje vasi, vendar prevoz takoj po- vzroči višjo ceno.

V bližnji vasi Podhosta ima zadruga več krav, ka- terih mleko vozijo v Novo mesto. Občani se sprašu- jejo, če ne bi bilo mogoče del tega mleka odvažati v Dol. Toplice ter ga v trgo- vini prodajati strankam?

D. G.

122 MILIJONOV Z NOČNINAMI

V novomeški občini je bi- lo letos gostom vsak dan na voljo 715 ležišč, kar je 4,9 odst. več kot lani. S temi le- žišči so gostinske organizaci- je ustvarile 136.559 nočnin, kar je 19,7 odst. več kot lani. Lani so gostje prebili pri nas povprečno po 4,7 dni, letos pa 3,8 dni. Domačih gostov je prenočilo 21.304, tujih pa 14.407. Z nočitvami so v go- stinstvu ustvarili 122.724.000 din prometa, od tega pa je bilo 36.049.000 din deviznega priliva v tujih valutah.

Novomeška kronika

KNJIGARNA IN PAPIRNICA, Novotehna in še druge trgovine so letos bogato okrašene z okraski za novoletno jelko. V prodajo so jih dali dovolj zgodaj, tako da bi bila gneča v zadnjih dneh pred novim letom lahko kar naj- manjša. Kakor smo izvedeli, so okraski od lani niso bistveno po- drušili.

DVA VELIKA KUPA snega sta bila že v torek pred Metropolo- m, kjer je ves dan izredno velik pro- met. Ljudje so čakali na avtobuse, vozniki motornih vozil pa bi radi parkirali, vendar je vse oviral lešč sneg.

SLUŽBA PISMONOSE tele dni pred novim letom res ni zav- danja vredna. Trško otovorjeni se večkrat šele pod večer, ko razne- sejo pošiljke, lahko malce od- dahnejo. Z nekaj dobre volje jim lahko pomagamo: v številnih hi- šah po mestu je težko najti šlo- veča, ki bi zjutraj odmetali sneg ispred hišnega praga — ponek- je so ti ljudje v službah, drugje pa

še pod toplo pernico, ko se pi- smonoša s polno torbo in zvrha- nim naročjem prebija skozi kupe snega do hiše! Drugje (še pose- bej po novih blokih) malomarni stanovalci ne pripno listka na svoj nabiralnik ali vrata, čeprav so po zakonu to dolžni storiti in jih sodnik za prekrške lahko kaznuje. Omgodičimo pismonoso- lajše dostavljanje — njim priha- nimu nepotreben trud, sebi pa je- zo zaradi prepozno dostavljene pošiljke!

DVE LEPI TRGOVINI so od- pri te dni v Novem mestu — vse navdušenje pa splahni, če vam bi- je kap za vrat, ko stojite pred razsvetljeno izložbo Pri ALPINT, OBRTNIKU, TEKSTILU, MODI in še kje drugje niti z dežnikom niste varni pred mikroto. Trgov- ci, pogovorite se s hišnimi sveti, denarja je škoda za pod—kapi!

KVARTOPIRSKI MONTE CARLO se je preselil iz kavarne CEN- TER v Ribjo restavracijo. V ka- varni so pustili obveščevalca, da se ne bi kdo izgubil...

V PONEDELJEK SO NA živil- skem trgu prodajali živila na tleh, medtem ko so večino stojnic za- sedli kramarji z raznovrstnim bla- gom od okraskov za novoletna jelka, do copat, volnenih jop, pričkov itd. Jajca so veljala 95 din, skodelica smetane 230 din, mleko 130 din liter, fižol 350 din, kisa repa 160 din kg, kisa zelje 180 din kg, jabolka 100 do 130 dinarjev kilogram. Za merico motovlica so zahtevali 70 din, za me- rico radiča 60 din in za merico špinaca 70 din — Potrebujemo predvsem ŽIVILSKI TRG, ne pa sejem nekurantnega blaga in nič- vrednega lišpa raznih potujočih kramarjev.

CENJENE STRANKE obveščam, da sem odprl **KROJAŠKO OBRT** Nudim vam po meri modne in kvalitetne iz- delke.

IVO VENCELJ
KOTARJEVA 12) blok 6)
NOVO MESTO

Kaj imamo, kaj hočemo in kaj zmoremo?

Sportna društva in klubi pravkar zaključujejo finančno poslovanje in pripravljajo predloge finančnih načrtov za 1966. Hkrati smo tik pred občnimi zbori športnih društev in klubov, ki se ukvarjajo s telesno vzgojo in rekreacijo občanov. Reči moramo, da smo pri tej dejavnosti doslej vse preveč ostajali zgolj pri skicah in uporabljali sredstva po dosedanjih razvah. Marsikje so društva prav zategadelj zašla na siepi tir, njihova dejavnost pa je zamrla. Tako je bilo z delom balinarjev, tabornikov, nogometašev in strelecov, pa tudi v drugih dejavnostih bi se dalo ukreniti marsikaj, da bi šlo delo še

vahneje in boljše naprej. Vse naštetje nas spodbuja, da temeljito razčlenimo vzroke in posledice. Vprašati se moramo, kaj imamo v telesni kulturi, kaj hočemo z njo doseči in koliko zmoremo! V tako zastavljene probleme bo morala kar se da čvrsto poseči občinska zveza za telesno kulturo, ki naj postane edini usmerjevalec vsega telesno vzgojnega življenja v kočevski občini. Občinske zveze ne smemo klicati na pomoč samo takrat, ko se delijo sredstva ali pa ko je treba društvom in klubom plačati izredne dolge, ki so nastali navkljub pravilnikom in opozorilom.

Na osnovi krajevnih potreb se bo treba odločiti, kaj bomo gojili poleg splošne in temeljne vadbe. Treba je upoštevati možnosti in šele nato razpravljati tudi o tekmovalnem športu in o rekreaciji. Nesmiselno se je lotovati vsega hkrati, pa nato v tekmovalnih na polovici poti odnehati. Izgovor, da ni bilo sredstev, ni opravičilo v vseh primerih!

Prav bi bilo, ko bi na občnih zborih jasno in brez oklevanja povedali, ali smo sredstva, ki smo jih dobili, pravilno uporabili. Šele nato bomo lahko v prihodnjem letu uspešneje delali. Občinska zveza za telesno kulturo pa bo lažje naredila dober načrt dela. Društva in klubi, ki ne bodo na ta način ocenili, letošnjega dela, se bodo sami izključili iz skupnega programa. Teorij in papirnatih dokazil ne potrebujemo, pač pa volje za dejansko delo in za uspehe!

Tudi v telesni kulturi je suti posledice gospodarske reforme, to pa moramo upoštevati. Prav bo torej, če se bomo s prošnjami za pomoč obrnili na podjetja, ki so nam vedno rada pomagala in na občinsko skupščino, ki nam že dolga leta z razumevanjem nudi največ kar more!

A. ARKO

Brzoturnir za december 1965 v Novem mestu

Brzoturnirja za december se je 7. 12. 1965 udeležilo manjše število šahistov kot običajno (12). Vendar je bila udeležba močna, saj so sodelovali vsi trije novomeški sedanjci oz. bivši mojstri kandidati, ki so si med seboj tudi razdelili prva tri mesta. Zmagal je Igor Penko z 9 in pol točkami in je ostal edini brez poraza. Veliko sreče je imel v igri z Jurijem Picoom, ker je Picek nekaj potez pred matom dovolil Penku, da reši pol točke s patom. Drugo mesto je osvojil Tone Škerlj z 8 točkami, tretji je bil Vitoimir Šunjič s 7 in pol točkami. Četrto do peto mesto si delita Bogdan Adamič in Tone Šporar s 6 in pol točkami, šesti je Tomislav Petković s 6 točkami, nato pa slede pod 50% osvojenih možnih točk Miha Hrovatič in Djuro Čosič s 5 točkami in delitvijo 7 do 8 mesta, Jurij Picek s 4 in pol točkami in devetim mestom, kar je zanj neuspeh, saj ne pomni, kdaj je zadnjič tako slabo igral in se tudi tako slabo plasiral. Na desetem mestu je s 4 točkami pristal Bojan Jeranič, 11 je s 3 in pol točkami Glibek Karpjuk, zadnji pa je brez točke mladenec Ravbar.

Turnir je bil borben in je Penko ostal nepremagan, medtem ko so vsi ostali bili najmanj po dvakrat in večkrat poraženi.

JEK

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

NEURALGIJE IN NEVRITISI

Pojem neuralgija pomeni, da se pojavljajo bolečine vzdolž nekega živca in da te bolečine pomenjujejo, prenehajo ali precej oslabe, pa se spet vračajo. Z drugimi besedami bi rekli, da se bolečine ponavljajo v napadih. Ker poteka vsak živec tipično, neke pride skozi posebno odprtino iz kosti, iz mišičnih ovojnic ali pa je nekeje tik pod kožo, so na telesu posebne točke, kjer lahko živec pritismo s prstom ob kost ali kakšno drugo trdo mesto. S pritiskom na tako mesto lahko pri neuralgijah povzročimo močno bolečino, ki se navadno razširja vzdolž vsega živca. Podobno deluje na živec tudi njegovo natezanje. Občutljivost, refleksi in gibljivost področja bolelega živca v bistvu niso objektivno spremenjeni. Neuralgije nastanejo iz raznih komplikiranih vzrokov, ko nabreknejo tkiva in se spremenijo fizikalno-kemični pogoji v delu telesa.

Nevritisi so živčna vnetja. Živec je otekel, zadebeljen, boleč vzdolž vse svoje dolžine, trajno občutljiv. Pojavljajo se krči, trzaji, prizadeti del telesa je mlahav, brez moči, negiben. Mišice, ki jih bolan živec živčuje, se stanjšajo, oslabe. Pri natezanju živca se pojavi močna bolečina. Vzdolž živca oziroma v področju, ki ga živčuje, se pojavi preobčutljivost, lahko pa sploh ni občutljivosti, dotik z bolečino in podobni občutki. Včasih je celo rjuha pretežka, tako boli njen dotik.

Da bi ne zboleli za neuralgijami in nevritisi, je potrebno paziti, da se ne prehladimo, da se ne okužimo in da se ne zastrupimo. Sicer so zastrupljenja s svincem zelo redka, niso pa tako redka zastrupljenja z različnimi zdravili, ki jih ljudje jemljejo po lastni presoji in mnogo preveč. Predpisovanje zdravil je stvar zdravnikov. V mnogih slučajih je za te boleznine kriv alkohol v raznih oblikah, od likerjev do vina in od žganja do piva. Pametno pitje alkoholnih pijač in uspešna antialkoholna propaganda lahko preprečita dosti nevarnosti. Razumljivo je, da je potrebno odstraniti iz telesa vsa žarišča boleznine, kot so stalno vneti mandlji, piškavi zobje, vnetja obnosnih votlin in druga.

Obe boleznine zdravimo v glavnem v postelji ali vsaj tako, da bolnik miruje. Prizadeti živec mora biti v mirnem in sproščnem položaju, ne napet. Prepovedan je alkohol v kakršnikoli obliki v času boleznine, najbolje se je tudi vzdržati kajenja. Zdravnik predpiše velike doze vitamina B₁ (aneurina) in po potrebi še druga zdravila. Uspešno pomaga tudi suha toplota termoforja, električne blazine, toplih suhih obkladkov in podobno.

Dr. B. O.

Knežević, znan pod imenom Knjaz, s svojo leto dni staro hčerko (Foto: O. Gerjevič)

SLOVO OD ROKOMETA?

»Na mladih stoji svet!«

Ko so Brežice še tekmovali v nižji ligi, je vstopil v klub tudi mlad igralec s precejšnjim znanjem v rokometu — Knežević. Zdal, ko naš klub, pemalo po njegovi zaslugi, zavzema ugledno mesto v slovenskem rokometu, smo ga zaprosili, naj pove kaj ve o svoji uspešni športni kariери.

»Za na prvi tekmi v dresu brežiškega Partizana si pokazal veliko znanja o rokometu. Si še prej kje igral?«

»V Novi Gradški sem kot gimnazijec prvič videl rokometno tekmo. Navdušil sem se in tudi sam začel igrati. Po končani gimnaziji sem nastopil aktivno službo v JLA, kjer rokomet še ni bil tako udomačen. Na službenem mestu v Veliki Gorici smo sami sestavili rokometni klub in tekmovali v I. zagrebški coni. Pozneje je bil rokomet vključen tudi v armadno prvenstvo in od takrat sem bil stalni član ekipe vojnega letalstva.«

»Kje si se največ naučil o rokometu?«

»Največ sem pridobil pri trenerju takratnega državne prvaka »Zagreba«. Pri tovarišu Dolencu. Njemu se moram zahvaliti za svoj uspeh.«

»Kdaj si vstopil v brežiški klub?«

»Spomladi 1960. Takrat so pričeli za Brežice igrati tudi moji kolegi Zika, Miltac, Srle in drugi, ki se jih rokometno občinstvo še dobro spomnja — saj smo takrat osvojili prvo mesto in na kvalifikacijah v Celju zmagali ter se uvrstili med deset najboljših ekip v Sloveniji. Od takrat sem neprekinjeno igral za barve Brežic do letošnje jeseni.«

»Kaj je vzrok tvojemu umiku? Saj si bil ne samo odlični igralec in poznavalec rokometu, temveč tudi ljubilec občinstva.«

»Kot pravijo: »Na mladih stoji svet! — zato mislim, da je še njim treba dati mesto v ekipi. Rad bi se tudi posvetil svojem novemu delovnemu mestu, kar bi bilo sicer nemogoče, saj sem bil do zdaj vsako nedeljo zdema in se nisem mogel niti družini dovolj posvetiti.«

»Pričakujemo pa, da boš kot strokovnjak rad prenašal svoje znanje na mlajše.«

»Učitelju telovadbe sem in v okviru šole bom lahko dal neposredni pouk mlajšim.«

OSKAR GERJEVIČ

KRŠKI PLAGALNI KLUB USPEŠNO SODELUJE S STARŠI

Plavalni klub CELULOZAR je v novembru v sodelovanju z osnovno šolo v Krškem sklical roditeljski sestanek vseh staršev, katerih otroci plavajo. Približno 20 staršev je dr. Milan Mliakar predaval o zdravstvenih vplivih pri plavalnem športu, klubski trener tov. Niko Zibret pa je spregovoril o plavalnem športu. Nato je stekel pogovor o sodelovanju kluba in staršev. Prireditelji so želeli starše plavalcev

plavalcev podrobneje seznaniti z vzgojnimi cilji, ki jih želi doseči klub. Pri tem ne gre brez tesnega sodelovanja med šolo, starši in klubom.

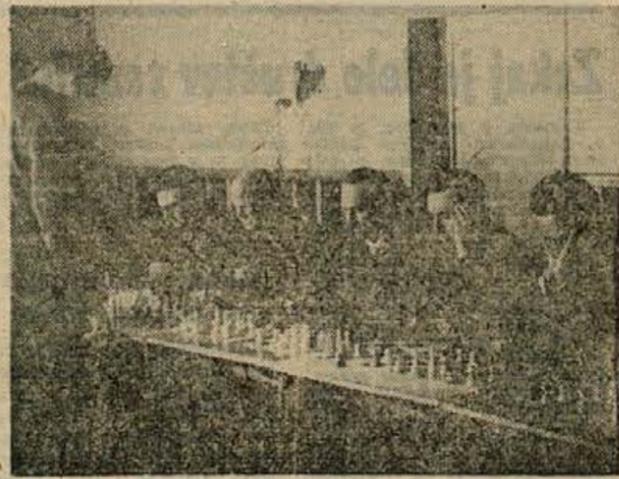
Plavalni klub CELULOZAR se je dogovoril z vodstvom osemletke, da bosta obe predavanji ponovljeni na splošnih roditeljskih sestankih pred poletjem. Tako bodo seznanili z velikim pomenom plavanja vse starše šoloobveznih otrok. Pomenili so se tudi o obveznih zdravniških pregledih plavalcev, ki naj bi jih opravili preden začne otrok plavati in nato vsak mesec enkrat. Sodelovanje v trikotniku: šola — starši — plavalni klub bo brez dvoma koristilo vsem sodelujočim, hkrati pa je to močno zagotovilo za uspešen razvoj plavalnega športa v Krškem.

v. n.

Brežice : Krško 306:294

Občinski sindikalni svet Brežice je organiziral kegljaški dvojbo desetčlanskih ekip med domačimi kegljaci in ekipo Krškega. Rezultat pove, da sta se obe ekipi bolj slabo odrezali. Zmagovalna ekipa Brežic je prejela lepo kristalno vazo, darilo OSS Krško. Pri premaganih so bili najboljši: Tuma, Markovič in Koščar. Povratno srečanje bo v Sevnici, ker v Krškem ni kegljišča.

P. K.

Med kulturnim tednom so člani DPD Svobode Brestanica odigrali tudi šahovsko simultanko z novomeškim mojstrom Igorjem Penkom, o čemer smo poročali že pretekli teden.

ATLETIKI VEČ POMOČI!

Ugotovitev, da atletika v Sloveniji in Jugoslaviji ne napreduje tako kot bi želeli, niso redke. Na vseh ravneh iščemo vzroke in hkrati tudi načine, kako bi našli izhod iz slepe ulice. Z namenom, da se položaj v slovenski atletiki kolikor toliko izboljša, je Atletska zveza Slovenije pripravila za področje naše republike več koristnih akcij, ki naj v prvi vrsti pripomorejo k večji množičnosti, v drugi vrsti pa k dvigu kvalitete.

Prvi dve akciji sta bili izvedeni letošnjo jesen. Prva — tekmovalne za »Solski atletski pokal Slovenije« — je imela namen pritegniti v vrste aktivnih atletov dijakov srednjih in strokovnih šol. Akcija je že v prvem letu dosegla nepričakovan uspeh. Udeležilo se je nič manj kot 78 moških in ženskih šolskih ekip, kar je za začetek prav razveseljivo. Tudi druga akcija — tekmovalne za »Pokal Atletske zveze Slovenije«, ki je bila namenjena mladini v društvi Partizan, v vseh aktivnih ZMS, sindikalnih športnih aktivnih itd., je prav tako izpolnila pričakovanja. V tem tekmovalstvu je sodelovalo 35 ekip.

In tretja akcija? Ta bo prišla na vrsto šele prihodnje leto, ko bomo ponovili tudi prvi dve. To bo tekmovalne za »Solski atletski pokal« — za osnovne šole Slovenije. Njen namen je pritegniti v atletiko mladino osnovnih šol — naše najmlajše, katere je treba že zgodaj vpeljati v skrivnosti atletike.

Letos akcije zaradi pomanjkanja časa za skrbnejše priprave niso izvedli, bo pa zagotovo na programu prihodnje pomlad.

Bralce Dolenjskega lista bo gotovo zanimalo, kakšen

vseh Sloveniji, pa tudi po Hrvaškem. Kljub vsem težavam je društvo letos uredilo cesto do planinske postojanke na Bohorju, tako da gre do lahko po njej avtomobil do kočice s Planine preko Netopirja. Ker pa je ta cesta s senovskega konca dolga, peš poti pa tudi niso dobre, bi radi planinci zgradili še cesto od glavne ceste v Globokem preko Plešivca do kočice. Tako bi bistveno skrajšali pot in omogočili tudi hitrejši prevoz s Senovega. Menijo, da bi bila ta cesta širšega družbenega pomena, ker bi lahko nato uspešneje razvijali turizem.

Velikega pomena pa bi bila ta cesta tudi za gozdno upravo, saj bi lahko po krajši poti spravljala les v sta še pomembnejša, ko bo rešeno vprašanje prevoza otrok izpod Bohorja v sevniško šolo. Ob vseh teh razlo-

gih ne bi smela gradnja 2 km ceste postati nerešljiv problem!

Stojan Sibila, tajnik Planinskega društva, je povedal, da bodo v prihodnjem letu vsa planinska društva dobivala iz občinskih proračunov le sredstva za večja popravila, medtem ko bodo morali vso administracijo plačevati iz prispevkov članarine. Predvidevajo, da bo članarina v prihodnjem letu znašala 1000 din za člane, za mladince 500 din in za pionirje 200 din na leto.

Povedal je še, da pričakujejo na Bohorju več turistov v zimskem času, kakor tudi organizacijo smučarskih tečajev. Ker je v občini 34 šol, bi bila postojanka lahko vsa zimo zasedena, če bi iz vsa dolina. Vsekakor pa bo cesta še pomembnejša, ko bo rešeno vprašanje prevoza otrok izpod Bohorja v sevniško šolo. Ob vseh teh razlo-

RADO KOZOLE

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Kmet, Ahacij Murn in Slavko Pižem, člani kolektiva Mizarstvo Dvor; Sabina Kužnik, Marija Koželj, Marija Struna, Sonja Kužnik, Viktor Hočvar, Jože Senica, Mirko Stupica, Hedvika Petruna in Marija Lavrič, člani kolektiva Iskra Žužemberk, Albin Mrvar, Jože Rifelj in Jože Kužnik, člani kolektiva Ribogojnica Krka Dvor; Marija Nose, gospodinja iz Rebrji; France Zupančič, član kolektiva Bor, Dolenjske Toplice — Dvor; Alojz Legan, član kolektiva Novoles Straža; Stefka Rifelj, gospodinja iz Dvora; Marija Irt, gospodinja iz Dvora; Branko Suštaršič, član kolektiva Litostraj Ljubljana; Alojz Cajnko, član kolektiva Obrtnik Dvor; Jože Fric, član kolektiva Cestno podjetje Žužemberk; Stefka Jaklič, gospodinja s Kopa; Marjan Suštaršič, delavec z Jame; Amalija Glavič, gospodinja z Jame; Franc Mirtič, upokojenec z Jame; Pavla Vidmar, gospodinja iz Lašč; Antonija Fabjan, gospodinja iz Lašč; Ivana Legan, gospodinja iz Stavče vasi; Jože Nevak, posestnik iz Stavče vasi; Jože Kastelic, posestnik iz Brezove rebi; Vida Mirtič, gospodinja iz Brezove rebi; Franciška Kastelic, gospodinja iz Brezove rebi; Ana Stravs, gospodinja iz Brezove rebi; Feliks Rogelj, delavec iz Velikega Lipovca; Jože Jarc, delavec iz Velikega Lipovca; Slavko Suštaršič, posestnik iz Srednjega Lipovca; Franc Stravs, posestnik iz Srednjega Lipovca; Neža Rodič, gospodinja iz Plana; Martin Zupančič, delavec iz Gornjega Ajdovca; Marija Jarc, gospodinja iz Brezove rebi; Ana Gnidovec, gospodinja iz Gornjega Ajdovca; Marija Gnidovec, gospodinja iz Sela; Marija Hren, gospodinja iz Srednjega Lipovca; Terezija Pečjak, gospodinja iz Malega Lipovca; Janez Grm, klepar iz Malega Lipovca; Jože Novinc, delavec iz Velikega Lipovca; Anton Kužnik, posestnik iz Velikega Lipovca; Edvard Jerše, posestnik iz Velikega Lipovca; Janez Nevak, posestnik iz Velikega Lipovca; Cvjetka Grum, delavka iz Malega Lipovca; Marija Hrovat, gospodinja iz Boršta; Marija Murn, gospodinja iz Sela; Stanislav Nose, posestnik iz Velikega Lipovca; Milan Strojlin, delavec iz Malega Lipovca.

Premajhna varnostna razdalja

Teško prometno nesrečo, ki se je 16. januarja letos zgodila na avtomobilski cesti med Zagrebom in Ljubljano, v kateri je bil eden mrtev, več hudo in lažje ranjenih ljudi, je pred kratkim obravnavalo novomeško okrožno sodišče.

Ko so ugotavljali, kako je do nesreče prišlo, se je izkazalo, da je šofer avtobusa podjetja Slavnik iz Kopra vozil na progi Zagreb-Ljubljana v prekratki varnostni razdalji za spredaj vozečim osebnim avtomobilom. Padel je moker sneg in ko se je avtobus preveč približal osebnemu avtomobilu, ki je zelo počasi vozil, ga je zaradi naglega zaviranja zaneslo na nasprotno stran cestišča. V tem trenutku je nasproti pripeljal tovornjak, prav tako s koprsko registracijo in avtobus z 29 potniki se je vanj zaletel.

Pri tem je sovožac tovornjaka dobil tako hude telesne poškodbe, da je nekaj ur zatem umrl. V nesreči so bili hudo ranjeni še 3 ljudje, razen tega je bilo več potnikov v avtobusu lažje poškodovanih. Na obeh vozilih je bilo za skoro 14 milijonov dinarjev škode.

Sodišče je na podlagi zaslišanja prič ter mnenja izvedenca Darka Prijatelja prišlo do spoznanja, da je nesrečo povzročila predvsem prekratka varnostna razdalja med avtobusom in osebnim avtomobilom. Šofer avtobusa Milan Peršič je bil obsojen na 1 leto in 6 mesecev zapora, pogojno za 2 leti. Vsi poškodovani bodo morali svoje zahtevke uveljavljati v posebnem civilnem postopku.

Senat okrožnega sodišča se je odločil za tako kazen predvsem zato, ker je obtoženec krivdo takoj priznal.

Novomeško Cestno podjetje je pred nevarno past za šoferje, »mišlovko« na odcepu pri Karteljevem, postavilo nove opozorilne table, zarisali so puščice po cestišču in v križišču postavili zbrasto ograjo. Kdor še vedno ne verjame, da mora res zmanjšati hitrost na 30 km na uro, če hoče varno speljati ovinek, bo šel v jamo po lastnem preudarku! Najprej se je to posrečilo uslužbencu Cestnega podjetja, ki je že isti dan, ko so uredili novo signalizacijo, zletel s ceste... (Foto: Mirko Vesel)

Pravda Čeh: KOMET zaenkrat končana

Vso Metliko, zlasti pa kolektiv podjetja Komet, je 4. aprila letos razburil članek, objavljen v Nedeljskem dnevniku, v katerem je pisec prikazal trgovskega potnika Albin Čeha kot žrtev neurejenih razmer v metliškem Kometu.

Nato so se začela pota po sodišču. Trgovski potnik Albin Čeh iz Ljubljane je vložil tožbo, s katero je hotel doseči naknadno izplačilo 1.590.110 din, češ da je imel toliko zaslužnega v Kometu, a mu nočejo izplačati. Na večih obravnavah pred okrožnim sodiščem v Novem mestu ni so mogli priti do razsodeja zaradi pomanjkanja dokaznega gradiva. Na zadnji obravnavi, sklicani pred kratkim, pa je bila sodba izrečena, vendar še ni pravomočna.

Albin Čeh je vložil tožbo zoper Komet za 1.590.110 din, zatrjujoč, da ima vse dokumente, s katerimi lahko dokaže upravičenost svojih zahtevkov. Teh dokazil pa ni predložil, medtem ko je Komet

stabil na razpolago vse listine iz svojega arhiva. Sodni izvedenec Ciril Jarnovič je v prisotnosti obeh strank strank gradivo pregledal ter ugotovil, da še zdaleka ne gre za tolikšne premalo izplačane zneske, kot jih zahteva Čeh, temveč, da je Komet dolžan plačati le 143.618 din.

Trgovski potnik je menda uvidel, da je šel predaleč, zato je na zadnji razpravi pred novomeškim sodiščem zmanjšal svoj zahtevek od 1,5 milijona na 170.362 din.

Zanimivo je, da se Albin Čeh ni nikdar pritoževal nad sodelovanjem s Kometom, dokler je bil tam v delovnem razmerju (od 1962 do februarja 1964, ko mu je kolektiv dal odpoved). Ko je odpoved prejel, pa je začel groziti z inšpekcijo, z višjimi organi, notranjo upravo, pošiljati telegrame, sklicevala se je delavskega sveta in upravnega odbora in sploh kazal čudno vedenje. Vsekakor je zadevo neupravičeno napilnil, kar se je izkazalo na sodišču.

Podjetje Komet v Metliki je po sodbi okrožnega sodišča dolžno bivšemu trgovskemu potniku izplačati le 143.618 din ter 5 odstotne obresti.

Prehitevani je prehiteval

Na avtomobilski cesti pri Lesnici je voznik osebnega avtomobila Franc Titan iz Ljubljane 7. novembra prehiteval tovornjak, ki ga je vozil Umberto Carraro iz Italije. Ko sta bili vozili že vzporedno, je Italijan začel prehitevanje, ki je bilo pred njim, pri tem pa je zadel Titanov avto.

NESREČE

Z avtom na njivo

8. decembra ob enajstih se je na avtomobilski cesti pri Veliki vasi ponesrečil z osebnim avtomobilom italijanski državljani Alfonso Balboni. Na spolzki cesti je vozilo zaneslo v betonski kamen, od tam pa je zdrselo po 2-meterskem nasipu na njivo. Vozniku ni bilo nič, medtem ko cenijo škodo na avtu na 90.000 dinarjev.

Čez nasip v jarek

Marjan Culberg iz Ljubljane se je 8. decembra peljal z osebnim avtomobilom po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Na klancu pri Medvedjeku je dohitel tovornjak s prikolicco, ki je počasi lezel v hrib. Culberg je zavril, pa ga je zaneslo v levo, od koder je zdrčal 10 metrov po nasipu in na posled obstal v jarku na strehi. Voznik ima ranjen hrbet, na vozilu pa je škoda za več kot polmilijona dinarjev.

Turek običal pri podvozu

Turški državljani Eroy Fohretin Ahmet je doživel 8. decembra blizu 14. ure hudo prometno nesrečo, ko se je na avtomobilski cesti pri Skopcih srečal s tovornjakom. Tovornjaku se je umaknil na desno, pri tem pa ga je zaneslo v betonsko ograjo pri podvozu. Na avtomobilu je škoda za več kot 400.000 din.

V snu skozi Krakovski gozd

Poklicni voznik Viktor Lesnik iz Hrustovca pri Poljanah, je 7. decembra peljal steklo na tovornjaku podjetja SPEDTRANS iz Maribora. V Krakovskem gozdu je zaspal, zapeljal na bankino, vozil več metrov po njej, nato pa trčil v betonski odtočni jašek, kjer se je tovornjak prevrnil na levi bok. Tovor je poškodovan za blizu 3 milijone dinarjev, vozilo za več kot 200.000 din, za blizu 10.000 din škoda pa je tudi na cesti. Voznik je nesreči ubežal.

Okoli 17. ure sta se v Krakovskem gozdu znašla v osebnih avtomobilih tudi Vlado Sulevski iz Zagreba in Vinko Barnas iz Ljubljane. Ker sta opazila na prevrjenem tovornjaku rdečo utripajočo luč, sta zmanjšala hitrost. Sulevski je iznenada ustavil, Barnas pa je zaradi prekratke zavore razdalje trčil vanj. Škoda na obeh vozilih je za več kot 200.000 din.

Pešec, cesta ni bila prosta!

Ivan Rifelj iz Jezera pri Trebnjem, je šel 8. decembra po pločniku ob Ljubljanski cesti proti Bršlinu, iznenada pa je stopil na cesto, ne da bi se prepričal, če je prosta. Vanj je trčil Jože Šuklje iz Črešnjave, ki se je pripeljal na mopedu. Oba sta padla, vendar je dobil poškodbe samo Rifelj.

Zagrebski avtobus v koprskega

8. decembra dopoldne sta se na zasneženi cesti pri Bučni vasi trčila avtobus zagrebskega podjetja CROATIANTRANS in koprskega podjetja SLAVNIK. Zagrebski avtobus je med zaviranjem zaneslo na sredo ceste, kjer je trčil v koprskega. Škoda je samo na SLAVNIKOVEM vozilu. Nobeden potnikov ni bil ranjen.

Drašler ustavil, Rožič trčil vanj

Mopedist Franc Bruč iz Gornje ga Kamenja je 8. decembra popoldne padel na zasneženi cesti v Bučni vasi. Naproti je tedaj pripeljal s tovornjakom Rafael Drašler in ko je videl na cesti mopedista, je močno zavril. Za Drašlerjem je pripeljal Drago Rožič iz Črnomlja BELSADOV tovornjak, zavril, pa ga je zaneslo v Drašlerjevo vozilo, na katerem so bile železne cevi. Škoda cenijo na 80.000 dinarjev.

Prehitevanje se ni obneslo

Rudi Sapač se je 8. decembra peljal v osebnem avtomobilu iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Drnovem je hotel prehitevi osebnim avtomobil, ki ga je vozil Stjepan Jedžad iz Buj. Na zasneženi cesti pa se prehitevanje ni obneslo, ker je Sapač zadel v Jedžatovo vozilo. Avtomobila sta zdrsnila s ceste. Škoda cenijo na 80.000 dinarjev.

Zaviral na snegu

Ivan Trop iz Zagreba se je 8. decembra peljal po zasneženi avtomobilski cesti proti Ljubljani. Pred njim je potoval tovornjak. Ko je nasproti pripeljal drug tovornjak, je Trop zmanjšal hitrost, na zasneženi cesti pa ga je zaneslo v tovornjak, ki je vozil pred njim. Škoda je za 80.000 din.

Kolesar v jarku

Ivan Novak iz Novega mesta se je 6. decembra popoldne peljal s kolesom v Gotno vas. Ker je zapeljal preveč v desno, se je zaletel v smernik, padel in obledel v jarku. Pretresel si je možgane.

Kolesar in motorist

6. decembra zjutraj se je po Trdinovi cesti v Gotno vas peljal s kolesom Milan Jovič. Pred križiščem je prehitevil avtobus in zapeljal na prednostno cesto Novo mesto-Metlika, ne da bi se prepričal, če je prosta. Tedaj je pripeljal po tej cesti motorist Martin Tršinar. Kolesar in motorist sta trčila in padla, Jovič si je hudo poškodoval glavo, motorist pa se je lažje ranil. Škoda na vozilih je za okoli 10.000 dinarjev.

Počila je vlečna vrva

11. decembra popoldne je šofer IMV iz Novega mesta Ivan Gregorič vlakel pokvarjen tovornjak podjetja SPEDICJA iz Bugojnega, ki ga je upravljal Viko Lastro iz Ravne pri Buzovci. Na avtomobilski cesti pri Veliki vasi je počil brnik, na katerem je bila pritrdjena vlečna vrva. Brnik se je odlomil, nekateri cevi so popokale, poškodbe pa so tudi na hladilniku. Škoda cenijo na 30.000 dinarjev.

Mopedista je zaneslo

Franc Kragl z Mirne na Dolenjskem se je 9. decembra peljal v osebnem avtomobilu proti NOVOTEKSU. Na cesti, ki se odcepi proti tovarni, je srečal mopedista Martina Plantana. Kragl je avto ustavil, mopedist pa je med prehitevanjem skupine delavcov zavril, da ga je vrglo po spolzki cesti na levo, kjer je trčil v osebnim avto. Škoda cenijo na več kot 40.000 din.

Madeži na suknjiču so ga izdali

A. T., posestnica s Kala pri Streklejcu, je v noči od 6. na 7. maj zaslišala med spanjem udarce ob steno z zunanje strani. Z žepno svetilko je posvetila skozi okno in ko je opazila, da je k zidu priložena lestev, je začela klicati sosede na pomoč.

Nedolgo zatem so se zbrali vsi bližnji sosede, splezali po lestvi na podstrešje ter ugotovili, da manjkata dve veliki Dajčmanovi gnjati, kateri sta se sušili v dimu. Zjutraj so zadevo prijavili postaji Ljudske milice ter takoj posumili, da je tatvino zagrešil Cigan Milan Hudorovac, poznan pod imenom Lolo.

Ko so ga miličniki našli, seveda o tatvini ni hotel nič ve-

deti, pač pa ga je izdal suknjič. Materi je naročil, naj ga opere, ona pa ga je spravila začasno v štedilnik in tam so ga miličniki našli. Na suknjiču je bilo nekaj mastnih madežev, ki so dišali po prekaženem mesu, zato so ga poslali v Ljubljano na preiskavo. Izvid je pokazal, da je sum upravičen.

Okrožno sodišče v Novem mestu, ki je nedavno tega zadevo obravnavalo, je ugotovilo, da si je Lolo poželet gnjati nekaj dni prej, ko je pri A. T. delal na njivi. Po končanem delu ga je povabila v hišo, mu dala jesti in piti, tedaj pa je videl, da visi pod stropom v kuhinji precej su-

hega mesa. Izvedel je tudi, da ga gospodinja sprejema v sušilo od drugih vaščanov.

Med zaslišanjem je obtoženec brat povedal, da je Lolo nekega jutra velet zakuriti ogenj in da je videl ob baraki priloženo vrečo ter v njej dve gnjati. Lolo mu je zagrozil, da o tem ne sme govoriti. Na razpravi je očividno gnjati izjavo preklical, verjetno iz strahu pred bratom. Sodišče pa je imelo kljub zanikanju krivde za dokazano, da je vlomil v hišo A. T. res Cigan Lolo, zato mu je prisodilo 1 leto in 3 mesece strogega zapora. Obtoženec je še mlad, vendar nikjer zaposlen ter je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan.

posebnih želja, ki je zadovoljno samo s seboj in da ga obseva sonce na tem prelepem kosu naše zemlje.

S tako podobo o Dolenjski sem nekega dne na postaji Mokronog-Bistrica stopil na dolenjska tla. Ze ko sem se vozil iz Ljubljane po dolenjski železnici, sem se prepričal, da je Dolenjska lepa dežela. Ko pa sem prišel v mirensko dolino, se je lepota še povečala. Hribovje, ki dolino obdaja, ima tako lepe,

rahle linije, da takoj zrasteš z njimi. Zidanice, posejane po daljnih goricah, ti s prešerno mirnostjo mežikajo nasproti. Številni gradovi, mogočne cerkve, mimo katerih se voziš, ti poleg romantične lepote dajejo tudi slutiti, da mora kraj tod biti rodovit, kajti sicer bi se graditelji teh starin ne naseljevali v njem.

Jasno avgustovsko ozračje prežeto s soparo, napolnjeno z vidnimi snopi sončnih žarkov, se je s težko negibnostjo sklanjalo nad dolino, po kateri so se prelivala barve zelenih, tu in tam že nekoliko rumenkastih gozdov, vinogradov, travnikov in strnišč. Rjava, razpokana zemlja je puhtela od žejne vročine, da je dišalo po njenem zaspanem, težkem vonju. Globok, truden čar je ležal nad dolino in nad njenimi prelepimi lokami.

Izstopivši sicer na postaji Mokronog, toda trga s tem imenom nikjer ne vidiš. Tudi mokronoški trški mogočnejši so ob gradnji proge iz Trebnjega v

St. Janž ravnali tako kakor marsikje drugod in odrinili postajo čim dlje stran od njihovega središča. Od postaje do trga je pol ure hoda. Dva taksija sta čakala potnike na postaji, toda jaz se nisem dal ujeti in sem rajši šel peš to kratko, a zavoljo prahu in vročine zelo mučno pot.

Ne daleč od postaje stoji gostilna pri »Zajcu«. Cviček je nedvomno dobro sredstvo proti prahu in vročini, zato sem krenil vanjo. V hiši je bil prepir. Ena miza je bila zasedena od samih dobro rejnih, spočitih, golorokih gostov. Pri drugi mizi sta sedela neobrit, rjav in zamazan kmet, silno zanemarjena zunanost ter neki drug gost, ki je bil za spoznanje bolj oblečen, a zelo zgaran.

Šlo je za politiko. Kmet je trdil, da bo vojska, gospodje pri mizi pa so se muzali in mu prezirljivo ugovarjali. Kmet se ni zmenil za njih prerekanje in je gnal svoje:

»Vojska bo, vam pravim. Zakaj? Leta 1914. sem bil povabljen od stranke v St. Rupert na sestanek zaupnikov. Čez dober mesec je izbruhnila vojska. Poglejte, sedaj sem spet dobil od stranke vabilo na sestanek v St. Rupert. Čez mesec dni bo vojska, vam povem...«

Gospoko omizje je imelo svojo stranko, kmet in njegov tovariš pa svojo. Na potovanju je človek čisto drugačen in se hitro zlije z družbo. Kmalu sem se seznanil z gosti in zvedel, da so gospodje pri mizi dolenjski magnetje iz sosednih krajev, oštirji, trgovci in večji posestniki, kmet je iz Trebelnega nad Mokronogom, njegov tovariš pa rudar iz St. Janža. Pri gosposki mizi je bil tudi neki gospod iz Ljubljane, ki je bil tu na počitnicah.

Prepir se je nadaljeval. Kmet in rudar sta trdila, da bo potem prišel Hitler in da se bodo tudi za Dolenjca pričeli boljši časi.

Dolenjska mi je dolgo bila neznana dežela, ker sam nikoli nisem prišel v te kraje. Kolikor pa sem jo poznal iz naše literature, iz našega časopisja, iz naših klasikov Levstika, Jurčiča, Trdine pa sem imel o njej precej motno sliko. Imel sem vtis, da je to dežela mehke romantike z neštevilnimi cerkvicami in gradovi, z vinskimi goricami in zidanicami, z gričkami in dolinami, koder živi dobro ljudstvo lahko, bezskrbno življenje, pije cviček in prepeva, hodi po božjih poteh in lovi polhe. Nekaka dežela poezije, katero lahko zavidamo drugi zemljani.

Prav tako nejasne pojme sem imel o socialnem stanju te dežele. Po legi in rodovitnosti krajev sem si predstavljal, da ne more biti niti prerевна niti prezaostala. Tako sem domneval predvsem zato, ker je sredi Dolenjske bila najstarejša in najboljša slovenska kmetijska šola na Grmu; tam so živeli, delovali in pisali kmetijske strokovne knjige priznani slovenski kmetijski strokovnjaki, iz katerih se je učil naš kmet širok po Sloveniji. Tako središče je po mojem mnenju na Dolenjsko moralo gotovo dobro vplivati.

V tej domnevi me je posebno utrdil članek nekega gospodarskega strokovnjaka, ki je v »Slovenec« ne vem katerega letnika podajal pregled aktivnosti in pasivnosti agrarnega gospodarstva kranjske dežele. In tam je bilo s številkami dokazano, da je kmečko gospodarstvo na Notranjskem in na Gorenjskem docela pasivno, na Dolenjskem pa visoko aktivno. Tisti gospodarski strokovnjak je koval v zvezde dolenjski gospodarski presežek.

Slika o političnem razpoloženju Dolenjcev sem lahko dobil iz pregleda raznih volitev. Ta slika ni kazala nobene izjeme; kakor na Dolenjskem je bilo povsod na Slovenskem. Skratka: na Dolenjskem prebiva dobro, skromno ljudstvo, ki nima nobenih

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 17. decembra — Lazar Sobota, 18. decembra — Rado Nedelja, 19. decembra — Urban Ponedeljek, 20. decembra — Julij Torek, 21. decembra — Tomaž Sreda, 22. decembra — Dan JLA Četrtek, 23. decembra — Viktorija

OPRAVIČILO

Opravičujem se za žaljivke, izjavljanja in obnašanje dne 30. 11. 1965 proti Francu Campa in Koblerjev. Vinko Vesel, mlajši, Koblerji 19

ZAHVALE

Ob težki in nenadomestljivi izgubi mojega dobrega in nepozabnega moža in očeta

DAROTA KOPINIČA

Ob izgubi drage žene, mame in sestri AMALIJE KONCILJA iz Straže se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, ji posuli grob v venci, osebuju splošne bolničnice Novo mesto za lajšanje bolečin, podjetju »Novolesa« in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, godbi in sestanovalcem. Zahlujoči mož Tone, hčerke Ljubica, Darja ter drugo sorodstvo

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega očeta, starega očeta FRANCA BLAŽIČA iz Žihovega sela se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in službenecem NOVOTEKSA za podarjeno cvetje in vence. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so ga popokropili na domu in spremlili na zadnji poti. Vsem za vse — pri srčna hvala!

Zalujoči otroci z družinami

Ob tragični izgubi FRANCA MEDVEDA

Ob tragični izgubi FRANCA MEDVEDA iz Ger. Grčevja se v imenu vseh sorodnikov, znancev in prijateljev toplo zahvaljujemo za podarjene vence in za sočustvovanje ter za množično spremstvo na njegovi zadnji poti. Prav lepo se zahvaljujemo organizaciji SGP »Pionir«, pevcem in tov. Židanecu za poslovilne besede. Posebna hvala zdravnikom kirurškega oddelka v Novem mestu za nego in lajšanje bolečin. Zahlujoči: mama, sestra, brat in drugo sorodstvo

Zalujoča žena Nada, hčerki Darinka in Breda, sin Božo in drugo sorodstvo

MALI OGLASI

Ob izgubi naše najljubše hčerke

JOŽICE GRIČAR

Ob izgubi naše najljubše hčerke JOŽICE GRIČAR iz Rumanjevasi se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, vsem, ki so jo obiskovali v času njene bolezn, vsem darovalcem cvetja in vencov, obenem se zahvaljujemo tov. ravnatelju osnovne šole Vavta vas, učiteljem, učencem in dekletom iz »Borisa« za venec ter gospodu župniku. Se enkrat prav vsem, ki so na kakršni koli način pokazali razumevanje v težkih trenutkih: najlepša hvala!

Zalujoča družina Gričar iz Rumanjevasi

Namesto venca na grob pokojnega Jožeta Kalčiča iz Smihela je Zvezd slepih v Novem mestu podarila 5000 din družina Zure iz Kandije. Iskrena hvala!

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 900 din, vsaka nadaljnja beseda 100 din. Za naslov v upravi lista: pribitek 100 din — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglaših, osmrticah, zahvalah, preklicih in podobnih objavah 20 % popusta

PRODAM RADIO APARAT znamke »Kosmaj«, nov tranzistor, usnjene skornje št. 42 in usnjen plašč. Naslov v upravi lista (1043-65).

PRODAM STROJ z vibratorjem za izdelavo mčnih blokov, format 40 X 30 X 20 cm. Motor enofazni. Rudi Pibernik, Metlika.

PRODAM ENOSTANOVANSKO HIŠO v Sremiču z možnim nakupom tudi nekaj zemlje. Interesenti naj se javijo najkasneje v 15 dneh po objavi v časopisu

»ZORA«, lesno predelovalna industrija ČRNOMELJ

prodaja

- gumi vprežni voz lesen — nosilnost 5 ton
- gumi vprežni voz železni — nosilnost 5 ton
- verižni rezkar »Bratstvo«
- stroj za rogljičenje

Vsa navedena osnovna sredstva lahko kupijo tudi privatne osebe. Ogljed vsak dan od 7. do 13. ure v Črnomlju.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 17. DECEMBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Domače višje — domači ansambli. 10.15 Pihalni trio, kvartet in kvintet IPTV Ljubljana. 10.35 Novost na knjižni polici. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Dolfe Cizej: Selekcija lastnosti krav za molžo. 12.40 Iz narodne zakladnice. 14.35 Holandski pevski zbori. 15.20 Napotki za turiste. 15.30 Od vasi do vasi. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.45 Kulturne diagonale. 20.00 Iz arhiva opernih melodij. 20.30 Portreti naših pevcev. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 18. DECEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Klavir in godala. 10.15 Prizori iz oper ruskih skladateljev. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Levstik: Odnosi med zasebno in družbeno proizvodnjo na področju kmetijstva. 12.40 Kvintet bratov Avsenik in Trio Janeza Svecnika. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pesmi in ples Jugoslovanskih narodov. 17.05 Gre mo v kino. 18.20 Iz reletnih postaj — studio Koper. 18.45 B

knjižnega trga. 20.00 Sobotni koncert lahke glasbe. 20.30 Pokaži kaj znaš. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 19. DECEMBRA: — 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Mladinska radijska igra — Muse Dalbray: Godoc Ci Pahan. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite tovariši... a) Ivan Petančič: Postojanka mora pasti, b) Bojan Fabjan: Prihajala je le brigada. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 13.45 Ansambel Borisa Franka in Pavla Kosca. 14.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Znameniti arje — slavni pevci. 17.30 Radijska igra — Ruth Behmann: Španski brez in Malchiena. 20.00 Glasba ne pozna meja. 21.32 Klavirske miniaturre Emila Adamčiča.

PONEDELJEK, 20. DECEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Otroške igre s petjem. 9.25 medigra. 11.00 Turistični napotki Naš juke box. 10.55 Glasbena medigra. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: O novejšem vrtnarskem tisku. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Vsa dan za vas. 18.45 Pota

pisu na naslov Jože Zakšek, Stoloivnik, pošta Brestanica. POCENI PRODAM RADIO. Novo mesto, Majde Silc 5. POCENI PRODAM spalnico z žimnami. Naslov v upravi lista (1039-65).

NOVO PRESO, SOD 900 l. in mlin za grozdje — peclar, zamenjam za gumi voz. Franc Medic, Jelševnik 8, Črnomelj.

KUPIM KOZOLEC v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1038-65).

BODOCI INZENIR išče prazno ali opremljeno sobo z uporabo toaletnih prostorov v Novem mestu od januarja dalje. Cenjene ponudbe pošljite prošim na naslov: Rott Jože, Šeopoljaeva 12, Ljubljana.

NUJNO POTREBUJEM STANOVA. NJE za nekaj mesecev, kjerkoli Jelka Gruden, Jezero 32, Presejre pri Ljubljani.

IZGUBLJENO ZENSKO TORBICO, pogrešano 4. decembra od Drovega do Malega Mraševega, vrnite proti nagradi potaji LM v Krškem.

SLUŽBO V RIMU dobiva kvalificirana natakarcica in kvalificirana sobarica. Pogoji: znanje vsaj enega tujega jezika. Zaželeno so Dolenjke; ponudbe s sliko pošljite na naslov: Hotel »Bled«, Via S. Croce in Gerasalemme 40, ROMA — ITALIA.

ZATEKLA SE JE črna bela psička. Dobite jo: Šolska 6, Novo mesto.

SAMOSTOJNO GOSPODINJSKO POMOČNICO starejšo od 22 let, sprejme pod zelo dobrimi pogoji dr. Miha Zemva, Ljubljana, ul. Majke Jugovičev 5.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme Omerzel, Krško — pekarina.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme tričlanska družina v Kranju. Pogoji ugodni. Inž. Janez Tratnik, Glavni trg 32, Novo mesto.

ISCEM POSOJILO 150.000. Vrnem 180.000 din do meseca februarja. Ponudbe pod »Obrtnik-garancija« na upravo lista (1033-65).

DIMNIKARSKEGA VAJENCA z najmanj 6 razredi šole sprejmem. Vsa oskrba pri mojstru. Anton Ratej, dimnikar, Dobravlje 54 pri Ajdovščini.

NA DOMU POPRAVLJAM električno kaljenje in vršim vsa dela instalacije vode. Rajko Bevo, Sela 7, Dol. Toplice.

NAPISNE PLOSCICE za na stanovanja lahko naročite po pošti. Gravertstvo Kečkeš Aleksander, Novo mesto.

ZDRAVILISKE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolenega žolodca ali jeter in žolča, ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogasko »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava!

V Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMELNJIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158.

KINO

Brežice: 17. in 18. 12. poljski film »Morlice in gospodična«. 19. in 20. 12. angleški barvni film »Drugi človek«. 21. in 22. 12. nemški film »Čudna grofca«.

Črnomelj: 17. in 19. 12. ameriški barvni film »Bravados«. 21. in 22. 12. jugoslovanski film »Pot okoli sveta«.

Dol. Toplice: 18. in 19. 12. ameriški film »Oko za oko«.

Kočevje: 17. in 19. 12. ameriški film »Najdaljši dan«. 20. do 21. 12. ameriški barvni film »Traper Kelt«. 22. do 23. 12. sovjetski film »Vešča poteza«.

Kostanjevica: 18. 12. ameriški barvni film »Severno proti Aljaski«.

Metlika: 18. in 19. 12. italijanski film »Avanture zimskih praznikov«. 20. in 21. 12. jugoslovanski film »Igre na hrodu«.

Novo mesto »Krkca«: 16. 12. kinoteka »Sestorica iz podmornice«. 17. 12. kinoteka »Morski volke«. 18. 12. kinoteka »Akrobata«. 19.

sodobne medicine — Dr. Franc Srakar: Iz ortopedske ordinacije. 20.00 Slovenske zabavne melodije. 22.10 Mozak zabavne glasbe.

TOREK, 21. DECEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri. 10.15 S solisti ljubljanske opere. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Aleksander Hričič: Listni minerji na sadnem drevju. 12.40 Ansambel Lojzeta Slaka s pevci in Kmečka godba. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Pet minut za novo pesmico. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.00 Koncert po željah poslušalcev. 18.20 Iz studija 14. 18.45 Na mednarodnih križpotih. 20.00 »Učitelj« pojov. 20.20 Radijska igra — Vladimir Majakovski: Stenica.

SREDA, 22. DECEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.30 V svetu lahke glasbe. 10.15 Pianist Pavel Šivic igra tuje in domače skladbe. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Toli Gorčan: Napredek živinoreje v Zgornji Savinjski dolini. 12.40 Partizanske pesmi jugoslovanskih narodov. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Koncert pihalnih godb JLA iz Ljubljane in zagrebške vojne oblasti. 18.15 Iz fonoteke radia Koper. 20.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana.

ČETRTEK, 23. DECEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Star

12. kinoteka »V pozni noči«. 20. 12. kinoteka »Zgodilo se je neke noči«. 19.12. ameriški barvni film »Doživljaji leda«. 21. do 23. 12. romunski film »Tudors«.

Predgrad: 19. 12. italijanski film »Ubičajec«.

Ribnica na Dol: 18. in 19. 12. ameriški barvni film »Rio bravo«. Sodražica: 18. in 19. 12. sovjetski film »Dekliška pomladi«.

Sraža: 18. in 19. 12. angleški film »Betonška džungla«. Sevnica: 18. in 19. 12. francoski film »Kapetan Frakass«. 22. 12. španski film »Potepuh«.

Stara cerkev: 18. in 19. 12. ameriški barvni film »Salomon in Sabas«.

Sentjernej: 18. in 19. 12. »V svetu komedij«.

Trebnje: 18. in 19. 12. ameriški kavbojski film »Na divji zahod«.

Potujoči kino Novo mesto

Potujoči kino Novo mesto bo predvajal sovjetski barvni CS film »DECA JADRA« in sicer:

18. 12. 1965 — MALI SLATNIK ob 19. uri

19. 12. 1965 — MIRNA PEC ob 16. uri

19. 12. 1965 — OTOČEC ob 19. uri

20. 12. 1965 — URSNA SELA ob 19. uri

22. 12. 1965 — DVOR ob 19. uri.

Iz novomeške narodne misle

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Pepca Gorenc iz Regrče vasi — Zvonka, Jožeta Rogelj z Rožnega vrha — Ivanko, Ana Gazvoda iz Dobrave — Jožeta, Amalija Rajk iz Gabrja — Ivana, Edica Povše iz Smihela — Blaženka, Erna Poreber iz Brične vasi — Sama, Mara Boldin iz Jurovskega broda — Anko, Slavka Kujel iz Sentjerneja — Katjo, Stelka Stefančič iz Kočarije — Mojca, Marija Lazar iz Ostroga — Jožeta, Jožeta Kregar iz Gornje Straže — Jožeta, Julijana Legan iz Vizmarjev — Mojca, Justina Pucelj iz Stranja — Dražo, Jožeta Makše iz Vrhpeči — Bojana, Slavka Sepič s Studenca — Jožeta, Stanka Zupanc iz Dolenjskih Toplic — Jožico, Ana Gregorič iz Dolnje Brezovice — Vilijama, Anica Skof iz Trnovca — Jožico, Ana Zupan iz Dola — Janeza, Angela Novak iz Dragatusa — Zdenka, Katica Petric iz Trnovca — Martina, Anica Videtič iz Bereče vasi — Jožeta, Marija Erjavc iz Potovrha — Darjo, Marija Ilinik iz Preske — Ivana, Antonija Skala iz Osojnika — Antona, Francka Glogovšek iz Kalce Nakla — Janjo, Emilija Leskovec iz Migolce — Vanjo, Pavla Ilentič iz Zorenovec — dečka, Slavka Bojanc iz Hudega — dečka, Marija Sašek iz Jugorja — dečka.

18. 12. 1965 — MALI SLATNIK ob 19. uri

19. 12. 1965 — MIRNA PEC ob 16. uri

19. 12. 1965 — OTOČEC ob 19. uri

20. 12. 1965 — URSNA SELA ob 19. uri

22. 12. 1965 — DVOR ob 19. uri.

18. 12. 1965 — MALI SLATNIK ob 19. uri

19. 12. 1965 — MIRNA PEC ob 16. uri

19. 12. 1965 — OTOČEC ob 19. uri

20. 12. 1965 — URSNA SELA ob 19. uri

22. 12. 1965 — DVOR ob 19. uri.

»DOLENJKA«

trgovsko podjetje na debelo in drobno —

NOVO MESTO

sprejme

v delovno razmerje

trgovsko pomočnico

za prodajalno »Delikatosa«. Pogoji: kvalificirana trgovska pomočnica; nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Razpis velja do 25. 12. 1965.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 16. DECEMBRA: — 19.00 — Mladinska oddaja.

PETEK, 17. DECEMBRA: 18.00 — Obvestila in glasbena oddaja Izbrali ste sami — Nove plošče.

NEDELJA, 19. DECEMBRA: — 10.20 — Poročila — Reportažni zapis s konference SZDL — Zunanje politična rubrika — Naloga konferenc osnovnih organizacij ZK — Marjan Uratarič: S poti po Švic (zaključek) — In novinarjeve beležnice — Za naše kmetovalce — Domače višje vam igra Dobovskih pet, poje pa Gorenjski vokalni kvintet — Magnetofonski zapis — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematografov. 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 21. DECEMBRA: 18.15 — Ob dnevu JLA — Novo v knjižnici — Od torika do torika v brežiskem kinu — Obvestila — Glasbena oddaja: Giuseppe Verdi: Trubadur, 1. dejanje.

OBVESTILO

ZDRUŽENO ZELEZNISKO TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA potrebuje za izvajanje novega sistema tarif in za dela na področju akvizicije prevozov doma in z inozemstvom več strokovnjakov za razna študijsko-analitska dela in za vodstvo teh del v najpomembnejših centrih, kot so Ljubljana, Maribor in Postojna.

Dela, za katera potrebujemo strokovne sodelavce, obsegajo predvsem tale področja:

- študij tržišča transportnih storitev in tržišča nasploh,
- akvizicijo transportov doma in v inozemstvu,
- ugotavljanje rentabilnosti poslovanja ter uvažanje novih prevoznih kapacitet in pravna oz. ekonomska dela pri razvijanju gospodarskega sistema v transportu,
- vodstvo turistično-transportnega biroja.

Na razglas se lahko prijavijo kandidati, ki imajo ustrezno večletno prakso in želijo delati v transportni, akvizicijski, transportno-tarifni in špediter-ski ali sorodni dejavnosti.

Potrebna je ekonomska, pravna oziroma druga visoka izobrazba. Kandidati, ki nimajo take splošne izobrazbe, pa morajo imeti zato daljšo delovno prakso na teh področjih.

Zaželeno je znanje vsaj enega tujega jezika.

Po potrebi bodo sprejetim delavcem dodeljena stanovanja.

Pismena ponudba naj vsebuje vse pomembnejše podatke iz življenjepisa in dosedanjega strokovnega dela.

Ponudbe sprejema kadrovska služba do 25. decembra 1965.

ZDRUŽENO ZELEZNISKO TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA Ulica Moše Pijade 39/I

PRALNI STROJI

SUPERAVTOMATIČNI, VSEH ZNAMK

SAMO ZADNJI MODELI — NOVE IZVEDBE

Plačate lahko s kakršnokoli valuto!

Devizni račun št. 3327/6 pri CASSA DI RISPARMIO, TRIESTE

VSE POTREBNE LISTINE ZA IZVOZ PRISKRBIMO!

AUDIOVISION

TRST, Via Tarabochia 10

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«

NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnih sredstev:

- traktor »Zetor« 25 KS, vprežni plugi,
- brane, vozovi, vinski sodi in druga
- kletarska oprema, kuhinjska oprema
- in ostala drobna kmetijska oprema.

Prodano bo tudi

— gospodarsko poslopje s hišo in pribl. 1 ha zemlje v Podgori 15 pri Straži.

LICITACIJA BO: 22. 12. 1965 ob 7. uri na delovišču Draškovec pri Sentjerneju

23. 12. 1965 ob 7. uri v Novem mestu (na Grabnu)

24. 12. 1965 ob 7. uri v Dol. Toplicah (garaže KZ) in ob 13. uri v Podgori št. 15 pri Straži.

Od 7. do 8. ure ter od 13. do 14. ure ima prednost družbeni sektor.

Ostali pogoji bodo objavljeni na samem kraju pred licitacijo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Močkon, Jože Primo, Jožica Teppey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 60 din — Letna naročnina za 1965: 3000 din, polletna 1000 din; plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 3750 din oz. 3 ameriške dolare — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 521-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani